

Hava-İş Sendikası'nda neler oluyor?

YARIN BAŞLIYORUZ

Zam yağmuru!

Hükümet 2018-2020 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Programı (OVP) açıkladı. Maliye Bakanı Naci Ağbal OVP kapsamında bazı vergilerde artışa gideceğini söyledi

KURUMLAR Vergisi oranını yüzde 20'den yüzde 22'ye çıkaracak bir düzenleme Meclis'e sevk edilecek. Gelir vergisinin üçüncü dilimindeki gelirler için uygulanan oran, yüzde 30'a çıkılacak. Binek otomobillerin motorlu taşıtlar vergisi önümüzdeki seneden itibaren yüzde 40 artırılabilecek. 5'te

Konya taraftarından İZMİR MARŞI kararı

SPOR'da

Konyaspor Taraftar Grubu Nalçacılar'ın basın sözcüsü İlker Kırmaz, "Tüm Türkiye'ye İzmir Marşı nasıl söylenir Nalçacılar olarak göstereceğiz" dedi.

İttihatçıların takımı ALTINORDU

» HIKMET ÇİÇEK'in yazısı 3'te

VATAN
EMEĞİ
NAMUS

Aydınlık

KURULUŞ: 1921

28 EYLÜL 2017, PERŞEMBE

1.5 TL

BÖLGE ÜLKELERİ TEYAKKUZDA

Barzani'nin bütün uyarılara rağmen referandumu yapması sonrası bölge ülkeleri peşpeşe yaptırım kararı aldı. Türkiye, Habur'a alternatif kapı için çalışmalara başladı

Seçenekler masaya yatırıldı

İRAN, hava ve kara sahasını kapatmasının ardından Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi ile sınırdaş olan batı bölgelerine yeni füze sistemleri yerleştirdiğini açıkladı. İran ayrıca K24 televizyonun Tahran ofisini kapattığını da duyurdu. Türkiye ise Habur'a alternatif açılacak gümrük kapısının yanı sıra, ihracatçıların uğrayabilecekleri zararlar da dikkate alınarak ilk aşamada neler yapılabileceğine ilişkin seçenekleri ele alıyor.

Tüm uçuşlar durdurulacak

İRAK Sivil Havacılık Kurumu, yabancı şirketlerin Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi'ne yönelik uçuşlarını askıya almasını istedi. Lübnanlı Ortadoğu Havayolları ve Mısır Havayolları şirketi, Irak'ın çağrısı üzerine Erbil Havalimanı'na yönelik uçuşları durdurdu. Türkiye ise Süleymaniye ve Erbil kentlerine yapılan tüm uçuşların yarın saat 18.00'den itibaren durdurulacağını açıkladı. 8'de

Füzelerin namluları Barzanistan'a çevrildi

YARIN
AYDINLIK
KİTAP
GÜNÜ

Bayinizden istemeyi unutmayın!

İbadi'ye asker gönderme yetkisi

MECLİS'te Irak milletvekillerine konuşan Başbakan Haydar İbadi, Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi'nde yapılan "bağımsızlık referandumu"nun iptalini istedi ve referandumun sonucu hakkında görüşme yapmayacaklarını açıkladı. Meclis, İbadi'ye tartışmalı bölgelerden Kerkük'e asker gönderme yetkisi verdi. 8'de

Konsoloslukları kapatın çağrısı

İRAK Meclisi Barzani'ye bir dizi yaptırım uygulanması için İbadi'ye çağrı yaptı. Meclis, İbadi'den Erbil'deki petrol sahalarının kontrolünün alınmasını isterken, bu şehirdeki yabancı ülke temsilcilikleri ile konsoloslukların kapatılmasını da talep etti. 8'de

AYDINLIK.COM.TR
HABER HATTI
WhatsApp
0 530 163 08 70

RIZA ZELYUT

4 CIA-MIT- Hüriyet- Barzani

UFUK SÖYLEMEZ

5 Uçak alımları ihtiyaç mı yoksa haraç mı?

MEHMET AKKAYA

6 Çimentodan çılmayın binayı yıkarsınız

MEHMET FARAC

9 Atatürk'e sanlımanın mecburiyeti!

SABAHATTİN ÖNKIBAR

10 CHP'nin İstanbul ve Ankara adayları

İSMET ÖZÇELİK

10 Habur'a alternatif kapı şart oldu!

MEHMET YUVA

14 Kürdistan: Ya benimsin ya toprağın

İsrail bayrakları bölgeyi birleştirdi

İSRAIL bayrağı, bir sembol. Saldırganlığın, savaşın, işgalin, parçalamanın. "Kürt ayrılıkçılığı" safını belli etmişti. Böylece bölgedeki yeni süreci anlama, anlatma mesafesini kısaltmıştı. Yeni süreçte anlaşılacak: Riskler de yakınlaşacak, bölgenin müşterekleri de. Günün özeti: Tekfirlik geride kaldı. Şimdi Batı Asya, İkinci İsrail'e karşı birleşiyor.

» RAFET BALLI'nın yazısı 3'te

Alman seçimlerinin galibi Trump oldu

ALMANYA seçimlerinin tartışmasız galibi, oyların yüzde 8 artıran ve ilk defa Federal Meclis'e giren Almanya için Alternatif (AfD) Partisi oldu. AfD'nin seçim programı ABD Devlet Başkanı Trump'ın sunduğu ve kısmen izlediği siyasi programla örtüşüyor. İslam düşmanlığı ile manşetlere çıkan ve gündür tüm dünyada tartışılan AfD'nin seçim programını madde madde inceledik...

» YUNUS SONER'in yazısı 2'de

'Ülkeyi komünistlerden TEMİZLEYECEKSİNİZ'

FETÖ'nün 'asker hususî'lerinin harp okullarına hazırlanan öğrencilere yönelik, 'İleride köşe başlarını tutarak Ülkeyi Alevi ve komünistlerden temizleyeceksiniz' şeklinde konuşmalar yaptığı ortaya çıktı

AYDINLIK, FETÖ içinde 'asker hususî' olarak görev yapan M.A.A.'nin ifadesine ulaştı. İtirafçı olan M.A.A., gittiği örgüt evlerinde askeri okullara hazırladıkları öğrencilerden okudukları okulla ilgili işleme mahiyetinde bilgiler aldıklarını açıkladı. "Toplantılarda namaz kılıyor, Risale-i Nur okuyup Fetullah Gülen'e ait sohbet videolarını izliyorduk" diyen M.A.A., sadece CIA'nın takip edebileceği Tango programını kullandıklarını da ifade etti.

» GAMZE ÇINLAR'ın haberi 11'de

Yaz saatine Danıştay freni

Diyarbakırlılar: Kahrolsun PKK

DIYARBAKIR'ın Kocaköy ilçesinde PKK'lılarla girdiği çatışmada şehit olan Uzman Çavuş Hatip Çağlar için Ulu Cami'de tören düzenlendi. Diyarbakırlılar cenaze namazına akın etti. Çağlar'ın naaşı "Kahrolsun PKK" sloganları eşliğinde Diyarbakır Şehitliği'nde toprağa verildi. 9'da

Sağlıklı yaşlanmak elimizde

Sayfa 4

Yasmin Levy İstanbul'da

Sayfa 13

Alman seçimlerinde oylarını yüzde 8 artırarak 3. parti olan Almanya için Alternatif Partisi'nin seçim programını madde madde inceledik.

Almanya'da seçimin galibi 'Herr und Frau Trump'*

YUNUS SONER

Vatan Partisi MKK ve Uluslararası İlişkiler Bürosu üyesi

ALMANYA'da seçimlerde en çok oyu Hristiyan Demokrat Partisi (CDU) aldı. Ancak seçimin tartışmasız galibi, oylarını yüzde 8 artıran ve ilk defa Federal Meclise giren Almanya için Alternatif (AfD) oldu. Üstelik bu parti, yerleşik tüm partilerin ve hâkim basının aleyhte kampanyasına karşı mücadele etti. Bu mücadele, partinin Meclis'te yer almasıyla daha da kıyasıya sürecektir.

Bu yazıda AfD'nin seçim programını ele alacağız. Programın özetinin ardından, kısaca, ABD Devlet Başkanı Trump'ın sunduğu ve kısmen izlediği siyasi programla örtüşen noktaların altını çizeceğiz. Tartışmaya sunduğumuz tez, Almanya'da seçimleri Trump'ın temsil ettiği ideoloji ve siyasetin kazandığı.

TEMEL ÖZNE MİLLİ DEVLET

“Biz egemen, demokratik milli devleti korumak istiyoruz.” (Seçim programı Madde 1.1, S. 7, çeviriler tarafından yapılmıştır, YS) AfD'nin programının temel maddesi bu. Parti, kalan 74 sayfa'yı ‘egemen ve demokratik milli devletin’ düşmanlarına ve az da olsa dostlarına ayırmış.

BAŞ DÜŞMAN AB

Programın daha üçüncü cümlesinde “Dokunulmaz milli egemenliği Şengen, Maastricht ve Lizbon Sözleşmeleri ile yasadışı bir müdahale yapıldı” deniyor. (1.1., S. 7.) Bu sözleşmelerin yaratmaya çalıştığı “Devletler Birliği ve Avrupa halkı oluşmamış” (1.1., S. 7.), Avrupa Merkez Bankası iflasın eşiğine getiren bir mali politika izlemiş (2.2, S. 149), ortak para birimi Avro'nun “hatalı bir tasarım” olduğu ortaya çıkmış, AB üyelerini kurtarma politikası mevcut yasaları ihlal etmiştir. Sonuçta milli devletleri işlevlerini yitirmeye ve yıkılmaya başla-

mıştır.

Bu nedenle AfD, AB'nin tekrar “uluslararası hukuk çerçevesinde çıkarlarını ve görevlerini tanımladığı bir devletler örgütüne dönüştürülmesini (2.1. S. 7.), Alman halkının AB üyeliği ve Avro hakkında halk oylaması öneriyor. (1.4., S. 8.) Almanya'nın üçüncü sıradaki partisine göre AB içi transfer ödemeleri durdurulmalı (2.1., S. 14), AB içinde bankalar ve şirketler için kurtarma operasyonları yapılmamalı, AB çapında bir ekonomi hükümeti kesinlikle engellenmelidir (2.2., S.14) Alman bankaları yabancı bankalar için teminat vermemeli, “milli bir para birimi ('Deutsche Mark', AfD) için gerekli hazırlıklar zamanında başlatılmalıdır.” (2.5, S. 16.)

Şengen Anlaşması'nın başarısız olduğunu belirten AfD, Almanya'nın tekrar sınır kontrolleri uygulamasını bile savunuyor. (3.4., S. 20.)

DEMOKRASİYİ KURTARMAK

AB ile mücadele, AfD için egemenlik ve demokrasinin önemli bir unsuru. Ancak Milli Devlet'in ülke içinde de düşmanları var: “Almanya'nın gizli ege-men, mevcut siyasi partiler içinde oluşmuş olan küçük ve etkili siyasi oligarşi. Son on yılların başarısızlıklarından o sorumlu” (1.3, S. 8.)

Bu “oligarşiye” karşı AfD, halk oylamaları (1.4., S. 8.), partilere devlet yardımının kısıtlanmasını (1.9, S. 10.), Cumhurbaşkanı'nın halk tarafından seçilmesini (1.8, S. 9.), lobiciliği karşı yasaların çıkarılmasını, vekillerin seçim dönemlerinin kısıtlanmasını savunuyor. (1.11, S. 11.)

AFD'NİN DÜNYAYA BAKIŞI

Almanya Meclisinin üçüncü büyük partisi, ülkenin küreselleşme ya da Atlantik İttifakına değil, “Alman çıkarlarına uygun dış politika” izlemesini savunuyor. (3.1., S. 18.)

AB karşıtlığı yanında bu dış politikanın köşe taşları şöyle:

● Almanya Birleşmiş Millet Güvenlik Konseyi'ne daimi üye olmalıdır.

● Uluslararası hukuktaki devletlerin içişlerine müdahale yasağı “katı ve kesin bir şekilde” uygulanmalı, bu yasak devlet dışı örgütleri de kapsamalıdır. (3.1., S. 18.)

● Avrupa ve çevresindeki krizlerde AGİT'in rolü güçlendirilmelidir.

● Uluslararası terörizmle mücadelede yasal olan “tüm olanaklar kullanılmalıdır.”

● ABD ile ilişkiler “karşılıklı eşitlik ve saygı temelinde” düzenlenmeli, NATO içinde Avrupa'nın etkisi artırılmalı, ittifak tekrar “salt savunma ittifakına dönüştürülmelidir.” (3.2., S. 18.)

● AB ordusunun kurulması ya da Alman silahlı kuvvetlerinin “yabancı çıkarlar için kullanılmasını AfD reddeder.” (3.2., S. 18.)

● Rusya ile ilişkilerin düzelmesi “Avrupa'da kalıcı barış için vazgeçilmez bir önkoşuldur. Rusya'nın ortak bir güvenlik yapısına dahil edilmesi Almanya'nın çıkarıdır.” (3.2., S. 19.) Rusya'ya uygulanan ambargo bitirilmeli, Rus-Alman ekonomik ilişkileri derinleştirilmelidir.

Almanya'nın “milli çıkarlarını” Almanya odaklı, ABD'yle mesafeli, Rusya ile ortaklıkta gören AfD, Türk-Alman ilişkilerine de programında geniş yer ayırıyor.

VE TÜRKİYE

AFD, Türkiye ile ilişkileri iki ayrı başlıkta ele alıyor: Dış politika ve güvenlik ile, İslamiyet ile ilişkiler.

Dış politika bölümünde AfD prog-

ramı şu tutumu benimsemiş: “Türkiye ile ilişkiler zedelendi ve yeniden düzenlenmelidir. Türkiye kültürel olarak Avrupa'ya ait değil. Güncel siyasi gelişmeler, Türkiye'nin Avrupa ve Batılı değerlerden daha da uzaklaştığını gösteriyor. Türkiye'nin, NATO üyeliği sonlandırılmalı, Alman askerleri İçicilik'ten çekilmeli ve Türkiye'ye uluslararası, çok taraflı ve iki taraflı anlaşmalar çerçevesinde yapılan tüm ödemeler derhal durdurulmalıdır. AfD, Türkiye'nin AB üyeliğini reddediyor ve bütün üyelik müzakerelerinin derhal durdurulmasını talep ediyor.” (3.2., S. 19.)

Parti “göç ve iltica” başlığı altında Türkiye ile 1963'te imzalanan Ortaklık Anlaşması'nın iptal edilmesini talep ediyor. (5.3., S. 29.) AfD, çifte vatandaşlık, Türklere vize kolaylığı ya da serbestisine de karşı.

‘ÇATIŞMA HALİNDEKİ İSLÂM’

Bu başlık altında AfD, programında bütün bir bölümü İslamiyetle ilişkilere ayırmış. İslamiyet “tekrar kurulması gereken egemen ve demokratik milli devlete” tehdit olarak görülüyor:

“İslamiyet Almanya'ya ait değildir. İslamiyet'in yayılmasını ve sayıları şu an 5 milyonu aşan ve sürekli artan Müslümanların varlığını AfD, devletimiz, toplumumuz ve değerlerimiz için büyük bir tehdit olarak değerlendirmektedir.” (6., S. 34.)

AFD, laik devlette yasaların gelenekler üzerinde olduğunu savunuyor, din temelli “paralel toplumların oluşmasına” karşı, kamuda başörtüsü yasağını, dini toplulukların dernekler yasası dışında tutulmasını, okullarda İslamiyet dersinin

durdurulmasını (8.8, S. 45.), yabancı devlet ve kurumların Almanya'da cami inşa ettirmesinin durdurulmasını savunuyor.

‘MINARE DİNİ EMPERYALİZM’

“Otoriterleşen Türkiye, Diyanet İşleri Türk İslâm Birliği (Ditib) üzerinden Almanya'da yaşayan vatandaşlarına büyük etki uyguluyor”, diyen AfD, bu etkiyi “kabul edilemez” olarak değerlendiriyor. (6., S. 34.)

Minare ve ezan, AfD için “dini emperyalizmdir”, Almanya'nın hoşgörülü toplumuna uymaz ve yasaklanmalıdır. (6., S. 35.)

“Çok kültürlülüğü” reddeden AfD, “Hristiyanlık, Antik Çağ, Hümanizm ve Aydınlanmaya dayanan Alman hak-kim kültürünü” savunuyor ve “kültür milletinin kalbi olan ve Alman kimliğini Almancanın anayasada devlet dili olarak tanımlanmasını” talep ediyor. (9.2, S. 47.)

TÜRKİYE'YE BAKIŞ

“Egemen ve demokratik Alman milli devletini kurtarmak” isteyen AfD'nin Avrupa Birliği'ni baş düşman, ABD'yi mesafeli, Rusya'yı stratejik ortak olarak değerlendirdiği, Türkiye'ye ise Washington merkezli “Medeniyetler Çatışması” penceresinden baktığını söylemek mümkün.

Partinin ekonomi politikası ise, Almanya'nın söz konusu olduğu düşünülürse oldukça kısa bir yer almış. Burada AfD vergi indirimleri ve devletin küçültülmesiyle görece neoliberal bir çizgi izliyor.

TRUMP İLE ÖRTÜŞEN NOKTALAR

Yazının başındaki tezimize geri dönersek, AfD'nin programının ABD Devlet Başkanı Trump'ın siyasetleri ile bir dizi noktada örtüştüğü dikkati çekiyor. İki kuvvet de programın başına “milli devleti” yazıyor ve uluslararası kurum ve devletlerarası örgütlere kuşkuyla yak-

laşıyor. Küreselleşmeye ve onun beraberindeki liberal ideolojileri eleştiren iki akım da ülke ve millet merkezli politikalar öneriyor.

Trump uluslararası serbest ticaret anlaşmalarına ve BM'ye kuşkuyla yaklaşırken AfD'nin hedefinde Almanya'nın egemenliğini sınırlandıran AB var.

Söyleminin merkezine “millet” oturtan Trump ve AfD, yerleşik siyasi düzen ve elitlere açık bir şekilde savaş ilan ediyor.

Hem Trump, hem de AfD silahlı kuvvetlere büyük önem veriyor, Alman partisi zorunlu askerliğin tekrar uygulanmasını talep ediyor. İki güç de NATO'ya mesafeli yaklaşıyor.

Göçmenler, yabancılar, çok kültürlülük, Atlantik yakasının iki tarafında yükselen güçlerin ortak düşmanı. Trump göçü sınırlamak için Meksika sınırına duvar örmeyi planlarken AfD, Şengen Anlaşması'nın iptalini ve Almanya sınırlandırma tekrar pasaport kontrollerinin yapılmasını talep ediyor.

Hem Trump, hem de AfD, Rusya'ya karşı dostluk içeren ve ambargoları kaldıran bir politika öneriyor. Ancak ABD Kongresi, Trump'ın ambargoyu kaldırma yetkisini elinden aldı.

Diğer ortak bir nokta, hem ABD Devlet Başkanı'nın, hem de AfD'nin piyasa güçlerini serbest bırakan bir çizgi izlemesi. Bu bağlamda iki akım da İklim Anlaşması'na karşı. Trump, ABD'nin anlaşmadan çekildiğini açıklarken, AfD de Almanya'nın imzasını geri çekmesini savunuyor.

Özetle, AfD'nin Trump'a benzeyen yeni-milliyetçi bir çizgi izlediğini söylemek mümkün. Karşıtları da bu benzerliği doğruluyor. İki güce yöneltilen eleştiri ve suçlamalar hem içerik, hem de kaynak olarak örtüşüyor.

Küreselleşmeci güçlerin verdiği sert tepki, Atlantik Sistemi'nin içinde büyük bir yarılmanın başladığına işaret ediyor.

* Bay ve bayan Trump

ERCAN DOLAPÇI

MEDYANIN HALLERİ

ercandolapci@aydinlikgazete.com

Türkiye ve Rusya neden hedef?

CEVABI çok zor değil. 1997'de “Yeni Bir Yüzyıl İçin Strateji Belgesi”ni üreten NEO-CON güçler, “Orta Doğu'yu ve Orta Asya'yı kontrol altına alıp, Türkiye'yi parçalamayı etkisizleştirmeyi hedeflerken aslında bir hedefleri daha vardı; Rusya'yı ilk etapta ekonomik olarak zayıflatmak, sokakları karıştırmak ve sonrasında yapabilirlerse parçalamak... Yapamadılar! Aynen Türkiye'de yapmak istediklerini yapamadıkları gibi!

O günden sonra dönem dönem “gündem değişse bile bu hedeflerinden hiç vazgeçemediler... Bu noktada çok önemli bir not düşmem gerekir; bunu yapan ABD resmi güçleri değil, ABD halkını ve ABD Hükümetlerini de baskı

altına almaya çalışan Neo-Con yapıları! Aslında Amerikan halkına da dost değiller!

Sevgili dostlar, durum çok açık; 1997'de Bill Clinton döneminde başlayan sonrasında Obama-Hillary çizgisinde derin yapılar içinde devam eden Türkiye-Rusya-Orta Asya-Ortadoğu oyunu, son yıllarda FETÖ gibi terör örgütlerinin de tam olarak devreye alındığı kapsamlı bir saldırıya dönüştü... Not düşelim; Hillary Clinton'ın FETÖ ile organik ilişkisi ile gündeme gelen detaylar ve 15 Temmuz sonrası Türkiye-Rusya düşmanlığına dönüşen saldırı dinamikleri çok ama çok iyi anlaşılmalı...

Yiğit BULUT-STAR

Kılıçdaroğlu'na kim 'sus' dedi?

KILIÇDAROĞLU'na bazen çok heves ediyorum. Şaka yapmıyorum, gerçekten öyle. Mesela, gündemi onun gibi takip etmek istiyorum.

Bakınız geçen gün ne dedi: “Süratle Irak merkezi yönetimi ile Türkiye ve İran'ın bir araya gelerek soruna ortak çözüm üretmeleri gerekir. Eğer ortak çözüm üretilebilirse Türkiye bu konuda önemli mesafe alabilir...”

Belki komik ama gayet insani bir şey bu! Komik olan, Türkiye söz konusu ülkelerle haftalardır ortak hareket edi-

yor zaten. İran ve Irak merkezi hükümetinden gelen açıklamalar da bunun kanıtı. İran Genelkurmay Başkanı Tüm-general Bakiri, Genelkurmay Başkanımız Hulusi Akar'ın davetlisi olarak 15 Ağustos'ta Ankara'ya geldiği günden beri görüşmeler her kademedede fasılasız devam ediyor. En son olarak da, Habur Sınır Kapısı yakınlarında Irak askerleriyle birlikte tatbikat yapılmaya başlandı. Demek ki, Kılıçdaroğlu istediği zaman gündemden kopmayı başarabiliyor.

Salih TUNA-SABA

Barzani'yle ilişkiler neden koptu?

SAHİ, Barzani ile ilişkiler neden bozuldu? Ankara, bu ilişkiye gereken özeni gösteremedi mi? Türkiye, Kürtlerin hak taleplerine, bağımsızlık ve özgürlüklerine mi düş-man? Bu soruları soğukkanlılıkla konuşmalıyız tabii ki ama daha çok arada hakikati buharlaştırıp yok etmeden tartışmaya dikkat etmeliyiz. Mesela, iddia edildiği gibi Barzani'yi düşman ilan eden Ankara değil, aksine Türkiye karşıtı ittifaka geçerek Ankara karşısında konumlanan Barzani'nin kendisidir. Türkiye, Barzani'nin pozisyon değiştirmesi, karşıt ittifaka geçmesi karşısında sadece kendi tedbirlerini almaya çalışıyor.

“Türkiye karşıtı ittifak neresi?” diye sorulabilir? Evet, “Kürdistan” ihalesine katılan, bu ihaleden pay alan irili ufaklı bütün güçleri, Türkiye karşıtı ittifakın

içinde görebiliriz. Kimse kimseyi aldatmaya kalkmasın; bugün gündemde olan “Kürdistan devleti”, herhangi bir milletin bağımsızlık ve özgürlük talebi değil, Türkiye karşıtı uluslararası bir projenin adıdır. Bu projenin taşeronluğunu üstlenen örgüt ve güçlerin ister istemez tek bir özelliği vardır veya olacaktır, o da “Türkiye düşmanlığı”dır.

Ankara, Barzani'nin saf değiştirerek Türkiye karşıtı planlara dahil olduğu için bugünkü sert tavrı aldı. Tartışmayı “Kürtlerin devlet kurmaya hakkı yok mu” dairesi içinde tutmaya çalışanların gizlemeye çalıştığı gerçek de budur; her şey gözler önünde cereyan ediyor, kimse devleti aptal yerine koymasın.

Kurtuluş TAYİZ-AKŞAM

Irak davet ederse

TÜRKİYE'nin “Bağımsız Kürdistan Referandumu” sonrası için “yol haritası” seçeneklerinden biri ağırlik kazanmakta. “Resmi açıklama” yapılmış olmamakla beraber, “kara kalem eskizlermiş” hissini veren şöyle bir “olasılığa” işaret edeyim. Türkiye'nin 1924 ve 1926 anlaşmalarına dayanarak Kuzey Irak'a tek başına alacağı kararla TSK'yı sokması uzak ihtimal. Allah korusun, oradaki Türkmenlere kıyma kalkışılması gibi bir çılgınlık yaşanır orası artık “hukukun bittiği yerdir.” TSK tepelerine çöker.

Ama... Buna ihtimal bile vermemek gerek. Bunun dışında asıl “hukuki dayanağı olan meşru silahlı müdahale” ancak “Irak'ın Türkiye'den askeri müdahaleyle yardım is-

temesi” halinde mümkün. Rusya'nın Suriye'deki silahlı varlığı da “Esad yönetiminin yardım isteği ve daveti” ile gerçekleşmiş değil mi? Sınırdaki TSK'nın devam etmekte olan manevralarına, Irak Silahlı Kuvvetleri'nin de katılması ilginçtir. Bir adım sonrasında “Irak'ın Türkiye'den, kuzeyinde Anayasa dışı oluşumuna karşı askeriyeye yardım istemesi” olabilir mi? Böyle bir gelişme giderek gündemde yükseliş-teki madde. Fakat... Gene de “doğrudan Barzani'nin başında bulunduğu bölgeye ve kuvvetlere karşı silahlı müdahale, sıcak çatışma” değil.

“Devlet yönetmek öngörmektir” sözünü hatırlamakta fayda var. Ne var ki... Türkiye'ye beka sorunu üretebilecek “oldubittilere” de seyirci kalınmaz. Savaş naraları atmadan hukuki zeminde meşru adımların planlanması olumludur. Dünyaya da izah edilebilir.

Güneri CİVAOĞLU-MİLLİYET

ZARRAB DAVASI HAKİMİ BERMAN KARARINI AÇIKLADI

Jürili duruşma 27 Kasım'da

İRAN asıllı Türk işadami Reza Zarrab ve Halkbank Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Hakan Atilla'nın önceki gün New York Güney Bölgesi Federal Mahkemesi'nde yapılan duruşmasında tarafların taleplerini dinleyen Hakim Richard Berman, taleplerle ilgili kararını yazılı olarak açıkladı.

Hakim Berman kararında, Zarrab ve Atilla'nın davasının asıldan görüleceği jürili duruşmaların 27 Kasım Pazartesi günü saat 9.30'da başlamasına hükmetti. Hakim Berman ayrıca yeni duruşma takvimini belirleyip dava süreciyle ilgili tüm tarihleri de ayrıntılarıyla belirledi.

Reza Zarrab

Amerikan'ın Sesi'nin haberine göre, Hakim Berman'ın yazılı kararında, Atilla'nın avukatlarından gelen 15 tanığın telekonferans aracılığıyla dinlenmesi yönünde ise henüz bir karar almadığı görüldü.

Berman, Mehmet Hakan Atilla'nın davasının düşürülmesiyle ilgili talebinin yeniden değerlendirilmesine hükmetti. Berman ayrıca, Atilla'nın talebinin değerlendirileceği 9 Ekim'de yapılacak duruşmanın iptaline karar verdi. Atilla'nın davasının düşürülme talebiyle yeniden yapılacak bir duruşma için, savcılığın 16 Ekim, savunma makamının ise 23 Ekim 2017'den önce, gerekli belgeler ve başvu-

rukları kendisine sunmasını istedi.

ŞAHİTLER 30 EKİM'E KADAR BELİRLENECEK

Hakim Berman, Zarrab ve Atilla'nın 27 Kasım'da başlayacak ve jürinin karar vereceği güne kadar sürecektir duruşmalar öncesi tüm belgeleri, başvuruları, yeni delillerin ve taraflar adına ifade verecek şahitlerin tümünün mahkemeye 30 Ekim'den önce sunulmasına hükmetti.

Berman, 16 Kasım'da davanın asıldan görülmeye başlanmasına ve 27 Kasım öncesinde yeni bir hazırlık ve ara duruşmanın da yapılmasına karar verdi. Zarrab davasında yer alacak jürinin seçiminin de 20-21 Kasım günlerinde yapılmasına hükmetti. Nihai kararın yılbaşından önce çıkabileceği ifade edildi.

halkailiskiler@aydinlikgazete.com

HAZIRLAYAN: SEZİM ÖZADALI

Aydınlık

ÖNE ÇIKANLAR

YABANCI FUTBOLCU OYNATMAYAN TEK KULÜP

İttihatçıların takımı

Altınordu Spor Kulübü'nün kuruluşu çok daha eskilere dayanır. 26 Aralık 1923, kulübün yeniden yapılandığı tarihtir. Altınordu, İttihatçıların takımıdır

HİKMET ÇİÇEK

hikmetcicek01@gmail.com

TÜRKİYE Futbol Federasyonu, 14 yabancı kararıyla Türk futboluna büyük zarar verdi. Türk futbolcusu kenara itildi. TFF'nin yeni kuralına göre takımlar 14 yabancı 14 de yerli futbolcuya sahip olabiliyor. Maç kadrolarında yabancı sınırlaması yok. Süper Lig'de Göztepe gibi 10 yabancıyla sahaya çıkan takımlar var. Göztepe'de "Şahada İstiklal Marşı okuyan tek oyuncu" Sabri Sarıoğlu! Türkiye 2. ve 3. Ligleri de pek farklı değil. Bu düzenlemeye ilk eleştiri Milli Takım'ın başına getirilen Lucescu'dan geldi. Lucescu, Süper Lig takımlarında çok az Türk oyuncunun ilk 11'de oynadığını belirterek kuralın değiştirilmesi gerektiğini söyledi.

FARKLI BİR TAKIM

Ama bir takım var ki çok farklı. Bu ülkenin gençlerine güveniyor. Kadrolarında yabancı futbolcu bulunmuyor. Bu konuda ilkel bir tavırları var. Gerçek profesyonel futbolcu yetiştiren tek kulüp. Altyapıya önem veriyor. Cengiz Ünder gibi bir yeteneği 15 milyon Euro'ya Roma'ya satabilecek bir futbol altyapısına sahip.

Kulübün bütün takımlarında, çift ön libero sistem olan 4-2-3-1 oyun düzeni uygulanıyor. Stoperlerden birinin sol ayaklı olmasına özen gösteriliyor. Forvetlerden biri pivot, diğeri ise sprinter oluyor. Saha içi kriterleri tempo, coşku, cesaret, dayanıklılık ve yardımlaşma. Kulübün sloganı "İyi birey, iyi vatandaş, iyi futbolcu." Yabancı sınırlamasının getirilmesini savunanlar, bu kulübün verdiği altyapı eğitimini örnek olarak gös-

HANGİ SEZON, NEREDE?

Süper Lig: 1959-1965, 1966-1970

1. Lig: 1965-1966, 1970-1978, 1979-1992, 2014-2017

2. Lig: 1978-1979, 1992-1996, 2008-2009, 2011-2012, 2013-2014

3. Lig: 2003-2008, 2009-2011, 2012-2013

Amatör Küme: 1925-1959, 1996-2003

teriyorlar.

Bu toprakların çocuklarına güvenen ve bu nedenle kadrosunda yabancı oyuncu bulundurmayan futbol kulübü. Altınordu Spor Kulübü'nden söz ediyoruz. Kulübün resmi internet sitesinde, İzmir'de 26 Aralık 1923 tarihinde kurulduğu yazılıdır. Ancak kuruluşu çok daha eskilere dayanır. 26 Aralık 1923 kulübün yeniden yapılandığı tarihtir. Altınordu, İttihatçıların takımıdır.

İTTİHAÇÇILARIN İLGİSİ

Osmanlı'da futbola ilgi 1908 Devrimi ile başladı. Kısa zamanda "Ata sporu" güreşten daha popüler bir spor haline geldi. Kitle örgütlenmesine önem veren İttihat ve Terakki'nin bu alana ilgi duymaması düşünülemezdi. İttihatçılar, futbolun kitlesel özelliğini kavrayan ilk siyasal örgüttür. İttihat ve Terakki için "gençlik" ve "spor" önemli örgütlenme alanlarıydı. "Cemiyet", sadece futbol değil, kürek yarışlarında, at yarışlarında bile örgütlüydü.

1909'da Galatasaray Kulübü'nden ayrılan bir grup futbolcu, Kadıköy'de Progress (Terakki) adında bir futbol kulübü kurar. Amaç, azınlıkların elinde olan futbolda bu hakimiyeti kırmaktır. Kulübün kurucusu öğretmen Aydınoglu Raşit'tir. Kulüp, 1912-1913 yıllarında

pazar liginde, daha sonraları da cuma liginde çok güçlü bir futbol takımı olarak görünür.

ADINI ZİYA GÖKALP KOYDU

"1914'te İttihat ve Terakki'nin efsane ismi Sadrazam Talat Paşa kulübün başına geçer. Parti'nin ideologlarından ünlü sosyalist Türkçülerden Ziya Gökalp'in önerisiyle, Altınordu İdman Yurdu olarak Türkçeleştirilir. Kulüp 5 yıl arka arkaya İstanbul şampiyonu olur. Altınordu kulübü, İttihat ve Terakki Partisi'nin resmi spor kulübüdür.

"Birinci Dünya Harbi'nde diğer takımların futbolcuları cepheye gönderilirken, Altınordulu futbolcular İstanbul'da askerlik yaparlar. Hatta bu imtiyaz, az daha Fenerbahçe'nin yok olmasına neden olacaktı. Altınordu, aralarında Otomobil Nuri'nin de bulunduğu 7 Fenerbahçeli futbolcuyu, kırmızı mavili renklerine bağlar." (Hüseyin Vodinalı, Odatv, 18 Mayıs 2014)

Altınordu, 1916-17 ve 1917-18 sezonlarını şampiyon olarak tamamlar

BİRİNCİ LİG'DEN AMATÖRE

İzmir Ligi'nde 6 defa şampiyon olan Altınordu, 1959 yılında Milli Lig'in düzenlenmesiyle mücadelesini bu ligde sürdürmeye başladı. 1961-1962 sezo-

nunda ligi 8. bitirerek iyi bir derece yaptı. 1964-1965 sezonunda küme düştü, bir yıl sonra yeniden Milli Lig'e döndü. Altınordu'nun 1. Lig macerası, 1969-70 sezonunda sona erdi. İkinci Lig'de 13 sezon mücadele etti. 1991-1992 sezonunda 3. Lig'e, 1995-1996'da ise Amatör Küme'ye indi. 6 yıl Amatör Küme'de şampiyonluk mücadelesi verdi. 3. Lig, 2. Lig derken 2014 yılında Spor Toto 2. Lig Kırmızı Grup'ta şampiyon olarak PTT 1. Lig'e yükseldi.

Yeşilyurt, Torbalı, Selçuk ve Kuşadası'nda konuşlanmış Altınordu Tesisleri, A Takımı, genç takımlar ve futbol okulları için uluslararası standartlarda imkanlar sunuyor. Selçuk-Efes'te 8 çim saha takımlarının kullanımına açıldı. Torbalı'daki Metin Oktay Tesisleri, U17, U16, U15 ve U14 takımlarının kamp, antrenman ve özel çalışma ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hizmete açıldı. Yeşilyurt'taki Sait Altınordu Yerleşkesi, U7'den U13'e kadar tüm genç takımlar ve futbol okulları için yenilenip 4 sahaya kavuştu. Kuşadası'nda 1 otel ise A takımı ve U19 takımı için sürekli kamp merkezi olarak hizmet veriyor. "İlle de yabancı futbolcu" diye çılgık atımlar, Altınordu'yu izlesin!

İttihatçıların Fenerbahçe sevdası da bir başka yazıya kalsın!

'Asya'nın şahlanması insanlığın ihtiyacı'

AKP MKYK üyesi Ethem Sancak, Şanghay Üniversitesi Türkiye Çalışmaları ofisinin 26 Eylül'de düzenlediği toplantıda, Batı ekonomilerinin çöktüğüne, Asya'nın yükseldiğine dikkat çekti. "Modern İpek Yolunda Türkiye'nin rolü ve Türk-Çin ilişkileri" konulu konferansta Sancak, Mao'nun bir sözüne gönderme yaparak "Batı'nın ayak oyunları Asya'yı durduramaz" dedi, "Asya kesinlikle başaracaktır ve biz de Türkiye olarak her türlü role ve katkıya hazırız."

Sancak, Şanghay İşbirliği Örgütü (SİO)'nün İpek Yolu inşasında çok önemli rol oynayacağını, Türkiye'nin de asli üyeliğe hazırlandığını söyledi. Batı ekonomilerinin insanı baz almadıkları için çöktüğünü belirten Sancak

Toplantıya Vatan Partisi Çin Temsilcisi Adnan Akırat da katıldı.

şöyle konuştu: "Yaklaşık 300 yıldır hüküm sürüyorlar ve güneşi Batı'dan doğurmaya çalışıyorlar. Ama hayır Güneş Doğu'dan doğar. Ve bugün insanlığın ihtiyacı da Asya'nın tekrar ayağa kalkmasıdır. Bu da tekrar, tarihi İpek Yolu

insanıyla olacaktır."

'UYGARLIĞIN MERKEZİ'

Sancak, Çin'e, gençliğinden beri ilgi duyduğunu belirterek, "Batıda kaynaklar kısıtlıyken, üretim neredeyse

yokken ve barbarlık hakimken, Asya, zenginliğiyle, kaynaklarıyla, üretimiyle, ticaretiyle uygarlığın merkezidi. Tarihi İpek Yolu, doğudan batıya medeniyet yolu haline geldi. Bugün dünyanın jandarması kesilen ABD o zamanlar yoktu bile" dedi.

'ÇOK DAHA MİLLİYİZ'

Sancak, Türkiye'nin NATO üyeliği ve Çin'le yapılması beklenen savunma sanayi anlaşmasının iptali ilişkisiyle ilgili de "Türkiye, hava savunma sistemi anlaşmasını Rusya'yla yaptı. Türkiye artık savunma sanayi konusunda bir süredir Asya'yla işbirliğine kafa yoruyor. Türkiye Cumhuriyeti artık çok daha millidir ve iradeliidir" ifadelerini kullandı.

Rafet BALLI

rafballi@gmail.com

İsrail bayrakları bölgeyi birleştirdi

2014 Ekim ayının ortaları. PKK/PYD'nin Ayn-el Arap'taki (Kobani) zor günleri. IŞİD karşısında tutunamıyorlar.

ABD uçakları açıkça yarıma başlar.

ABD, Kürt aynıklılığını "kara gücü" ilan eder. Batı Asya'da (Ortadoğu) yeni bir süreç girer.

★★★★

Tahran'da bir dostum anlatı. İran TV'lerinden birine çıkar o günlerde. Aynen şunları söyler:

"İŞİD abartılıyor. Bölgemizde asıl tehdit Kürt aynıklılığıdır. "Çünkü, arkasında ABD var."

Sonuç?

Gülerek aktardı: "Adeta aforoz edildim. Televizyonlara bir daha çıkarmadılar."

★★★★

2014'te... 2015'te...

2016'da...

Ve 2017'nin ortalarına

kadar...

Tahran'da resmi görüş böyleydi: Tekfircilik asıl tehdit sayılmaktaydı.

Onun arkasında da ABD vardı çünkü.

★★★★

("Tekfir" etmek: Her öntüne geleni "kafir" saymak. Tekfirci: IŞİD ve El Kaide türü gruplar için kullanılır.)

★★★★

Tekfirciliğe karşı mevzilenme bana da yabancı değildi.

İran, Irak, Suriye ve Lübnan seyahatleri...

Her seferde gördüğüm: Bütün başkentlerde öncelikli tehdit El Kaide türevi gruplardı.

★★★★

İran?

IŞİD'le mücadelede "Büyük Şeytan"la (ABD) bile hizalanıyordu. Musul'da ortak cephe kurulmuştu.

Barzani bölgesinden gelecek tehdit?

Tahran, Erbil'i kuşattığını düşünüyordu.

Doğudan Talabaniler ve Goran'la... Batıdan PKK/PYD ile...

Güneyden de Şii topluma.

★★★★

İran için PKK/PYD?

Daha çok Türkiye'nin sorunu.

★★★★

Suriye?

IŞİD... El Nusra... ÖSO (Özgür Suriye Ordusu)...

Topluca, ülkenin en az yarısında etkindi.

PKK/PYD'ye bakış?

Evet: Şam rahatsızdı. Kuvvetli endişeleri vardı.

Fakat: Daha çok gelecek için.

★★★★

Aynıklılık: "Sonraki aşama"nın meselesiydi.

En kötü senaryoda bile denklemler belliydi.

Şam'a göre: Tekfirciler ülkenin tamamını talep ediyordu... PKK/PYD ise bir kısmını.

Bir de: PKK/PYD'ye ayıracak pek kuvvetleri yoktu.

Biraz da Türkiye rahatsız olsun istiyorlardı.

★★★★

Lübnan Hizbullahı?

Bütüniyle Suriye'deki kavga'nın içindeydi.

Başka mevzilenmeyi düşünecek durumda değildiler.

Sonuç: Batı Asya'da direnen kuvvetlerin öncelikli meselesi tekfircilikti.

★★★★

Aynıklılık... İkinci İsrail tehdidi...

Türkiye'den giden bizlerin uyarıları...

Onlara göre, "fazlasıyla milliyetçi" hassasiyetlerdi.

Açıkça ifade edilmiyordu: "Kürt meselesi", daha çok Türkiye'nin meselesiydi.

NATO'cu Türkiye bedelini ödesindi.

★★★★

Tahran... Şam... Beyrut... Son bölge turunda şaşırımd.

Stratejik tehditte öncelikleri kökten değişmişti.

Bütün başkentlerde: Aynıklılık: Biz açmadan onlar gündeme getirdi.

İkinci İsrail: Bizden önce onlar dillendirdi. Açıklayıcı, temel kavram olarak.

Ya IŞİD ve diğer tekfirciler: Bölge başkentlerine göre, mi-yadı dılmıştı.

★★★★

Değişim, iki temel gelişmeye dayanıyor.

İlki Irak ve Suriye sahasında: IŞİD büyük oranda geriletildi.

İkincisi Washington ve Tel Aviv'in İkinci İsrail hamlesi: Barzani'nin bağımsızlık referandumu.

Ve de: Referandum mitinglerinde İsrail bayraklarının açılması.

İsrail bayrağı, bir sembol: Saldırganlığın, savaşın, işgalin, parçalanmanın.

"Kürt aynıklılığı" safını belli etmişti.

Böylece: Yeni süreci anlama, anlatma mesafesini kısaltmıştı.

Özellikle kamuoyları için.

★★★★

Referandumdan bir gece önce.

Kuzey Irak'tan eski bir tanıdık aradı.

Barzani partisinin Bağdat'taki ofisinden.

Heyecanlıydı. Sevinçliydi. İsrail bayraklarını sordum.

Onlar için: İsrail desteğinin "sigorta" değeri o kadar yüksekti ki...

Kabaran tepkileri önemsemi-yordu bile.

Oraya davet etti. "Gel, vaziyeti kendi gözlemlerle gör" diye.

★★★★

Şimdi 2 ay kadar geriye dönüp Tahran'a bakalım.

Özel görüşmeler... Yeni durum hemen farkediliyor.

Etnik aynıklılık gündemde öne çıkmaya başlamış.

Fakat, durumu tam da netleştirmiş değiller.

Anlamaya çalışıyorlar: Tamam, "Kürt meselesi" kulanılacak.

Ama ne kadar İran'a taşınacak?

Doğrudan İran'a saldırdı ihtimali var mı?

Tahran'ın bazı "sinir uçları"nda konuyu tartıştık.

★★★★

Yeni bir kaygılan vardı: Türkiye, Barzanilerle köprüleri atmak ister miydi?

Onlara göre: AKP hükümetinin Barzanilerle ilişkileri "derin"di.

★★★★

"Kürt meselesi"nde roller değişmişti adeta.

Daha önce: Türkiye komşularını eleştiriyordu. "Kararlı olun" diye.

Şimdi: Komşularımız Türkiye'den kararlılık bekliyordu.

★★★★

Devrim Muhafızları'ndan üst düzey bir isim.

Türkiye'ye mesaj verme derdindeydi.

Bağımsızlık referandumundan sonra yeni bir süreç başlar.

"Bölge ülkeleri sertleşir."

"Sonuçta: Barzani... PKK... Diğer Kürt partileri... Hepsi birleşir..."

"Türkiye bunları hesap etmeli."

Asıl söylemek istediği: Türkiye tutarlı olsun... Aynıklılığa karşı birlikte hareket edelim.

★★★★

Oysa Türkiye'nin pozisyonu zaten bu yöneydi.

En azından iki yıldır.

Evet: Ankara'nın önceliği Barzaniler değil, PKK/PYD'yd.

Fakat yeni süreçte anlaşılacak: Riskler de yaklaşacak, bölgenin müşterekleri de.

★★★★

Günün özeti: Tekfircilik geride kaldı.

Şimdi: Batı Asya, İkinci İsrail'e karşı birleşiyor.

Devam edeceğim...

Rıza
ZELYUT

rizazelyut@gmail.com

twitter: @r_zelyut

CIA-MİT- Hürriyet-Barzani

Mesut Barzani denilen aşiret reisi, Kuzey Irak'ta bir devlet kurmak için referandumla gitme kararı aldı. Türkiye'nin hemen hemen tamamı buna karşı çıkarken **Aydın Doğan**'ın elindeki medya bu yıkım projesini desteklemek için her atağı yaptı. **CNN Türk**'teki tartışma programında sunuculuğunu unutan **Şirin Payzın**, oturuma katılanlar "Referandum Kürtlerin hakkıdır!" demeye zorluyordu.

Hürriyet Gazetesi, geçen cuma günü **Erbil** propagandası yapmaktaydı.

Peşinden, **Aydın Bey**'in özel adamı **Ertuğrul Özkök** hükümeti tehdit etti. Cumartesi günü yazısının başlığına bakın ne demek istediğini anlarsınız: **"Bir adım içeri giderseniz dünya karşınıza dikilir."**

Cumhurbaşkanı Erdoğan, askeri seçenekten söz ediyor ya onu korkutmaya çalışıyor. Yani, **"Bırakın Kürdistan kurulsun!"** diyor. Bu yıkım projesinin başındaki **Mesut Barzani** Türkiye'nin birçok ilini Kürdistan'ın malı gibi gösteriyor. Yani asıl hedef Türkiye... Ama **Aydın Doğan** için bunun önemi yok...

Aydın Doğan'ın **Hürriyet**'ten yurtsever, millici birçok yazısını atıp Ertuğrul Özkök'e dokunmamasının sırrı da budur.

Bu göstermelik referandumun ardından **Hürriyet**'in özel kalemleri hükümeti tehdide devam ettiler. **Sedat Ergin**, dün yayımlanan **"İki önemli otoritenin gözünden Barzani krizi"** başlıklı yazısında, Türkiye'yi, yeni kurulacak bu devletle iyi geçinmeye çağırıyor ve bunun Türkiye'nin yararına olacağını vurguluyordu. Önemli otorite gösterdiği isimler de Amerikancı iki eski büyükelçi idi.

Hürriyet'in iktidarı temsil eden yazar **Abdulkadir Selvi** de aynı çizgide. Dünkü yazısını bitirirken diyor ki: **"AK Parti, ciddi bir Kürt seçmene sahip. Barzani'ye gösterilen tepkinin dozu kaçarsa, muhafazakâr Kürtleri Hüda Par'a, seküler Kürtleri HDP'ye kaptrabilir. 2019 Cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesinde aman dikkat."**

Bay Selvi, oy uğruna Türkiye'yi parçalayacak bir projeye evet denilmesini istiyor. **"Kürdistan'ın kurulmasına karşı çıkmak, yoksa 2019 seçimini yitirirsin..."** diyor.

MİT DENETİMİNDEKİ GAZETE

Aydın Doğan'a **Hürriyet Gazetesi** zamanında işte böyle projeler için verildi.

1983 yılında **Hürriyet Gazetesi**'nde çalışmaya başladım. Bir süre sonra yazı işlerindeki bir arkadaşım, ortalıkta dolaşan siyah takım elbiseli birisini işaret etti. **"Bu MİT elemanıdır!"** dedi ve başladı anlatmaya. Anladım ki gazete MİT'in denetimindedir.

Biliyorsunuz ki MİT o sıralarda CIA'nın bir hizmet bürosu gibiydi. Eski MİT başkanlarından **Fuat Doğru**'nun söylediği gibi MİT başkanları, CIA elemanlarının teşrifat memuru konumundaydılar...

Gazeteden ayrıldığım yıl, **Hürriyet**, **Aydın Doğan**'a satıldı. Kanaatime göre **Hürriyet**, CIA üstünden **Aydın Doğan**'a aktarıldı.

Kanıtın nedir diye soracaklara cevabım şu: İnceleyin, anlarsınız... **Hürriyet Gazetesi**'nin haberleri, köşe yazıları hep Amerikan politikalarını destekleyecek biçimde şekillendirilmiştir.

28 ŞUBAT'IN NİMETİNİ YEDİ

28 Şubat Süreci'nde **Aydın Doğan**, Amerikancı askerlerle sıkı ilişki içindeydi. Bunu kullandı ve **Turkcell**'i kurarak büyük bir çıkış yapan Çukurova Holding'in patronu **Mehmet Emin Karamehmet**'e savaş açtı. O sıradaki DSP-ANAP-MHP iktidarı içindeki elemanlarından yararlanarak yol aldı. **Sayın Karamehmet**'in bankaları elinden gitti, şirketleri yağmalandı. Yetmedi; 50 milyar dolar vergi vermiş o işadamları anlaşmalı kredi kullandığı iddiasıyla 12 yıl hapis cezası bindirildiler. Bu işi organize eden Fetullahçılar, daha sonra **Sayın Karamehmet**'e, **"Seni kurtarabiliriz!"** diye yavaşmaya çalıştılar ama iyi biliyorum ki o, bu çeteden uzak durmaya çabaladı.

28 Şubat'taki büyük medyadan **Sabah**'ın patronu **Diñç Bilgin** de piyasadan silindi ama **Aydın Doğan** gücüne güç kattı. Bu güçlenme AKP iktidarı döneminde de sürdü.

Peki bu sihirli güç nereden geliyor? Başlığa bakın, anlayacaksınız.

TÜRKİYE İSTERSE SILAHSIZ DA ÇÖKERTİR

Güneyimizde bir Kürt devleti kurma projesi **Mesut Barzani**'nin değil; İsrail ve ABD'nin projesidir. PKK elebaşı **Öcalan**'ın da **Mesut Barzani**'nin de projelerinde Türkiye'nin doğusu bu Kürdistan'ın parçası sayılmaktadır. Bunlar Irak'ta başarılı olurlarsa sıra Türkiye'ye gelecektir.

Bu tehlike büyümeden Türkiye onu engelleyebilir. Bunun için silahlı güç kullanmasına bile gerek yoktur. Sınır kapılarını kapatsın. Uçuşlara engel olsun... Petrol ticaretine son versin... Bunu da İran-Irak-Suriye hükümetleriyle ortaklaşa yürütsün yeter... Bir sene içinde **Mesut Barzani** Erbil'de duramaz hale gelecektir.

Yeter ki **Sayın Erdoğan** televizyonlarda bizlere nutuk atmayıp bırakıp bunları yapsın... Yani gülmek yerine bir uygulama bekliyor millet ondan... Eğer bunu yapmaz ise toplum onu bu projenin bir parçası olarak suçlamaya başlayacaktır. O zaman 2019'daki seçimlerde **Barzani** oylan hiç mi hiç yetmeyecektir kendisine...

Aydınlık

TOPLUM

HAZIRLAYAN: MÜJDE OKTAY

halkaitiskiler@aydinlikgazete.com

Alaaddin
Dinçer

Kürşat
Yıldız

Eğitimin sorunu sınav değil eşitsizlik!

YÖK Başkanı Saraç'ın açıklamasından sonra tek basamaklı sınav sistemine geçiliyor. Öğrenciler haziran ayında 2 gün sürecek, çok oturumlu tek bir sınava girecek. Yeni sistem, bu yıl uygulamaya konulacak

MÜJDE OKTAY

mujde@aydinlikgazete.com

YÜKSEK Öğretim Kurulu (YÖK) Başkanı Yekta Saraç, milyonlarca öğrenciyi ilgilendiren üniversiteye giriş sınavında uygulanacak yeni modelin ipuçlarını verdi. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından hazırlanacak olan yeni müfredatta Türkçe ve Matematik derslerinin sınavın merkezi olacağı belirtildi. Yeni müfredat ise 1 hafta içerisinde hazırlanarak YÖK tarafından açıklanacak.

Yekta Saraç, yeni sistemle ilgili, "Sınavı 1 haftada gerçekleştirmeyi planlamaktayız. 18 puan türünü de azaltmayı planlıyoruz. Sayısal, sözel ve eşit ağırlık puan türü olacak. Türkçe ve Matematik, bu sınavın merkezinde olacak" dedi. Eğitim uzmanları, üniversiteye giriş sınavlarında yapılan değişiklikli **Aydınlık**'a değerlendirdi.

Tüm Öğretim Üyeleri Derneği Başkanı Kürşat Yıldız, yapılan işlerin günü kurtarma çabasıyla öteye gitmeyeceğini

belirterek şunları söyledi: "Bu, MEB'den ya da YÖK'ten gelen çalışmalar üzerine verilen bir karar değil. Akademik ve bilimsel bir çalışma yapılmadan bu kadar hızlı ve ani bir şekilde sistem değiştirilmez. Eğitimde herhangi bir iyileştirmeyi amaçlamak söz konusu bile değil. Tek amaçları günü kurtarmak."

'OKULLAR ARASINDAKI UÇURUM KALDIRILMALI'

Yıldız, Türkiye'nin asıl sorununun eğitimdeki eşitsizlik olduğunu ve bu sorunun çözümünün sınav sistemlerini değiştirmek olmadığını anlattı: "Ülkemizde asıl sorun sınav sistemi değil. Okullar arasındaki kalite uçurumu. Üniversitelerde ve liselerde eğitim, bir yarış gerektirmeyecek kadar kaliteli olmalı. A okulunda veya B okulunda eğitimde uçurum farkı olmasa kimse yarış atı gibi kurslara gitmez. Her okulda güvenilir ve eşit eğitim verilse eğitim sisteminde zaten sorun kalmaz. Okulların niteliğiyle ilgili ciddi düzenlemeler yapılmalı."

Öğrenciyi yönlendirecek rehberlik uz-

manlarının neredeyse yok denecek kadar az olduğunu dile getiren Yıldız sözlerine şöyle devam etti: "Her okulda öğrencilerin yeteneklerini, ilgilerini belirleyen bir uzmanlık heyeti olmalı. Öğrenci ilgi ve yeteneğine göre bir mesleğe yönlendirilmeli. Tüm eğitim öğretim hayatı boyunca izlenmeli, öğretmenleri ve uzmanları tarafından tanınmalı. Liselerin bunun için özel çaba harcaması gerek. Üniversiteye giriş demek öğrencinin mesleki yaşamının anahtarı demek. Ama Türkiye bu yükü çok hafife alıyor. Öğrenciler sadece üniversite okumak için tercih yapıyor. Boşa kalmamak için üniversiteye giden bireylerin olduğu bir eğitim sistemi ne kadar başarılı getirir o kadar başarılı olacağız."

MATEMATİK-TÜRKÇE PIYASASI DOĞACAK

Eğitimci Alaaddin Dinçer de sınavların sosyal adaletten uzak yapıldığını söyledi. Kapitalizmin eğitim alanında yarattığı sosyal eşitsizliğin sınavlardaki birkaç değişiklikle giderilmesinin mümkün olmadığını söyledi. Dinçer şöyle konuştu: "Sınavlar,

kapitalist sistemin hedeflerine eğitim üzerinden ulaşmada ve bu sistemin sürdürülmesinde adeta bir kaldıraç işlevi üstleniyor. Yeni sistemde matematik ve Türkçe sınavın ana merkezi olacak. İddiyala söylüyorum, piyasa matematik ve Türkçe piyasasının tekeline dönecek. Özel kurslar, özel öğretmenler, bu iki derse yönelik özel eğitim kurumları açılacak. Bu iki dersin piyasası bir anda tavan yapacak. Bu 'özel' hizmetlerden de sadece parası olanlar yararlanabilecek. Peki şimdi sosyal adaleti, eğitimde fırsat eşitliğini sağlamış mı oldular? Hayır, söz konusu bile değil. Madem herkese eşit bir eğitim imkanı veremeyecaksınız neden sürekli bir kaos ortamı yaratıyorsunuz. Ortada bir başarısızlık varsa sınavları değil politikaları değiştirmeniz lazım. Herkes pastadan eşit pay almadığı sürece sınavlarda yapılan değişikliklerle biz eğitimde çağ atlayamayız. Çözüm; laik, bilimsel ve herkesin nitelikli eğitimden eşit yararlanmasına üzerine inşa edilen bir eğitim sisteminden geçiyor. Laikliği temel alan eğitimden uzaklaştıkça bu da pek mümkün görünmüyor."

AYDINLIK / ANKARA

1 EKİM "Dünya Yaşlılar Günü". Günümüzde Ortalama yaşam süresinin 75'e yükselmesi ve 85 yaş üzerindeki nüfusun artması nedeniyle geriatri uzmanları yaşlılıkta kaliteli yaşam sorunu üzerinde daha fazla duruyor. Araştırmalara göre günümüz koşullarında bile insanları 120 yıl yaşama potansiyeline sahip. Geriatri Uzmanı Doç. Dr. Berrin Karadağ, bu potansiyeli yakalayabilmek için sağlıklı bir yaşam sürülmesi gerektiğini söyledi. Karadağ'ın sağlıklı yaşamak için 10 önerisi şöyle:

■ Yaşınıza uygun fiziksel aktiviteyi her yaşta yapmanız çok önemli. Her gün yapmıyorsanız da haftada en az üç gün yarım saatlik tempolu yürüyüş her zaman faydalı. Temponuzu kalp ve akciğer kapasitenize göre ayarlayabilirsiniz.

■ İlaça muhtaç olmamanın bir yolunun doğru ve yeterli beslenme olduğunu unutmayın. Fazla kilodan kaçın, obezite yaşlanmayı da hızlandırır

ciddi bir tehlike.

■ Basit gibi görünen ve sıklıkla ihmal edilen su içme alışkanlığı, sağlıklı yaşlanmanın olmazsa olmazlarından. Günlük su ve sıvı tüketimi hem sindirimin düzenli olması hem de fizyolojik hatta ruhsal sağlığımız açısından çok önemli. Böbreklerimiz bir duş başlığı gibi! Az su alırsak tıkanıyor, yeterli su tüketimi ile açılıyor. Bunu hiç unutmayın ve mutlaka günde 8 su bardağı su için.

■ Yalnızlık yaşlılık dönemindeki en büyük tehlikelerin başında ge-

liyor. Akrabalar, komşular, arkadaşlar mutlu ve sağlıklı bir yaşamın vazgeçilmezleridir. Mümkünse toplanlar ve gençlerle birlikte olmak, hem zihinsel hem ruhsal yönde kişiyi dinç tutuyor.

■ Doktor kontrolü ve önerisi alınarak grip aşısı, 65 yaşın üzerinde zatürre, zona aşısı yaptırılmalıdır.

■ Doktorunuza sadece hasta olduğunuzda değil, düzenli olarak sağlıklı iken de gitmeyi ihmal etmeyin

■ Sigara ve alkol gibi zehirli maddelerden uzak kalın.

HOBİ EDİNİN

**HOBİNİN ve üretkenliğin gücünü küçümseme-
yin. Mutlaka yeni bir hobi edinerek zinde kalın. Yeni şeyler öğrenin, üretin. Bu şekilde beyin egzersizi de yapmış olursunuz. Özellikle çalışma hayatınız bitmişse koroya katılma, resim, satranç, bıkı dikiş kurslarına gitmek, sizi zinde tutar.**

Kafatasının yüzde 70'i değiştirildi

İSVEÇ'TE bir araştırma hastanesi olan Uppsala Akademi Hastanesi'nde, 22 saat süren bir ameliyat sonrasında bir hastanın kafatasının yüzde 70'i değiştirildi. Hastaya kendi kafatası yerine implant bir kafatası yerleştirildi. Bu ameliyatın türünde bir ilk olduğu da belirtildi.

Ocak 2017'de mültelci olarak İsveç'e gelen Emuna Mehamednur'un beyin zarındaki tümör büyüyerek kafatasının deforme olmasına sebep oldu. Bazı yerlerde dışarı doğru 5 cm büyümüş olan tümör yüzünden Emuna birkaç saat dışında uyuyamıyor ve şiddetli baş ağrıları çekiyordu. Beyin ve Sinir Cerrahisi Jimmy Sundblom ve ekibi, beyin kendi dokusuna uygun bir implant yaparak hastanın kafatasının yüzde 70'ini değiştirdiler. Ameliyattan sonra tamamen normal bir kafatasına sahip olan ve iyileşen Emuna hayata dönmenin sevincini yaşıyor.

AFYONKARAHISAR'DA yaşayan ve Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütüne (UNESCO) "Yaşayan İnsan Hazine" listesinde alınan keçe ustası Ahmet Yaşar Kocatay, babasından devraldığı sanatını 20 metrekairelik atölyesinde 60 yıldır sürdürüyor.

Yeni Zelanda'dan getirilen ince yün işleyerek, televizyon dizilerinde kullanılan kıyafetleri hazırlayan Kocatay'ın, Mevlevi kültürünün yansıtan hediyelik ürünleri de ilgi görüyor.

Esnafların çocuklarının yürümeye başladığında dükkanda çıraklık yapmaya başladığını anlatan Kocatay, "Biz de ayaklarımız yere basınca soluğu dükkanda aldık. Gittikçe bu işi sevdim. İlkokulu bitirdikten sonra da tamamen bu işe yöneldik. 60 yıldır bu işi yapıyorum" dedi.

Aydınlık

Lüks çikolata Godiva ile yüzde 70 büyüdü

GODIVA'nın marketler için özel olarak hazırladığı yeni çikolataları raflara girdiği dördüncü ayında lüks çikolata pazarında lider oldu. Pladis Türkiye Başkanı Mete Buyurgan, yaptığı açıklamada, Godiva'nın istikrarlı büyümesini sürdüreceğini söyledi. Godiva'nın markete girmesinin ardından lüks pazarın cirosunun yüzde 70 büyüdüğünü ve bu tür çikolatanın marketteki payının 1.5 katına çıktığını kaydeden Mete Buyurgan, "Temmuz

ay itibarıyla satışlarda ciro hedefimizin yüzde 77 üzerine çıktık. Godiva'nın 8 bini aşkın noktada market raflarına girmesiyle beraber markamızın bilinirliği yaklaşık 4 kat arttı. Godiva tükettiğini söyleyenler ise 6 katına çıktı. 2021 yılına gelindiğinde Godiva'nın toplam satışlarının yansının yeni market serisinden gelmesini amaçlıyoruz. Bu seri aynı zamanda pladis'in toplam çikolata satışlarının da yüzde 7'sini karşılayacak" dedi.

HAZIRLAYAN: RECEP ERÇİN

halkitliskiler@aydinlikgazete.com

Yolcu sayısı 5 kat artınca yeni terminal açtı

HAVALIMANI işletmeciliğinde Türkiye'nin dünyada öçeğindeki markalarından TAV Havalimanları, Gürcistan'ın ana giriş kapısı Tiflis Havalimanı'nda 12 bin metrekarelik yeni terminal binasının açılışını yaptı.

Açılış törenine Gürcistan Başbakanı Giorgi Kvirikashvili, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Ahmet Arslan, Türkiye'nin Tiflis Büyükelçisi Zeki Levent Gümüşçü, Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMI) Genel Müdürü Funda Ocak, TAV Havalimanları

İcra Kurulu Başkanı Sani Şener, TAV Georgia Genel Müdürü Mete Erkal ve resmi yetkililer katıldı.

Açılışa verilen bilgilere göre, son 10 yılda yolcu sayısı beş kat artan Gürcistan Tiflis Havalimanı'ndaki yeni terminal 60 milyon dolar yatırımla hayata geçirildi. Yeni terminalle birlikte Tiflis Havalimanı, yılda 4 milyon yolcuya hizmet verebilecek. TAV Havalimanları İcra Kurulu Başkanı Sani Şener, açıklamasında, "Gürcistan'da bugüne kadar yaklaşık 180 milyon dolarlık yatırım yaptık" dedi.

	3.5732		4.1932		980 TL		101.281		11.93		\$ 57.83
dolar	▲	avro	▲	cumhuriyet altını	▼	BİST - 100	▼	faiz	▲	b. petrol	▼

OVP'den zam çıktı

Önümüzdeki üç yılı kapsayan Orta Vadeli Programı'nı açıklayan Hükümet, vatandaşla kötü bir sürpriz yaptı: Gelir vergisi artacak, MTV yüzde 40 zamlanacak, finansta Kurumlar Vergisi yükselecek, piyangoonun vergisi katlanacak

EKONOMİ SERVİSİ

HÜKÜMET 2018-2020 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Programı (OVP) açıkladı. Dün Kalkınma Bakanlığı'nda düzenlenen toplantıda OVP'ye ilişkin ayrıntıları Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, Maliye Bakanı Naci Ağbal ve Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan paylaştı.

Hükümetin ekonomi programında; işsizliğin azaltılması, enflasyonun düşürülmesi ve refahının artmasını bekleyen vatandaş hayal kırıklığına uğradı.

Bakan Ağbal'ın verdiği bilgiye göre, OVP kapsamında bazı vergilerde artışa gidilecek. Finans sektöründe Kurumlar Vergisi oranını yüzde 20'den yüzde 22'ye çıkaracak bir düzenleme Meclis'e sevk edilecek.

Gelir vergisinin üçüncü dilimindeki, gelirler için uygulanan yüzde 27 oranını yüzde 30'a çıkaracak. Ve 2018'den itibaren uygulanacak.

Binek otomobillerin motorlu taşıtlar vergisi önümüzdeki seneden itibaren yüzde 40 artırılacak. Ayrıca makaron olarak bilinen sigara sarma kağıdı vergi kapsamına (ÖTV) alınırken gazlı içeceklerde de (yüzde 25 ÖTV) ilave vergi artışı yapılacak.

Şans oyunlarında ve çekilişlerde elde edilen vergilerde yüzde 10 olan vergi oranı yüzde 20'ye çıkarılacak.

SIKI DURUŞA DEVAM

Maliye Bakanı Ağbal ayrıca, bu yıl bütçe açığının 61 milyar TL'de kalmasını tahmin ettiklerini bildirdi. Mehmet Şimşek ise, OVP'ye ilişkin şu detayları paylaştı:

"2017 yılına ilişkin göstergeler yıl genelinde yüzde 5.5 seviyesinde büyüme oranının yakalanabileceğine işaret etmektedir. Yeni Orta Vadeli Program (2018-2020) döneminde de uygulayacağımız reformlar sayesinde daha dengeli, sürdürülebilir ve kapsayıcılığını artırdığımız bir büyüme politikası hedefliyoruz. Bu yıl ve önümüzdeki 3 yıl büyüme hedefi yüzde 5.5 düzeyinde öngörülmüştür.

2017 yılı sonunda enflasyonun yüzde 9.5 olacağı öngörülmektedir. Önümüzdeki dönemde enflasyon hedefle uyumlu patikaya gelene kadar para politikasında sıkı duruşun sürdürülmesi beklenmektedir.

Yeni Orta Vadeli Program (2018-2020) döneminde enflasyonun kademesi olarak iyileşerek yüzde 5 seviyesine gerilemesini hedefliyoruz.

2018-2020 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program dönemi sonunda, kişi başı milli gelirimizin 13 bin doları aşacağını tahmin ediyoruz. Bu seviye, bugün itibarıyla Dünya Bankası tanımına göre, üst gelir grubuna çıkmak için belirlenen eşik değerini üzerindedir.

İŞSİZLİKTE ÇİFT HANE

İşsizlik oranının bu yıl yüzde 10.8 gelecek yıl yüzde 10.5, 2019'da yüzde 9.9 ve 2020'de yüzde 9.6 olmasını öngörüyoruz. Cari açık/GSYH'nin bu yıl yüzde 4.6, gelecek yıl yüzde 4.3, 2019'da yüzde 4.1, 2020'de yüzde 3.9 olacağını tahmin ediyoruz. Merkezi yönetim bütçe açığı/GSYH'nin bu yıl yüzde 2.0, 2018-19'da yüzde 1.9, 2020'de yüzde 1.6 olmasını hedefliyoruz."

Ödeme kuruluşlarına rekabet müjdesi

REKABET Kurumu 7 Eylül 2017 tarihli kararıyla, ödeme kuruluşlarının "Bonus platformuna" erişiminin önündeki engelleri kaldırdı. Bankaların yanı sıra ödeme kuruluşları da artık ödeme sistemlerinde POS hizmeti sunmakta daha aktif hale gelecek. Karardan hem bireyler hem de KOBİ'ler karlı çıkacak. Ödeme ve Elektronik Para Derneği'nin (ÖDED) yaptığı başvuru sonrasında alınan karara ilişkin konuşan ÖDED Başkanı Burhan Eliaçık, "Bu gelişme, ödeme sistemleri ekosistemi açısından oldukça önemlidir. Artık ÖDED çatısı altındaki tüm ödeme kuruluşlarına ödeme sistemlerinde yer açma zorunluluğu getirilmiş ve kanunun verdiği yetkileri tam olarak kullanabilme fırsatı sağlanmıştır" dedi.

Keş kaynakta mevzuat engeli var!

EKONOMİ SERVİSİ

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO) Meclisi'nin eylül ayı olağan toplantısı, "Sürdürülebilir Yüksek Büyüme İçin Borsa Ve Sermaye Piyasalarının Sanayimize Vereceği Desteğin Önemi" ana gündemi ile gerçekleştirildi. ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıya, Borsa İstanbul Başkanı Himmet Karadağ konuk olarak katılarak gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

İPOTEK ETTİRECEKLER

Türkiye Varlık Fonu'na ilişkin sanayicileri bilgilendiren Karadağ, şu anda kamu bünyesinde 250 milyar TL'lik keş para bulunduğunu ancak "mevzuat denen bir put" nedeniyle bu kaynağı kullanamadıklarını söyledi.

di. Varlık Fonu sayesinde bu tür kaynakların ekonomiye kazandırılmasının söz konusu olacağını anlatan Karadağ, ayrıca kanunun kendilerine

verdiği yetki çerçevesinde Fon bünyesindeki varlıkların hisselerini ipotek ettirerek de kaynak bulabileceklerini, bugüne kadar bunu kullanmadıklarını ancak bundan sonra kullanacaklarını ifade etti.

SALT BANKACILIKLA OLMAZ

ISO Başkanı Erdal Bahçıvan da toplantıdaki konuşmasında, şunları söyledi: "Ekonomik büyümenin motoru olan sanayimizin başarısı, borsa ve sermaye piyasaları gibi kolay ulaşılabilir ve düşük maliyetli nitelikli finansman kaynaklarına bağlı. Borsa İstanbul, finansman ihtiyacının çözümünde çok önemli bir rol oynayacak. Sermaye ihtiyaçlarını banka kredileriyle karşılayan sanayiciler, yüksek maliyetlerle karşı karşıya kalıyor. Sürdürülebilir gelişim, salt bankacılık kanalıyla sağlanamaz. Sermaye piyasaları yoluyla büyüme seçeneği masaya yatırılmalı."

Avrupa iş dünyasının gündemi korumacılık

TOBB Başkanı ve Eurochambres Başkan Vekili M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun başkanlığında Moskova'da yapılan Eurochambres Ortak Üyeler Komitesi toplantısında korumacılık ve küreselleşme karşılığı tartışıldı. Avrupa iş dünyasının bu konuda ortak neler yapabileceği değerlendirildi. Rusya'ya uygulanan AB ekonomik yaptırımları konuşuldu.

Hisarcıklıoğlu, Türkiye-AB Gümrük Birliği anlaşmasında, güncellenme yapılması gerektiğini vurguladı.

Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (Eurochambres) Ortak Üyeler Komitesi toplantısı dün Moskova'da ya-

pıldı. TOBB Başkanı, Eurochambres Başkan Vekili ve Eurochambres Avrupa Genişleme ve Komşuluk Politikaları Komitesi Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun başkanlığında ve Rusya Federasyonu Ticaret ve Sanayi Odası (TSO) Başkanı Sergey Katyrin'in ev sahipliğindeki toplantıya; Eurochambres Başkanı Richard Weber, Eurochambres CEO'su Arnaldo Abruzzini, Azerbaycan, Belarus, Bosna Hersek, Gürcistan, Karadağ, Makedonya ve Moldova'nın Odalar Birliği temsilcileri katıldı.

Bugün ise Brüksel'de Eurochambres Başkanlık Divanı toplantısı yapılacak.

N. Zeybekci yanlış konuşuyor!

Ekonomi Bakanı N. Zeybekci Türkiye'nin güvenliğini ve bölgenin istikrarını açıkça ve pervasızca tehdit eden ve muhtemelen çok daha vahim gelişmeleri tetikleyecek olan Barzani'nin referandumuna karşı, ne ekonomik ve ticari ne de askeri bir yaptırımdan yana olmadığını, bir devlet adamı gibi değil de adeta kısa vadeli çıkarlarından başka bir şey düşünmeyen bir "tüccar" edasıyla söylüyor.

Aksi takdirde, 7-8 milyar dolarlık ihracattan olacağımızı söylüyor. Halbuki bu ihracatın yansından çoğu Barzani'ye değil, Irak Merkezi Hükümeti'ne yapılıyor.

Irak'ın sınırlarını değiştirecek, o bölgede ikinci bir İsrail'i kuracak ve Türkiye'yi de içine alarak tehdit edecek vahim gelişmelere hala kısa vadeli para

ve kar gözüyle bakıyor. Stratejik bir öngörüü ortaya koyamıyor maalesef.

Barzani de zaten tam da bunu istemiyor muydu?

O nedenle önceki yıllarda "Türkiye ile önce "ekonomik" entegrasyonu ve işbirliğini, geliştireceğiz sonra ise, siyaseti" demedi mi? Niye Irak Merkezi Hükümetine rağmen KDP ile gizli petrol anlaşması yaparak sözde Kürdistan'ın Irak'ın petrolüne el koymasına ve inşasına teşne oldunuz?

Sn. Zeybekci, lütfen biraz ulusal çıkar ve stratejik güvenliğimizi düşünün.

Musul'u-Kerkük'ü, Ankara Antlaşmasını düşünün.

Bu "kurnaz tüccar" edasıyla yapılan açıklamalar Türkiye Cumhuriyeti'nin bir bakanına hiç de yakışmıyor çünkü.

Arazöz şoförüne son görev

IZMİR'in Menderes ilçesinde görev dönüşü meydana gelen kazada ağır yaralanıp, kaldırıldığı hastanede yaşamını yitiren arazöz şoförü Yüksel Demir'in cenazesi, Gümlü'dür'deki orman işletmesinde tören düzenlendi. Demir'in naaşı toprağa verilmek üzere memleketi Manisa'ya gönderildi.

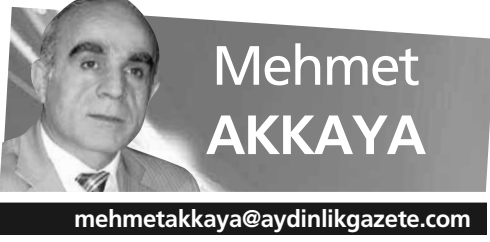
Traktör uçuruma yuvarlandı

OSMANİYE'nin Kadirli ilçesinde tomruk yüklemek için Maksutoluğu Yaylası'na hareket eden Bilgin Çikioğlu'nun yönetimindeki traktör, 10 metrelik uçuruma yuvarlandı. Traktörün altında kalan Çikioğlu, yaşamını yitirdi. Jandarma ekiplerinin yaptığı incelemenin ardından Çikioğlu'nun cenazesi, otopsi için Adana Adli Tıp Kurumu'na gönderildi. Kazayla ilgili soruşturma başlatıldı.

160 kişilik işe 2 bin başvuru

SANLIURFA İskur II Müdürlüğü, Siverek ilçesindeki okulların bünyesinde 9 ay süre ile 160 kişi istihdam edileceğini duyurdu. Asgari ücretli iş için İskur'a 2 bin 565 kişi başvuru yaptı. Yoğun başvurunun ardından bugün kura çekimi yapıldı. Kurada ismi çıkanlar iş bulmanın sevincini yaşarken, ismi çıkmayanlar ise üzüldü.

Mehmet
AKKAYA

mehmetakkaya@aydinlikgazete.com

Çimentodan çalmayın, binayı yıkarsınız

Devletleri devlet, milletleri millet yapan, ortak ekonomidir; hayatı yaratan, feodal ilişkileri, kapalı ekonomileri parçalayan, toplumu kaynaştıran işçi sınıfıdır; sınırları ve güvenliği koruyan silahlı kuvvetlerdir ve tarihsel bilinç ve güçlü devlet hedefiyle yöneten önderliktir.

Birini çekerseniz o devlet çöker, millet dağılır. Diğer üçü hakkında toplumda farkındalık olmasına rağmen, işçi sınıfının önemi hakkındaki bilinç yeterli değil. Aydınlanmanın büyük kısmı bile bu durumda ne yazık ki.

Oysa Marksist olmak, sosyolog ya da tarihçi olmak da gerekmiyor. Yakın dönem olayları, dikkatli gözler için büyük derslerle doludur.

Bakin işçi sınıfının önderlerinin ele geçirildiği ülkeler, hemen hepsi emperyalizmin oyuncuğu olmuştur.

Şili'deki kamyoncuları hatırlayın. Allende'nin asılmasına yol açan Amerikan darbesine taşan döşeyen kamyoncuları...

Polonya'nın liman işçilerini hatırlayın. Başlarındaki Walesa'yı hatırlayın. Toplumcu devlet, işçinin devleti işçilerin eliyle yıkıldı, Amerika'nın savaş karakolu yapıldı. Walesa'nın da emperyalizmin devşirdiği diğer işçi önderlerinin de sesi kesildi karakol sonrası ve çıkmadı bir daha.

Romanya'da ayaklanma zincirinin başındaki madencileri hatırlayın. Çavuşekular kurşuna dizildikten sonra, madencilerin de eylemlerinin de eylemleri bıçakla kesilmiş gibi durdu.

Türkiye'nin yakın tarihine bakın. İşçi sınıfının başına gelen bütün musibetlerde emperyalizmin rolünün olması anlamlı değil midir?

● Satılacak kurumları tek tek isimle bildiren emperyalistlerdi.

● Hem satılacak olanlardan, hem satılmayanlardan ne kadar işçi azaltacağını, sayı veya oran vererek emreden emperyalistlerdi.

● Devletin yatırımdan ve üretimden elini çekmesi emperyalistlerin emri idi...

● Emeklilik yaşının uzatılmasını emperyalistler istedi.

● Emekli maaşlarının düşürülmesini emperyalistler istedi.

● Kamuda ihaleciliğin esas olmasını emperyalistler istedi.

● Taşeron sistemini hortlatan, yayılmasına sebep olan emperyalistlerdi.

● Esnek çalışmanın yayılmasını emperyalistlerin emriydi.

● "Çalışma hayatında katılıkları giderilmesi" adıyla başlatılan kölece çalışma biçimleri emperyalistlerin eseri idi.

● Özel istihdam bürolarının kurulması ve faaliyet izni, emperyalistlerin emri idi...

● Bireysel Emeklilik Sistemini emperyalistler emretti.

Hükümetler birbirleriyle yarış içinde yerine getirdiler, işçi sınıfını köleleştiren bu emirleri... Büyük kısmını da uzun süre hükümette olan AKP yaptı.

Durup düşünmediler, emperyalistler işimizi neden köleleştirmek istiyor?

Köleleştirme emirlerinin, Türkiye'nin parçalanmak istenmesi ile aynı dönemde oluşunun sebebinin oturup düşünmediler.

PKK'nın, etnik sendikalar oluşturma niyetini kongre kararına haline getirmesini de düşünmediler. Emperyalistlerin sendikalara ve işçi önderlerine oluk oluk para akıtmasının, özel eğitimlerden geçirmesinin sebebinin düşünmediler.

Emperyalizm çağında, en önemli sınıfın işçi sınıfı olduğunu, işçi sınıfını dağıtıp parçalamadan, önderlerini ele geçirmeden toplumların, devletlerin çökertilmediğini göremediler.

"BOP Eşbaşkanınız" diye övünüyor, FETÖ ne isterse veriyor, PKK'ya açılım üstüne açılım yapıyorlardı.

Şimdi durum değişti. FETÖ, PKK tepeleniyor artık. Amerika'nın sınırımıza 3.000 TIR silah yığdığı, Barzani referandumunun ulusal güvenliğimize tehdit olduğunu Cumhurbaşkanı, Başbakan söylüyor artık.

O halde işçi sınıfının yapısıyla da oynamayacaksınız. İşçi sınıfını birey haline getirirseniz, emperyalistler de bölücülük de bayram edecektir. Dışardan yıkılamayan kaleler içeriden teslim alınmaya çalışılır, biliyorsunuz. Aklımızı başımıza alalım.

Taşeron işçilerinin kadro talebini, taşeron işçilerini daha beter sömürmek için fırsata çevirmeye kalkmayın. Düşmanı sevindirmeyin. İşçi sınıfının yapısıyla, ülkenin çimentosuyla, toplumun en vatansever sınıfının morali ile oynamayın beyler!

Sınırdan 3.000 TIR silah varsa, çimentodan çalmayacaksınız. İşçi sınıfını köleleştirmeye, bireyleştirmeye, her türlü suistimale açık hale getirmeye kalkmayacaksınız.

Not: Dün yazımdaki yorumuma bugün açıklık geldi. Başbakan'ın Türk-İş'i ziyaret sırasında TOBB ve TESK Başkanlarının varlığı, taşeron işçilerle ilgili değildir, Barzani referandumunu, sendika ve meslek örgütlerince görüşülmüştür.

Aydınlık

Geçimlerini sağlamak için Mardin'den Niğde'ye giderek meşe odunlarından mangal kömürü yapan Sabak ailesinin lise son sınıfa giden kızları Zeynep, okulların açılmasına rağmen hâlâ ekmek parası için çalışıyor

OKULLAR AÇILDI AMA Zeynep hâlâ çalışıyor

MARDİN'den Niğde'ye gelen iki aile, dağlardan topladıkları meşe odunlarını özel yöntemle yakıtıktan sonra mangal kömürü haline getirip satarak geçimlerini sağlamaya çalışıyor. Lise son sınıf öğrencisi olan Zeynep ise ekmek parası için eylül ayının sonuna kadar okuluna gidemeyecek.

Altınhisar ilçesine bağlı Ulukışla Köyü Üzümlü Mevkii'ne kurdukları çadırlarda yaşayan Yetiştiren ve Sabak ailelerinin fertleri, küçük çocuklarının da yardımıyla topladıkları odun parçalarını, günler süren bir çalışmayla kule şeklinde diziyor. Daha sonra üzeri toprakla kapatılan ve ocak adı verilen kule, ateşe veriliyor. Yaklaşık 15 gün boyunca yanan odunlar, mangal kömürü haline geliyor. Zor şartlarda ailesiyle birlikte çalıştığını kaydeden Sinan Sabak, Mardin'de yaşadıklarını ancak yılın belli bir döneminde kömür üretmek için Niğde'ye geldiklerini söyledi.

'EYLÜL BİTENE KADAR BURADAYIZ'

Sabak, "Ağaç parçalarını kömür haline getirmemiz zahmetli bir iş. Yüzümüzdeki kömür karası, bizim ekmek paramız. Son yıllarda ürettiğimiz kömürü istediğimiz fiyatlara satamıyoruz. İthal kömürler nedeniyle bütün ürettiğimiz kömürü istediğimiz fiyatta değil" dedi. 10 kardeş olduklarını belirten Zeynep Sabak ise okullar açılmasına rağmen eve dönemediklerini söyledi. Zeynep Sabak, şöyle konuştu: "Mardin'de lise son sınıfta okuyorum. Mayıs ayında geldim buraya şu anda okullar açılmasına rağmen ben burada ekmek parası için çalışıyorum. Kömür yapmak çok zor. Dağdan indirmesi, çatması ve çıkarması gibi birçok zorlukları var. Zorluklarına rağmen kârın yok ama ne yaparsın ekmek parası. Mayıs ayında buraya geliyoruz ve eylül ayı sonunda ailemle beraber dönüyoruz."

MESLEK ODALARINDAN ORTAK BİLDİRİ:

KMO'nun yanındayız

MESLEK odaları, Kimya Mühendisleri Odası yönetim kurulunun görevden alınmasına ortak bir açıklamayla tepki gösterdi.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın "denetim talebi"nin reddedilmesi üzerine Kimya Mühendisleri Odası'na (KMO) açtığı davada mahkeme heyeti, yönetim kurulu üyelerinin görevden alınmasına karar vermişti. Mahkemenin bu kararına tepki gösteren 24 meslek odası dün Ankara'da Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) öncülüğünde ortak açıklama yaptı. TMMOB Başkanı Emin Koramaz, mahkemenin Anayasa'ya aykırı bir karar aldığını vurgulayarak, "Anayasa'nın 135. maddesinde 'Meslek kuruluşları üzerinde devletin idari ve mali denetimine ilişkin kuralları kanunla düzenlenir' hükmüne rağmen bu yönde bir kanun düzenlemesi bulunmamaktadır. Bu hukuk dışı karar tanımıyoruz. KMO yönetimi görevinin başında olduğunu ilan etti. Biz de bu hukuksuzluğa karşı KMO yönetimi ile dayanışma içindeyiz" dedi.

■ AYDINLIK / ANKARA

HAZIRLAYAN: DENİZ BİLİCİ

halklatiskiler@aydinlikgazete.com

PROF. DR. TALAT CANBOLAT UYARDI:

Riskleri deftere yazmak yetmez!

EMEK SERVİSİ

İSTANBUL

Büyükşehir Belediyesi ile Çekmeköy Belediyesi'nin ortaklaşa düzenlediği "16. İstanbul İş Sağlığı ve Güvenliği Günleri Sempozyumu" dün yapıldı. İstanbul Çekmeköy'de bulunan Turgut Özal Kültür Merkezi'nde yapılan sempozyuma birçok öğretim üyesi, iş güvenliği uzmanı ve belediye çalışanı katılım gösterdi. İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başlayan sempozyumda Çekmeköy Belediyesi'nin iş güvenliğine ilişkin yaptığı çalışmalar senevizyon gösterimiyle anlatıldı.

'EN BÜYÜK SORUNLARDAN BİRİ'

Sempozyumda açış konuşmasını İstanbul Büyükşehir Belediyesi İş Sağlığı ve Güvenliği Müdürü Süleyman Bakan yaptı. Konuşmasında iş sağlığı ve güvenliğinin gelişmekte olan ülkelerin en büyük sorunu olarak niteleyen Bakan, iş sağlığı ve güvenliğinin toplumsal barış ve huzur demek olduğunu söyledi. Bakan, iş güvenliğinin bir ülkenin gelişmişliğinin ve medeniyetinin ölçümü olduğunu da ifade etti. Bakan'ın ardından kürsüye çıkan Çekmeköy Belediye Başkanı Ahmet Poyraz da bireyin öncelikle kendi sağlığından sorumlu ol-

duğunun önemini anlattı.

242 BİN İŞ KAZASI YAŞANDI

Daha sonra kürsüye çıkan Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Başkanı Prof. Dr. Talat Canbolat "İş Sağlığı ve Güvenliğinde Hukuki ve Ceza Sorumluluklar" konulu bir sunum yaptı. Türkiye'de iş kazası bilançosunun hiç iç açıcı olmadığını belirten Prof. Dr. Canbolat, "Sosyal Güvenlik Kurumu istatistiklerini incelediğimizde 2014 yılında 221 bin 366 iş kazası, 494 meslek hastalığı, bin 626 ölüm; 2015 yılında 241 bin 547 iş kazası, 510 meslek hastalığı, bin 252 ölüm meydana gelmiştir. Henüz açıklanmadı ancak 2016 yılında bin 900 işçi hayatını kaybetti" ifadelerini kullandı. 2012 yılında çıkarılan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun kazadan önceki durumu incelediğini ifade eden Prof. Dr. Canbolat, "Yasa iş kazası meydana gelmesin, koruyucu tedbir alınsın diye işveren ve işçinin yapması gerekeni düzenliyor" dedi.

'TANIMDA HATA YAPILDI'

Prof. Dr. Polat, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda yer

alan iş kazası tanımını da eleştirdi. Kanunda iş kazasının "İş yerinde veya işin yürütümü nedeniyle meydana gelen, ölüme sebebiyet veren veya vücut bütünlüğünü ruhen ya da bedenen engelli hale getiren olay" şeklinde tanımlandığını hatırlattı. Tanımda yer alan "engelli hale getiren olay" kısmının hatalı olduğunu savunan Prof. Dr. Canbolat şunları söyledi: "Daha önce buradaki ifade 'özürlü' şeklindeydi. Ancak yasalarda yer alan 'özürlü' kelimesi yerine 'engelli' kelimesi kullanılmasına yönelik değişiklik yapıldı. Buradaki 'özürlü' kelimesi 'özürlü' sanı olarak değiştirildi ve 'engelli' yapıldı. Ancak 'özürlü' ile alakası yoktu, özürlü olmak anlamındaydı. Tanımı okursanız ölümün iş kazası kapsamında olmadığı ortaya çıkıyor."

'HERKES KUSURUNDAN SORUMLU OLUR'

Prof. Dr. Canbolat konuşmasında yazılı ve görsel basında sık sık okuduğumuz, duyduğumuz, gördüğümüz "kast" ve "taksir" konusunda da bilgi vererek, "Yasalara göre kişi, öldürme veya yaralamayı bilerek ve isteyerek işliyorsa kast vardır. Olayda ölüm veya yaralanma öngörülüyorsa taksir vardır" dedi. Davalarda cezanın failin kusuruna göre belirlen-

diğini, herkesin kendi kusurundan sorumlu olduğunu belirten Prof. Dr. Canbolat, "Örneğin taksirli davranış ile kaza arasında illiyet bağı olan herkes cezalandırılır. Kişinin işyerindeki unvanı, yaptığı iş vs. tek başına önemli değil. Diyelim iş güvenliğine aykırılık var ama kusur yok. O zaman sorumluluk da yoktur" ifadelerini kullandı.

'Uzmanlarda yanlış kanaat oluştu'

İŞ güvenliği uzmanlarında yanlış bir kanaat oluştuğunu belirten Prof. Dr. Talat Canbolat, "İş güvenliği uzmanları 'Benim görevim iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tedbirleri işverene bildirmek. Bunu bildiririm isim biter' diye bakıyor. Hayır. Neden bunları tespit edip bildiriyorsun? İş güvenliği tedbiri alınsın diye. Sen iş kazasının meydana gelebileceğini öngörüyorsun. Gerekliyse işi durduracaksın" diye konuştu. Prof. Dr. Canbolat iş sağlığı ve güvenliği tespit ve öneri defterine yazılan riske yönelik işveren önlem almamışsa ve bu nedenden dolayı iş kazası meydana gelmişse iş güvenliği uzmanlarının bilinciyle taksirle yargılabileceğine dikkat çekti.

Danıştay'dan yaz saati kararı

DANIŞTAY İdari Dava Daireleri Genel Kurulu, Bakanlar Kurulu'nun tüm yurtta sürekli yaz saati uygulanmasına ilişkin kararının yürütmesini durdurdu. Danıştay, Bakanlar Kurulu'nun süresiz olarak bu tür bir uygulamaya karar verme yetkisinin olmadığını, bunun yasayı değiştirmek anlamına geleceğini bildirdi.

KISA CA

Telefona üç saat kitaba bir dakika

İSTİHBARAT SERVİSİ

GÜNÜN ortalama 3 saatini cep telefonu ile geçirirken kitap okumaya sadece bir dakika ayırıyoruz. Günlük ortalama 2 saat 14 dakamız ise televizyon başında geçiyor. Sosyal medya ajansı We Are Social verilerine dayanarak Ajans Press'in derlediği araştırmada, Türkiye'de bulunan 71 milyon mobil kullanıcının yüzde 75'i akıllı telefon kullanıyor. Türk halkının cep telefonu başında geçirdiği süre son bir yılda yüzde 15,4 artarak günde 2 saat 59 dakika oldu. Türkiye İstatistik Kurumu'ndan elde edilen bilgilere göre ise Türkiye'de bireylerin kitap okumak için günde ortalama bir dakika vakit ayırıyor.

Romanlara çiçekçilik eğitimi

İSTİHBARAT SERVİSİ

ŞİŞLİ Belediyesi ve İstanbul Roman Çiçekçiler Derneği işbirliğiyle yürütülen 'Çiçek Bizim İsimiz' projesi kapsamında romanlara çiçekçilik eğitimi verildi. 14 hafta süren kurs sonunda 40 kişi sertifika aldı. Kursiyerler; çelenk hazırlama, gelin aracı süsleme, el buketi-gelin buketi hazırlama, düğün salonu süslemeleri, butik çiçekçilik gibi alanlarda çalışma yaptı. Projenin amacı, "Romanların kendi işlerini kurma ve yaşam standartlarını yükseltmek" olarak açıklandı. Kursiyerlere sertifikalarını veren İnönü şunları söyledi; "Bu tarz projeler ile Şişli'de yaşayan Roman komşularımızın çalışma koşullarını iyileştirmeyi ve bu sayede daha iyi yaşam şartlarına sahip olmalarını amaçlıyoruz."

Isparta'da Apollon heykeli bulundu

İSPARTA'daki Pisidia Antiokheia Antik Kenti'nde yürütülen kazı çalışmalarında Roma Dönemi'ne ait çok sayıda eser bulundu. Eserler arasında Apollon'un heykeli de yer alıyor. Kültür ve Turizm Bakanlığından yapılan açıklamaya göre milattan sonra 3. yüzyılda Roma Dönemi'ne ait çok sayıda parçalanmış heykel ve mimari kalıntılardan oluşan buluntuların yanı sıra adak stelleri (dikili taş), kabartma ve iki adet mermer heykele ulaşıldı. Heykellerden, giyimli kadın heykelinin başı bulunmazken, erkek heykelinin Apollon'a ait olduğu tespit edildi.

Prof. Dr. Mehmet Özhanlı, elde edilen bu arkeolojik verilerin Anadolu'daki inanç sistemi ve süreçleri hakkında oldukça önemli bilgiler sunduğunu belirtti.

İYTE'nin hedefi biyoteknoloji üssü

YÖK'ün araştırma üniversiteleri bünyesinde seçtiği 10 üniversiteden biri olan İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nün (İYTE) Rektörü Prof. Dr. Mustafa Güden, 10 yıl içinde nano ve biyoteknoloji üssü olmayı hedeflediklerini belirterek, "Belirlediğimiz 20 tematik alandan 15'i biyo ve nano teknoloji olacak. Bu alanlara ayrı önem vererek dünyada söz sahibi olmak istiyoruz" dedi.

Rektör Güden "YÖK'ün belirlediği 26 kritere göre her yıl puan hesaplanacak. Yeterli puan alamayan üniversiteler araştırma üniversitesi statüsünden çıkarılacak. Yerine yedek 5 üniversiteden biri girecek. Bu nedenle belirlediğimiz alanlarda çok çalışacağız. YÖK'ün belirlediği 26 kritere göre her yıl puan hesaplanacak. Yeterli puan alamayan üniversiteler araştırma üniversitesi statüsünden çıkarılacak. Yerine yedek 5 üniversiteden biri girecek. Belirlediğimiz alanlarda çok çalışacağız" ifadelerini kullandı.

KAYIP

Nüfus cüzdanımı kaybettim.
Hükümsüzdür.
Zafer Tezci

Aydınlık

Köylü ÇED toplantısını yaptırmadı

Meralarımızdan ELİNİZİ ÇEKİN

Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde faaliyet gösteren kum ocağının kapasite artışı için düzenlenmek istenen Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) toplantısı, köylüler ve çevreci derneklerin tepkisi sonucu iptal edildi

CEMAL DALAR / ÇORLU

Çorlu'da Esetçe piknik alanı olarak kullanılan, bölgede Seymen köyünün ormanlık alanını da kapsayan 800 dönümlük arazide yapılmak istenen ÇED toplantısı, köylünün katılmaması sonucu yapılamadı. Ersay Madencilik şirketinin kahvehanede yapmak istediği ÇED toplantısına katılmayan köylüler ve Çevre Koruma Derneği üyeleri, girişime tepki gösterdi.

KUM OCAĞINI İSTEMİYORUZ

ÇED toplantısına katılmayan Muhtar Dinler, "Köylü kum ocağı istemiyor. Bu ÇED toplantısı daha önce de başka yerler için yapılmak istenmişti. Yine toplantıya katılmamıştık ve itiraz etmiştik. Şimdi tekrar karşımıza geldiler. Biz de yine istemediğimizi belirttik. Kum ocağını istemiyoruz! Taş ocağı istemiyoruz! Bizim 800 dönümlük ormanlık aramız söz konusu. Çevresinde tarım yaptığımız topraklarımız söz konusu. Biz tarım yapmak, hayvancılık yapmak, üretim yapmak istiyoruz. Bu işleri yapacak olanlardan rica ediyoruz, emrivaki de yapmıyoruz. Bu şirketler gitsinler, paraları ile aldıkları arazide ne isterlerse yapsınlar. Çiftçinin, köylünün topraklarından, meralarından ellerini çeksinler" diye konuştu.

TARIM ARAZİSİNDE MADEN OCAĞI

Trakya Platformu Üyesi Murat Sevgi de Aydınlik'a şunları söyledi: "Trakya'da her türlü faaliyetin tarıma ve hayvancılığa zarar verip vermediğinin çok iyi denetlenmesi lazım. Ama gelişigüzel mera, orman ve tarım arazilerine maden arama ruhsatı verildiğini görüyoruz. Riskler incelenmiyor. Köyün, tarım arazilerinin yanında çok sayıda

Köylümüzün yanındayız

Vatan Partisi Çorlu İlçe Başkanı İmdat Şahin köylünün sorunlarını dinledi, destek mesajı verdi. Partisinin üretim ekonomisi programını anlatan Şahin, "Tarım arazilerinin dibinde Trakya'nın en verimli topraklarında kum ocağı açılmak isteniyor. Kum ocakları bölgeye ciddi zararlar veriyor. Tarıma hayvancılığa ciddi zararlar veriyor. Verimi düşürüyor. Tarım, hayvancılık biterse ne yapacak bunca insan? Köylerinden topraklarından koparılmış, şehirlere akın etmiş işsizler ordusuna katılacaklar. Vatan Partisi üretim ekonomisini savunuyor. Köylümüzün verdiği mücadeleden sonuna kadar yanındayız" dedi.

maden ocağı çalışmaları yapılıyor. Bu gidişata dur denmesi gerekiyor. Böyle verimli arazilere kum ve taş ocağı gibi ruhsatları verilmemesi lazım. Bu kum ocağına izin vermeyeceğiz" dedi.

KAVUN KARPUZUN TADI KAÇTI

Marmara Ereğlisi Çevre Koruma Derneği Başkanı Atilla Olgaç, köylülere hitaben yaptığı konuşmada, "Ormanlık alanda ağaçları kesip kum sahaları yapacaklar. Bu kum ocağı silis kum ocağı. Buradan çıkacak kumlar esen rüzgarla birlikte tarım arazilerimize getirecek. Bizim tarım arazilerimizi yok edecek. Bölgenin en iyi kavunu karpuzu bu bölgede yetişirdi. Şimdi ürünlerde eskiye göre ne tat kaldı ne verim. Biz bu kum ocağını istemiyoruz. Buradaki yetkilileri, kumun etki alanının 10 kilometre olduğunu belirtiyor. Ancak bu 10 kilometre ile kalmaz. Bu kum ekilen tüm ürünleri perişan edecek. Elinizi Trakya topraklarından çekin" dedi.

Kalker ocağı buraya yapılamaz!

İZMİR'in Bergama ilçesinin Çalibahçe ve Zeytinadağ mahallelerinde yapılması planlanan 'Kalker Ocakları ve Kırmızı Eleme Tesisi' projesiyle ilgili Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) toplantısı yapıldı.

Standart Kireç ve Mırcı San. Ve Tic. A.Ş. tarafından yapılacak 'Kalker Ocakları ve Kırmızı Eleme Tesisi' için Çalibahçe köy kahvehanesinde toplantı düzenlendi. Şirket temsilcileri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilileri, Bergama Çevre Platformu Başkanı Erol Engel, Bergama Belediyesi Avukatı Serdar Sinan, çevre avukatı Şehrazat Mercan ile bölge halkı toplantıya katıldı.

Avukatı Serdar Sinan, "Bu firmanın bölgede yürüttüğü çalışmalara ilişkin daha önce bazı yargı süreçleri olmuş. Bu davalarda iptal kararları verilmiş. Gerekçe olarak zeytincilik yasasıyla bildiğimiz kanun ve buradaki 3 kilometre kuralı gösterilmiş. Bu yasa halen herhangi bir değişikliğe uğramadan duruyor. Burada tarım alanları var. Zeytinlikler var. Kanun gereği bu tesis buraya yapılamaz" dedi.

Bergama Çevre Platformu Başkanı Erol Engel de, "7-8 ay önce Bakırçay Bölgesi tarımsal sit ilan edildi. Tarıma zarar verecek,

köylünün istikbali ile oynayacak bir yatırıma izin verilmemesi gerekiyor. Kaldı ki yasa tarım alanlarına 3 kilometre mesafede Zeytinadağı fabrikaları dışında hiçbir işletmeye izin vermiyor. Kimsenin burada yaşayan köylülere mağdur etmeye hakkı yok" dedi. Çalibahçe Mahallesi Muhtarı Mehmet Gürel ise "Arazilerimize zarar verecekse biz buna karşıyız" dedi.

EVLER ZARAR GÖRDÜ

ÇED toplantısı sonrası ise 45 haneli 75 nüfuslu Çalibahçe Mahallesi sakinleri,

Avukat Şehrazat Mercan'dan alanda faaliyet gösteren ve 560 metre uzaklıkta bulunan Kalker Madencilik'e ait taş ocağında, taş çıkarmak için patlatılan dinamitlerin evlerine zarar verdiğini söyleyerek yardım istedi. Konuyla ilgileneceğini belirten Mercan,

"Tesis köye çok yakın. Dolayısıyla patlamalar evlerin duvarlarında çatlak ve yarıklar oluşturmuş. Acilen yetkililerin konuya eğilmeleri gerekiyor. Yeni ocak kurmak isteyen firmada köye yakın olacak. Eğer kurulursa bu köy oturulmaz hale gelecek. İlgi-leneceğim" dedi.

Şeker fabrikaları zarar etmedi

AHMET AYGÜN ATA / SUSURLUK

TÜRKİYE Şeker İşletmeleri'nde 35 yıl Genel Müdür Yardımcılığı, Fabrika Müdürlüğü gibi üst düzey görevlerde bulunmuş Yüksek Ziraat Mühendisi Hüseyin Avni Susurluk, pancarın ülkenize katkısını ve kurumun verimini Aydınlik'a anlattı. 2011'de emekli olan Susurluk, "Şeker fabrikaları zarar ediyor" iddiasının yanlış olduğunu altını çizdi ve "şeker" in ülkemiz sosyo-ekonomik yapısındaki rolüne dikkat çekti: "Türkiye Şeker Fabrikaları İşletmelerine ait fabrikaların zarar etmesi çok enderdir. Tüm fabrikaların mali bilançosu tek havuzda değerlendirilir. Ağrı, Kars, Erzurum, Erçiş, Çarşamba, Muş fabrikalarının mali yönden olumsuzlukları diğer şeker fabrikaları tarafından kapatılmaktadır. Söz konusu fabrikalarımızın varlığı orada yaşayan insanımıza sosyal refah sağlamak içindir."

1 DEKAR PANCAR 7 İŞÇİ YEVMİYESİNE EŞİT

Kendi soyadını aldığı Susurluk'ta konuştuğumuz Hüseyin Avni Susurluk, şeker pancarının ve şeker fabrikalarının ülke ekonomisine katkısını rakamlarla anlattı:

"1 dekar pancar 7 işçi yevmiyesi istihdam eder. 36 bin dekar pancar ekilen bölgemizde Susurluk Şeker Fabrikası'nın kırsal kesime işçi istihdamı 245 bin yevmiyedir. Diğer bir tabirle 2 bin 4 yüz elli işçiye 100 günlük istihdam sağlar. Şeker fabrikalarının yan ürünü yaş küspe, süt ve besli hayvanların kaba yem ihtiyacı olarak kullanılır. Bir büyükbaş hayvan 1 yılda 3 ton yaş küspe tüketir. 2017 kampanyasında Susurluk Şeker Fabrikası'nda üretilen yaş küspe miktarı 140 bin ton olup 50 bin büyükbaş hayvanın 1 yıllık kaba yem ihtiyacını karşılar. Diğer yan ürünlerse melas, yem katkı

maddesi ve fermantasyon sanayiinin ana maddesi alkol hammaddesidir. Pancar ekilen tarlaya pancardan sonra ekilen ürünlerde ortalama yüzde 20 verim artışı sağlanır. Şeker fabrikaları kampanya esnasında taşımacılık sektörünü ayakta tutar. 7 bin ton günlük pancar işleyen fabrikanın günlük taşıma sirkülasyonu 110 bin ton civarındadır. Pancar, yaş küspe, melas, kömür, kireç taşı, şeker... Hepsi bu sirkülasyonun maddeleridir."

SOSYAL REFAHI SAĞLADI

Hüseyin Avni Susurluk; kamuoyuna "Şeker fabrikaları zarar ediyor" biçiminde yerleşen kanının yanlış olduğunu vurguladı ve belirli lobilerin pancar ekimine balta vurmaya yönelik iddiası olduğunu belirtti. Tecrübeli yönetici Susurluk'un verdiği ilginç bilgilerden biri de şu oldu: "Türkiye Şeker Fabrikaları İşletmelerine ait fabrikaların zarar etmesi çok enderdir. Tüm fabrikaların mali bilançosu tek havuzda değerlendirilir. Ağrı, Kars, Erzurum, Erçiş, Çarşamba, Muş fabrikalarının mali yönden olumsuzlukları, diğer şeker fabrikaları tarafından kapatılmaktadır. Bu bölgelerimizde polar değeri yüksek olmasına karşın dekar başına alınan tonaj düşüktür. Söz konusu fabrikalarımızın varlığı orada yaşayan insanımıza sosyal refah sağlamak içindir."

Polar üreticinin belini büküyor

2016 yılından bu yana açılması için büyük çaba harcanan ve üretime geçen Susurluk Şeker Fabrikası için pancar sökümlü sürüyor. Günlük 7 bin ton işleme kapasitesine sahip fabrikada, toplama merkezlerinin kapatılmasıyla birlikte üretici ürünü fabrikaya doğrudan teslim ediyor. Bursa-Balıkesir bölgesi için ihale açıldı ve taşıma bedeli ton başına 22 TL olarak belirlendi. Ancak Aydınlik'a konuşan üreticiler, fiyatın uygulanmamasından yakındı.

Geçen yılın fiyatı bile uygulanmıyor

ÜRETİCİLERİN bir başka sorunu da alım fiyatları. Pancar üreticisi Halil Erol "Ülkemiz için üretim ekonomisine geçilmesi ve üreticinin desteklenmesinin olmazsa olmazı" derken, bir diğer üretici Engin Çiftçi de fiyat dengelerine işaret etti: "Polar üzerinden belirlenen 210 kuruş 2016 rakamıdır. Bu rakam daha da düştü, itirazlar sonucu bu rakamı

alabildik. Alım bedelleri daha önceden belirlenerek üreticiyle birlikte saptanmalı. Her 1 birim polar düşüklüğünün çiftçiye maliyeti 14 kuruş. Bir başka deyişle 14 polar belirtilerek yapılacağı açıklanan rakam 210 kuruş; 12 polara düşüğünde ise bu rakam 188 kuruşa inecek. Dekar başına elde edebileceğimiz verimi baltalayacak bu uygulamadan vazgeçilmeli."

Erbil'e uçuşlar art arda iptal

IRAK Sivil Havacılık Kurumu, yabancı şirketlerin Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi'ne yönelik uçuşlarını yarından itibaren askıya almasını istedi. Talebin ardından Lübnan, Mısır ve Türkiye uçuşları iptal etme kararı aldı.

Irak Sivil Havacılık Kurumu'dan yapılan yazılı açıklamada, yabancı şirketlerin Erbil ve Süleymaniye Havalimanları'na yönelik tüm uçuşlarını cuma gününden itibaren askıya alması talep edildi. Lübnanlı Orta-doğu Havayolları ve Mısır Havayolları şirketi Irak'ın bu kararı üzerine Erbil Havalimanı'na yönelik uçuşlar ile buradan yapılacak uçuşlarını durdurdu.

TÜRKİYE DE İPTAL ETTİ

Türkiye'nin Erbil Başkonsolosluğu da Irak Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün aldığı bir karara ilişkin bildirimde bulundu. Buna göre Cuma günü saat 18.00 itibarı ile Erbil ve Süleymaniye havalimanlarına uçuş yapılamayacak. Açıklamada, Türkiye'den anılan iki noktaya uçuş yapılamayacağı vurgulandı.

Yapılan açıklamada şunlar kaydedildi: "Irak Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 29 Eylül 2017 Cuma günü yerel saatle 18.00'den itibaren Erbil ve süleymaniye Havalimanlarına/havalimanlarından uçuşların (Irak havayolu şirketlerinin Irak içi uçuşları hariç) askıya alınacağı bildirilmiştir.

Bu durumda Türk Hava Yolları, AtlasGlobal ve Pegasus tarafından ülkemizden Erbil ve süleymaniye'ye yapılmakta olan karşılıklı seferlerin anılan tarihten itibaren gerçekleştirilmesi mümkün olmayacaktır. Anılan Tarih ve saate kadar sözkonusu hatlarda gerçekleştirilecek uçuşların kapasitenin artırılmasına yönelik çalışmada başlatılmıştır. Vatandaşlarımızın seyahat planlamalarında keyifieti göz önünde bulundurmalarında fayda görülmektedir."

HAVALİMANI RESTİ

Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi Ulaştırma Bakanı Mevlüd Bavemurad, Bağdat'ın bölgedeki havalimanlarının kendilerine teslim edilmesi talebini kabul etmediklerini açıkladı. Bavemurad, Bağdat'ın 72 saat içerisinde Erbil ve Süleymaniye Uluslararası Havalimanları'nın merkezi hükümete teslim edilmesi çağrısıyla ilgili basın mensuplarına açıklama yaptı. Erbil ve Süleymaniye Havalimanları'nın, Bölgesel Yönetime ait olduğunu ve çalışmaya devam edeceğini savunan Bavemurad, kararı kabul etmedikleri gibi doğru da bulmadıklarını ifade etti. Bavemurad, Bağdat'ın talebinin vatandaşları olumsuz etkileyeceğini iddia etti.

Aydınlık

HAZIRLAYAN: TURAN SALCI
halkailiskiler@aydinlikgazete.com

Kerkük'e asker gönderme yetkisi

Barzani'nin gayrimeşru referandumuna karşı bölge ülkelerinden adımlar gelmeye devam ediyor. Irak Meclisi, Başbakan İbadi'ye Kerkük kentine asker gönderme yetkisi verdi. İran ise sınıra füzeler yerleştirdi

AYDINLIK / ANKARA

KUZEY Irak Bölgesel Yönetimi'nin bütün uyarılara rağmen 'bağımsızlık referandumu'nu yapması sonrasında bölge ülkeleri teyakkuza geçti. Pespeşe yaptırım kararlarını açıklayan ülkeler Bağdat'la temas halinde. Irak Meclisi, İbadi'ye tartışmalı bölgelerden Kerkük'e asker gönderme yetkisi verdi.

Iraklı milletvekillerine konuşan Irak Başbakanı Haydar İbadi, "Referandum iptal edilmeli ve anayasal çerçeve içinde diyalog başlatılmalı" ifadelerini kullandı. İbadi referandumun sonucuyla ilgili görüşme yapmayacaklarını da söyledi.

KARAR ÇIKTI

Peşmerge'nin tartışmalı bölgelerden çekilmesi çağrısında bulunan İbadi, "Anayasaya göre tüm Kürdistan bölgesinde Irak kanunlarını uygulamaya koyacağız" dedi. Irak Meclisi, Başbakan İbadi'ye tartışmalı bölgeler arasında olan Kerkük kentine asker gönderme yetkisi de verdi. Irak Devlet Televizyonu Meclis'in ayrıca İbadi'den bu kentteki petrol sahalarının kontrolünün alınmasını istediğini de duyurdu. Meclis hükümetten Erbil'deki yabancı ülke temsilcilikleri ile konsoloslukların kapatılmasını da talep etti.

SINIRA FÜZE

Barzani'nin gayrimeşru referandumuna karşı en sert tedbirleri alan İran, hava ve kara sahasını Barzani yönetimine kapatmasının ardından dün de Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi ile sınırdaş olan batı bölgelerine yeni füze sistemleri yerleştirdiğini açıkladı. Gelişmeyi İran ordusundan bir komutan duyurdu.

K24'E KILIT

Irak Kültür Bakanlığı, Kuzey Irak merkezli K24 televizyonunun Tahran ofisini kapattığını duyurdu. Türkiye'de de olağanüstü toplanan Radyo ve Tel-

evizyon Üst Kurulu (RTÜK) Kuzey Irak'taki sözde 'bağımsızlık referandumu'nun ardından toplanarak Wa-arTV, Rudaw ve K24'ü Türksat uydusundan çıkarma kararı almıştı.

Öte yandan İran'ın dini lideri Ayetullah Ali Hamaney'in danışmanı Ali Ekber Velayeti de yaptığı açıklamada, "Irak halkı sessiz kalmayacak. İran, Türkiye ve diğer bölge ülkeleri sessiz kalmayacak ve bu iğrenç sapmaya karşı duracak... Müslüman ülkeler ikinci bir İsrail yaratılmasına izin vermeyecek" dedi. Hamaney'e yakın Kayhan gazetesinde yayımlanan bir yorumda ise Barzani'nin bağımsızlık girişimleri ile ilgili olarak, "Dağılmış bir ulusun ancak bir vatana sahip olursa huzur bulacağı görüşü İsrail'in yaratılmasının ardındaki ana fikirdi" ifadeleri kullanıldı.

ALTERNATİF KAPI

Kuzey Irak'ın referandumuyla ilgili yaptırımlara hazırlanan Türkiye, Habur'a alternatif yeni bir kapı açılması için de çalışmalara başladı. Türk işadamlarının Irak'taki taahhütleri incelenirken, ihracatçıların uğrayabilecekleri zararlar da dikkate alınarak ilk aşamada nereler yapılabileceğine ilişkin seçenekler ele alınıyor.

Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci, A Haber televizyon kanalında katıldığı bir programda, Irak'la ticarete Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi'ni devre dışı bırakacak yöntem üzerinde çalışmalara başladıklarını vurguladı. Tüfenkci, "Habur'a alternatif kapı için çalışıyoruz" dedi. Bu çalışmanın nasıl yürüyeceği konusunda da bilgi veren Tüfenkci şunları söyledi:

"Bu biraz da ilgili kurumların çalışmalarının neticesinde ortaya çıkacak. 2-3 ayda da açılabilir biraz zaman da alabilir. Irak tarafındaki yolların iyileştirilmesi ve o koridorunda da güvenliğinin sağlanması gerekiyor. Bunlar belli zaman alabilir. Biz Kürt halkının her zaman, en zor zamanında dahi yanında olduk. Bizim burada alacağımız tedbirler Barzani hükümetine karşı."

Türkiye'nin Habur'da düzenlediği tatbikat dün de devam etti.

İbadi

'Ambargo uygulanmamalı' demedim

BARZANI yönetimine ambargo koymanın tehlikeli bir söylem olduğu sözleri tepkiyle karşılanan Zeybekci, "ambargo uygulanmamalı demedim" dedi.

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, İstanbul Finans Zirvesi'nde gazetecilerin sorularını yanıtladı.

Zeybekci, bir gazetecinin, Kuzey Irak'a ambargo uygulanması konusunda yaptığı açıklamaları sorması üzerine şunları söyledi: "Sözlerimin hiçbir yerinde 'Kuzey Irak'a ambargo uygulanmamalı' diye bir söz yok. Ambargo, ekonomik yaptırımlar çok ciddi bir şeydir. Bunlarla ilgili Sayın Cumhurbaşkanımızın ve başbakanımızın söylediği sözler hepimiz için bağlayıcıdır ve bize uyulması gereken talimatlardır. Ama şu ana kadar Türkiye'nin bu yönde alınmış olan bir kararı yok. Türkiye olarak bizim önemli ticaret ortaklarımızdan birisi Irak."

TÜRKİYE HARIÇ KARŞI ÇIKAN ÜLKELERE ŞÜPHEYLE YAKLAŞTI

"Yaklaşık olarak 8 milyar dolar ihracatımızın, ekonomik menfaatinin olduğu bir ülke. Bunun yaklaşık 2.5 milyar dolarlık kısmı

Kuzey geri kalan kısmı Güney ile ilintili. Bekara boşanmak kolaydır derler, Türkiye burada en büyük menfaati olan ülke. Dışardaki toplulukların Irak ile söylemleri bizim için biraz daha farklı. Türkiye olarak şu anda gerek ekonomik yaptırımlar, gerekse sınır kapılarının kapatılması gibi her hangi alınmış olan bir karar yok. Böyle bir karar alırsa da zaten itiraz edecek hiç kimsenin böyle bir şeyi yoktur. Musul ve Kerkük bizim kutsal bir davamızdır. Bu milletin kutsal bir emaneti ve davasıdır. Onun için Irak'a karşı, Irak'taki referandumda Türkiye hariç, tırnak içinde söylüyorum, karşı çıktığını söyleyen ülkelerin bu karşı çıkışlarını da ben çok dikkatli şekilde takip edilmesi gerektiğine inanıyorum."

NE DEMİŞTİ

Bakan Zeybekci Hürriyet gazetesine yaptığı açıklamada Ekonomik ambargonun tehlikeli bir söylem olduğunu savunarak "Ambargo koyduğunuzda satışlarınız duruyor. Diyebilirsiniz ki, 'Musul-Kerkük kutsal davamız, sen hâlâ ticaret' diyorsun. Ama benim işim ticaret" demişti.

Zeybekci

Irak askeri heyeti İran'a gitti

IRAK Silahlı Kuvvetlerinden üst düzey bir askeri heyetin "askeri çabaları koordine etmek üzere" İran'a gittiği duyuruldu. Irak ordusundan yapılan açıklamada ziyaretin amacı hakkında her-

hangi bir detay verilmedi ancak ziyaretin pazartesi günü Kuzey Irak'ta yapılan bağımsızlık referandumunun ardından Bağdat yönetiminin atacağı karşı adımlar çerçevesinde yapıldığı düşünülüyor.

ERDOĞAN'LA PUTİN ANKARA'DA BİR ARAYA GELECEK

Kuzey Irak da masada

CUMHURBAŞKANI Tayyip Erdoğan ve Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, bugün Ankara'da bir araya gelecek. Görüşmede İdlid'den Kuzey Irak referandumuna, Türk Akımı'ndan S-400 füzelerinin alınma kadar pek çok konunun gündeme gelmesi ve bazı kararlar alınması bekleniyor.

İkili ilişkileri kopma noktasına getiren Rus uçağı krizin aşılmasıyla hızla stratejik ortaklığa doğru adım atan iki ülkenin lideri bugün Ankara'da görüşecek. Görüşmeye ilişkin Sputnik'e değerlendirmelerde bulunan Enerji Piyasaları ve Politikaları Enstitüsü (EPPEN) Başkanı Dr. Volkan Özdemir şöyle konuştu:

RUSYA'NIN TUTUMU BELİRLEYİCİ OLACAK

"Geçen sene Ağustos'ta başlayan dönemde iki ülke arasında başta Suriye olmak üzere ortak siyasi ve askeri ilişkiler gelişmeye başladı. Bu tarih itibarıyla, siyasi ve askeri alanlarda çok ciddi bir anlaşma potansiyelinin temeli atıldı. Bunun Suriye'de çok ciddi yansımaları oldu. S-400 alımı da, Türkiye, Rusya, İran, Suriye ve Irak, bölgesel konular da önemli ölçüde mutabakatı da bunun sonucudur. Kritik bir noktaya

geldik. Önceden ticaret ön plandaydı, şimdiye askeri ve politik konulardaki işbirliği. Putin ve Erdoğan'ın görüşmesi, bir sonraki yıl için önemli ipuçlarını içerecek. Halihazırda Rusya ve Türkiye stratejik işbirliği noktasında, ittifak noktasında değil. Bunun ittifak noktasına gelmesi de; Türkiye'den çok Rusya'nın politikasına bağlı. Bu süreçte Rusya belirleyici olacak. Çünkü Türkiye'nin Rusya'ya siyasi ve askeri anlamda yakınlaşmasındaki en önemli sebep Kuzey Irak ve Suriye'nin kuzeyindeki gelişmeler; oradaki Kürt devletçikleri yapılanması. Türkiye, NATO mütteliklerinin bu iki devletçiyi desteklediğini ve yeni bir itifak kurması gerektiğinin farkında. Tam da bu noktada, eğer Rusya, Türkiye'ye karşı PYD'ye yönelik destek vermezse, o zaman bu ilişki stratejik ittifak noktasına ulaşır."

Deyrezor'daki durumun Rusya'nın tutumunda belirleyici olacağına işaret eden Özdemir

"Şu an orada ABD destekli PYD, IŞİD ve Rusya'nın desteklediği rejim güçleri ve İran çarpıyor. Buradaki gelişmeler de, Rusya ve Türkiye'nin stratejik işbirliğine doğru evrilip evrilmeyeceğinde belirleyici olacak" dedi.

Rusya Bilimler Akademisi Şar-

İki lider son olarak Almanya'daki G-20 zirvesinde bir araya gelmişti.

kiyat Enstitüsü Türkiye Sektörü Başkanı Doç. Dr. Nataliya Ulçenko ise, Putin'in bu hafta yapacağı Türkiye ziyarette Kuzey Irak'taki referandumunda önemli yer tutacağına değindi: "Putin'in ziyareti esnasında Kürt sorununun da gündemde olacağını düşünüyorum. Kuzey Irak'ta yapılan referandum dolayısıyla Türkiye'nin endişeli olduğu açık. Rusya'nın bununla ilgili tutumunun büyük önemi var. Türkiye'nin bu konuda Rusya ile diyalog geliştireceğini ve tarafların birtakım işbirliği noktalarının var olduğunu düşünüyorum."

S-400 eleştirisi dayanaksız

KREMLİN Sözcüsü Dmitriy Peskov, Türkiye'nin Rusya'dan S-400 hava savunma sistemleri satın alma kararına yönelik eleştirilerle ilgili, "Kimsenin uluslararası hukuka uygun bir anlaşma bizi eleştirmeye hakkı yok" yanıtı verdi.

Peskov'a, düzenlediği basın toplantısında, Türkiye'nin, Rusya'dan S-400 hava savunma sistemleri satın alma kararını vermesi nedeniyle NATO'daki müttelikleri tarafından eleştirilmesi hakkında bir soru yöneltildi. Peskov soruya "Hiç kimsenin, tamamen uluslararası hukuka uygun bir biçimde askeri ve teknik alanda yaptıkları, ayrıca üçüncü bir ülkeyi kesinlikle hedef almayan bir işbirliği yüzünden Rusya ve Türkiye'yi eleştirmeye hakkı yok. Bu nedenle kimsenin bu konuda eleştirel ifadeler kullanması için bir dayanak da yok" yanıtını verdi.

İRAN'DAN MANİFESTO

İRAN İslami Şura Meclisi, dün yaptığı açık oturumda bir bildiri yayınlayarak Irak'ın kuzeyinde düzenlenen bağımsızlık referandumunu kınadı. Bildiride şöyle denildi: Uzun yıllardan beri ABD ile Siyonist Rejim'in komplolarına hedef olan Irak halkının dayanışması sayesinde tüm bu planları yerle bir etmeyi başardı. Ancak Kuzey Irak'ın yaptığı referandum, bu ülkenin toprak bütünlüğüyle ulusal egemenliğini tehlikeye sokarak komploların henüz sona ermediğini gündeme taşıdı. Irak'ta meydana gelen her türlü krizin bu ülkedeki demokratik sürece zarar verdiğini düşünüp, her çeşit parçalanma kararının tüm bölgeyi olumsuz sonuçlarla karşılaştırmayacağı kanaatinde olduğumuzdan dolayı, Kuzey Irak'ın bu girişimini kınıyoruz. YAKUP ASLAN / TAHRAN

Şehit düştüğü kentte toprağa verildi

DIYARBAKIR'ın Kocaköy ilçesinde PKK'lı teröristlerin saldırısı sonucu şehit olan Jandarma Uzman Çavuş Hatip Çağlar'ın cenazesi, memleketi Diyarbakır'da düzenlenen törenin ardından gözyaşlarıyla toprağa verildi. Şehidin asker üniforması giydirilen kızı 6 yaşındaki Hira Nur ile

oğlu 3 yaşındaki Muhammed Üveys'in babalarının fotoğraflarına bakarak tabut başına geçmeleri yürek dağladı. Şehidin eşi Mizgin Çağlar, "Zaten istiyordun bak şehit oldun" dedi. Cenazeye katılan kalabalık, "Kahrolsun PKK", "Şehitler ölmez vatan bölünmez" sloganları attı.

HAZIRLAYAN: MASUM GÖK

halkilaiskiler@aydinlikgazete.com

Aydınlık

İŞİD ERBİL'İN imdadına yetişti

Barzani'nin gayrimeşru referandumunu tanımayan Irak yönetimine karşı İŞİD kartı masaya sürüldü. Ramadi'de İŞİD mensuplarıyla güvenlik güçleri arasında şiddetli çatışmaların yaşandığı öğrenildi

HABER MERKEZİ

IRAK'ta El Anbar vilayetinin Ramadi ilçesinin üç bölgesine sızan İŞİD mensuplarıyla güvenlik güçleri arasında şiddetli çatışmalar çıktı. İŞİD üyeleri, Bağdat'ın 110 kilometre batısındaki Ramadi kentinin Yedi Kilo, Taş ve Mecer bölgelerine sızdı. Bazı bilgilere göre, Ramadi'nin güneyindeki Taş bölgesi İŞİD'den tamamen geri alındı ve 20 İŞİD mensubu öldürüldü. Çatışmaların sürdüğü Ramadi'nin batısındaki Yedi Kilo ve güneyindeki Mecer'de sokağa çıkma yasağı ilan edildi.

REFRANDUM VE DEYRİZOR OPERASYONLARI

Anbar vilayeti'nin Ramadi kenti, 2015 yılında İŞİD'den temizlenmişti. 2 yılın ardından İŞİD'in bölgede yeniden sahneye çıkması, son dönem-

'Savunuruz'

PYD Lideri Salih Müslim, Kuzey Irak'a askeri müdahalede bulunulması halinde YPG'nin burayı savunacağını söyledi. Şarku'l Avsat gazetesine demec veren PYD Eş Başkanı Salih Müslim, PYD ile Mesut Barzani liderliğindeki Kürdistan Demokrat Partisi (KDP) arasındaki iltifatların teferruat olduğunu belirtti ve "Kürdistan halkına saldırı yapılması halinde onları savunmaya hazırız" ifadelerini kullandı.

Şarku'l Avsat gazetesi, haberinde Mesut Barzani'nin referandum kararından geri adım atmaması sebebiyle Türkiye'nin Habur Sınır Kapısı yakınlarında askeri tatbikat başlattığını hatırlattı. Haberde ayrıca PYD Eş Başkanı Hediye Yusuf'un da kişisel twitter hesabından yaptığı açıklamada Kuzey Irak'a ambargo uygulanması halinde, Suriye'deki sözde PYD kantonlarının kapılarının Kuzey Irak'a açık olacağını söylediği bildirildi.

deki iki gelişmeyle bağlantılı. Birincisi, Suriye'de Ordu'nun yürüttüğü Deyrizor operasyonu ve Irak Ordusu'nun Şam ile eşgüdüm içinde başlattığı iki ülkenin ortak sınırını kontrol altına alma hareketi. İkinci gelişme,

Barzani'nin referandum girişimi.

Aydınlık'a İŞİD'in Ramadi'ye yönlendirildiği bilgisi bir ay önce yerel kaynaklardan ulaşmıştı. Aydın-lık'a ulaşan bu bilgiyle eşzamanlı bir başka gelişme de Suriye Ordusu'nun önünde direnemeyen İŞİD unsurlarının ABD tarafından Irak'ın içindeki bölgelere sevk edilmesi oldu. ABD helikopterlerinin İŞİD'lileri kaçırıldığı Rus yetkililerce de doğrulanmıştı.

ABD, Suriye Ordusu Deyrizor'u ele geçirmeden önce PKK'nın bölgeye girebilmesi için İŞİD unsurlarının çekilmesini sağlamıştı. İŞİD unsurları tek bir kurşun atmadan Irak içindeki bölgelere yönelmişti. ABD, Irak ve Suriye'nin kuzeyindeki bölgeleri merkezi hükümetlerinden koparmaya ve Suriye-Irak sınırında kontrolü PKK ve Barzani güçlerinin denetiminde olmasını sağlamaya çalışıyor. Buna karşılık Irak ve Suriye eşgüdüm içinde ortak sınırda kontrolü ele geçirip dikkatini kuzeye vermeye çalışıyor.

Müdahaleye karşı çıkarız

Heather Nauert

ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Heather Nauert, Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın 25 Eylül'de bağımsızlık referandumuna giden Barzani yönetimine yönelik sözleri için, "Onun söyledikleri hakkında yorum yapmayacağım" dedi. Sözcü, Kuzey Irak'a askeri müdahaleye karşı çıkacaklarını söyledi.

Nauert, başkent Washington'da düzenlediği basın toplantısında kendisine yöneltilen "Siz yapıcı diyalog görmek istediğinizi söylüyorsunuz. Erdoğan, İKBY sınırını kapatmak ve petrol ihracatını durdurmaktan söz ediyor. Muslukları kapattığımızda, gelirleri kaybolacak yiyecek bulamayacaklar diye; sizce bu yapıcı diyalog mu" sorusunu "Bence bu kesinlikle Cumhurbaşkanı Erdoğan açısından bir tehdit gibi görünmüyor. Ama onun söyledikleri hakkında yorum yapmayacağım" diye yanıtladı.

Nauert, Barzani'ye, Türkiye, İran ve Irak tarafından saldırı tehditleri olduğunu söyleyerek, "Bu konudaki görüşünüz nedir" diye soru soran

gazeteciye "Irak halkı için güvenlik istiyoruz. Her kimden gelirse gelsin kesinlikle şiddete karşı duruyoruz" karşılığını verdi.

Nauert, "Irak Hükümeti'nin İKBY'ye hava sahasını kapatmaları için ultimatom vermesi" ile ilgili bir soruya da, "Biz her iki tarafı da yapıcı bir tavırla yaklaşıma çağırıyoruz. Sorunları görüşerek diyaloga çözmeleri, yapıcı olmaları çağırımızı sürdürüyoruz" karşılığını verdi.

BAĞDAT'TAN YANA TARAF TUTMUYORUZ

ABD'nin hem Bağdat'ta hem de Erbil'deki "dostları" ile görüşmeyi sürdüreceğini belirten Nauert, "İki tarafla da yakın ilişkilerimiz var. ABD'nin ve koalisyonun bu konudaki kaygıları, bu referandumun zamanlaması ve Irak'ın bütünlüğüne yönelik, bölünmeyi istemediğimiz yönündeydi" dedi. Nauert, ABD'nin Bağdat'tan yana taraf tutmadığını, birleşik ve demokratik bir Irak görmek istediğini söyledi.

Neçirvan Barzani telaşa!

KUZEY Irak Bölgesel Yönetimi Başbakanı Neçirvan Barzani, "Savaş gidecek bir bağımsızlık istemiyoruz. Bağdat ile diyalog yöntemleriyle çözüm istiyoruz. Türkiye bizim dışarıya açılan kapımızdır. Bölge için istikrar faktörü olacağız" dedi.

VANA TÜRKİYE'DEDİR

Barzani'nin açıklamaları şöyle: "Petröl boru vanası Türkiye'nin elindedir. Ama Türkiye ile imzalanan bir anlaşmamız var. Tam tersine biz doğalgaz borusu döşeme çalışması içindeyiz. Yapılan referandumun Türkiye Milli güvenliğine bir tehdit olarak algılanmasını istemiyoruz. Türkiye ile olan ilişkimiz eskiye dayalıdır ve devam ede-

Neçirvan Barzani

cektir. Kesinlikle sınırları değiştirmeyeceğiz. Sınırlar olduğu gibi kalacaktır. Türkiye ile diyalogu geliştirmek istiyoruz. Savaş gidecek bir bağımsızlık istemiyoruz. Bağdat ile diyalog yöntemleriyle çözüm istiyoruz. Türkiye bizim dışarıya açılan kapımızdır. Bölge için istikrar faktörü olacağız, Habur Sınır Kapı'sının kapatılması kimserin çıkarına değil, her iki tarafta yaşayan halk zarar eder. (Habur) da yürütülen TSK-Irak tatbikatıyla ilgili) Tatbikatın sınırlarımızın içine getireceğine inanmıyorum. Ancak bu tarafa geçmeyi düşünürse kesinlikle buna karşı tavrimız olacaktır. Ancak böyle birşey olacağını beklemiyor ve zannetmiyorum."

ABD Kongre üyelerinden Barzani'ye destek

ABD Kongre üyelerinden Kuzey Irak'ın bağımsızlığına destek geldi.

Cumhuriyetçi Parti'den Kongresi Üyesi Trent Franks sözde bağımsızlık referandumunun sonuçlarıyla ilgili yaptığı açıklamada, "Bağdat hükümeti bu topraklar üzerinde yaşayan diğer halklar gibi Irak'taki Kürtlerin can güvenliğini koruyamadı ve haklarını karşılayamadı" dedi.

"Kendi kaderini belirlemek Kürtlerin de en doğal hakkıdır" diyen Franks, "ABD'nin ahlaki bir sorumluluğu var; Kürdistan'ın bağımsızlık referandumunu desteklemesi gerekiyor. Bu Washington'ın ulusal güvenliğinin çıkarlarına olacaktır. Artık uluslararası toplumun Kürdistan'ın bağımsızlığını desteklemesinin zamanı geldi" diye konuştu.

Mehmet FARAC

farac65@gmail.com

twitter.com/FARACYAZIYOR

Atatürk'e sarılmanın mecburiyeti!..

Ne yazık ki 79 yıldır fiziken yok ortada... Ne acıdır ki 79 yıldır hiç konuşmuyor, konuşmıyor!.. Ve ne şaşırtıcıdır ki **79 yıldır** hiç ama hiç unutulmuyor, gündemden kesinlikle düşmüyor, düşürülemiyor...

Cumhuriyetin kurucusu Atatürk'ün ebediyete intikalinin üzerinden 79 yıl geçti ama **"0"** halen siyasetten spora ve diplomasiye bürokrasiye kadar **yaşamın her alanında var** olmaya devam ediyor...

79 yıl önce bu dünyadan göçse de, mücadele azmi, cesareti, **büyük öngörülleri**, kuskandıran vizyonu, akılcı yaklaşımı ve devlet adamlığı durumuyla aslında yaşamın içinden hiç çıkmayan, çıkartılmayan **Atatürk'ün değeri** gün geçtikçe daha da fazla anlaşılıyor...

Baksanıza; eğitim AKP iktidarı döneminde bağız müfeditlerle hızla karanlığa sürüklenirken akıllara yalnızca Atatürk'ün harf devrimiyle şekillenen **Tevhidi Tedrisat Kanunu** ile çağdaş ve laik eğitimin önemi geliyor...

İran ve Suudi Arabistan gibi şeriatla yönetilen ülkelerde "kadınlar araç kullansın, mı kullanmasın mı" gibi gülünç tartışmalar medyaya yansırken, **Gazi**'nin bir çok Avrupa ülkesinin aksine kadınlara ilk kez **seçme ve seçilme** hakkı vermesi unutulmuyor...

Tarikat yurtlarından beyin yıkama operasyonları, **toplu tecavüz rezaletleri** ve rant kavgalarıyla ilgili haberler gündemi sarsarken Büyük Önder'in tekke ve zaviyeleri kapatılmasının ne kadar haklı ve **akıllıca bir uygulama** olduğu da anlaşılıyor...

79 yıl sonra yine haklı...

ATATÜRK'ün yaşamın içinden hiç çıkmadığını ve **ilelebet** de çıkmayacağını gösteren sosyolojik ve politik kanıtları, onun ne kadar haklı olduğunu defalarca gösteren **sarsıcı olayları** sıralamaya kalkarsak ne bu köşede ne de bu gazete de yer kalır...

Evet, Gazi ve onun bize emanet ettiği **laik cumhuriyet** en çok AKP iktidarı döneminde saldırıya uğradı... O'nun çıkardığı **çağdaş yasalar** en çok bu dönemde erozyon yaşadı...

Atatürk'ün bu millete emanet ettiği fabrikalar **"özeleştirme"** adı altında, işte en çok da AKP döneminde yağmalandı...

Ve ne yazık ki TBMM Başkanı İsmail Kahraman gibilerin öfke çeken konuşmaları da gösteriyor ki, son 79 yılda **Atatürk'e en büyük düşmanlıklar** AKP iktidarları döneminde yapıldı...

Peki, **neden** mi anımsattık bunları?.. Atatürk'ün kurduğu eğitim sisteminin temelinde **din-namit** konulsa da, cumhuriyet artık daha fazla hırpalsansa da ve laiklik her geçen gün daha çok **hedef** alsın da, AKP'liler **de Atatürk'ü sahiplenmenin bir ucundan** tutmaya başladılar ya, en çok buna şaşıyorum...

"AKP'lilerin Atatürk'ü savunmalarına başlaması Gazi'nin büyük vizyonuna ve ciddi devlet adamlığına birşey katmaz" diyenler olabilir ama, **Suriye ve Irak** meselesinin Türkiye'ye şaşkınlık yaşattığı bu günlerde **AKP tay-**

fasının da Gazi'ye sarılması, taktiye değilse, önemli bir dönemeç midir acaba?..

Bakınız, AKP Manisa Milletvekili **Selçuk Özdağ** Fox TV'deki bir konuşmasında neler söylemiş;

"Dış politika esneklik ister, duruma göre yön tayin edersiniz. **110 yıl önce** buranın problemleri hep vardı. Bu sırada biz yeni bir devlet kurduk. Şimdi **Atatürk** ve arkadaşları Lozan'da bir anlaşma yaptılar. Bana göre o günkü şartlar içinde yapılan **en iyi anlaşmadır**. Devletin tapusudur. **Lozan**'dan gelenler Ankara'ya gelince ağladı... Artık 100 yıl savaşmayacağız, geleceğimizi kurtardık diye... **Mustafa Kemal** ölmeden önce Hayat'ı da memleketimize dahil etti... **Musul ve Kerkük**'ü de vatan topraklarına katacaktı fakat ömrü yetmedi..."

Peki; şaşkın dış politakanın çıkmazlarından kaynaklansa da, daha düne kadar **Gazi**'ye saldırmak için fırsat kollayan gazete adlı paçavalarla AKP'lilerin, Kuzey Irak'taki kaostan kurtulmak için **Atatürk'e sarılmasına** sevinelim mi, üzülelim mi?..

Ah Atatürk ah!.. **Ezeli düşmanlarını bile** gün geliyor, kendine iyice mecbur ediyorsun ya, işte **büyükliğini** her gün yepyeni örneklerle kanıtlamaya da devam ediyorsun... Hem de 79 yıl sonra bile...

Uyanıklar, saflar, çeteler!..

YAŞADIĞIMIZ topraklarda özellikle 1980 yılından sonra her şey çok değişti...

Siyasetten spora, **ekonomiden medyaya**, sosyal yaşamdan can ve mal güvenliğinin sağlanmasına kadar hiçbir şey artık eski gibi değil...

Hırsızlar bile farklı çalışıyor artık bu **ülkede... Yüzünde maske, bir elinde fener**, diğer elinde çuvala, gecenin karanlığında gözlerine kestirdikleri evlere giren hırsızlar revaçta değil artık...

Yakasinda **siyasetçi rozeti**, boynunda kravatla dolaşan hırsızlar türedi ki, işte en çok da onlar cesaretlendiriyor, **çalmaya** çırpmaya, almaya ve aşımaya!..

Ve çalanın, aşırının, haram yiyeenin yaptıklarının **yanlarına kazanç** olarak kaldığını görenler de iyice çoğalmış olmalı ki, dolandırıcılar artık "Sülün Osman"lara **rahmet okutan** yöntemlerle soyuyorlar vatandaşları...

İşte, İzmir'de **"internet reklamcılığı"** adı altında faaliyet gösteren bir çete de teknolojik yöntemlerle yurttaşları soymanın kolay yolunu bulmuş...

Elebaşısı önceki gün İzmir'de, bir asayiş uygulaması sırasında yakalanan çetenin üyeleri, **in-**

ternet üzerinden "kar payı" dağıtacaklarını iddia ederek, bu ülkede **"30 bin"den fazla** insanı rahatlıkla dolandırabilmişler!!!

Şimdi bu haberi okuyan kimileri **"oh olsun"** dese de, kimileri de diyebilir ki, **"nasıl bir ikna güçleri varmış** bu çete elemanlarının?..."

Hayır, asıl soru bu değil... Trafikte yol verme nedeniyle, çocukların kavgasında, maç kuyruğunda ya da kaldırımda yürürken **"yan bakma" zıvasıyla** insanların kolaylıkla birbirine girdiği ve bu uğurda adam öldürdüğü bir ülkede, 30 binden fazla insan **hangi zekanın sonucu** olarak dolandırıcıların tuzağına düşebildi acaba?..

30 bini aşkın kişiden **milyonlarca lira aşırın** internet dolandırıcıların becerisi, kolay yoldan köşe dönmeciliğin toplumda nasıl bir salgın hastalık haline geldiğini ve şehirlerde nasıl toplu hipnozlara yol açtığını da adeta **suratlara çarpıyor** değil mi?..

Peki; siyasetçilerin hırsızlıkta Sülün Osmanları bile arattığı bir ülkede, yüzbinlerce "saf" insanı mağdur eden bu tür olaylar **vaka-i addiyyeden** haberler olarak mı geçiştiyecek, yoksa devlet "çete"lere karşı **daha etkili bir mücadele** mi başlatacak?..

ARALIK

İsmet
ÖZÇELİK

Habur'a alternatif kapı şart oldu!

AKP iktidarının “**son anda vazgeçerler**”ön-görüsü doğru çıkmadı. Irak Kürt Bölgesel Yönetimi ABD ve İsrail desteği ile “**bağımsızlık referandumu**”gerçekleştirdi.

Şimdi önümüzdeki dönemde izlenecek yol haritası tartışılıyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan her türlü önlemin alınacağını belirtirken Ekonomi Bakanı Zeybekçi, ekonomik yaptırımlara karşı çıkıyor.

Her kafadan ayrı ses çıkması tehlikeli. Barza-ni'yi umutlandırıyor.

KRİTİK MERKEZ HABUR

Barzani için en kritik yer Habur sınır kapısı. Bölge için can damarı. 1. Körfez Savaşı sonrasın-da Barzani Habur sayesinde ayakta kaldı. Devletin raporlarına göre 2000 yılında Barzani'nin Habur'dan geliri 955 milyon dolardı.

Bunun içinde, uyuşturucu, sigara, organize petrol kaçakçılığı, ... da yok.

Şimdi Habur'un önemi daha da arttı. Irak Kürt Bölgesel Yönetimi'nin ihtiyaçlarının çok büyük bölümü buradan sağlanıyor.

ERDOĞAN'IN AÇIKLAMASI

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıklamasında Habur vurgusu öne çıktı. Eş zamanlı olarak Irak Merkezi Hükümeti Barzani'den sınır kapılarını merkezi yönetime devretmesini istedi. Habur'un Irak tarafındaki Halil İbrahim Kapısı için 40 gümrük görevlisi göndermeyi kararlaştırdı.

Halil İbrahim Kapısı şu anda Barzani'nin kontrolünde. Gönderilen 40 kişinin oraya el koyması zor görünüyor. Ama Türkiye'nin, Bağdat'ın isteğiyle orayı kontrol altına alıp, gönderilen görevlilere devretmesi sürpriz olmayacak.

Erdoğan'ın, “**Türk araçlarına yönelik bir saldırı olması durumunda gereğinin yapılacağı vurgusunu**” bu çerçevede ele almak gerekiyor.

YENİ KAPI

Türkiye, 1. Körfez Savaşı'ndan beri Irak'a ikinci bir sınır kapısını konuşuyor. Habur'un batısında Ovaköy'den açılıp Telafer üzerinden Musul'a incek bir yol için ön çalışma da 17 yıl önce tamamlanmıştı. Türk araçları Barzani bölgesine girmeden, ona haraç vermeden Bağdat'a, Basra'ya kadar gidebileceklerdi.

Amerika engelledi.

ÇEKİÇ GÜÇ DEVREYE GİRDİ

2000 veya 2001 yılıydı. Dönemin Dış Ticaret Müsteşarı Kürşad Tüzmen Habur'a alternatif bir kapı için Bağdat'ta Saddam yönetimiyle anlaşılmıştı. Dicle'nin kolları üzerinde yapılacak ilk köprü'nün yerleri bile belirlenmişti.

Benim de içinde olduğum Türk heyetini taşıyan araç Bağdat'tan Türkiye'ye doğru yola çıkarken İncirlik'ten de Çekiç Güç uçakları havalandı. Ovaköy'den Musul'a bağlanacak güzergah üzerinde top oynayan çocuklar vuruldu.

Esenboğa havaalanına indiğimizde ilk aldığımız haber bu oldu. Amerika hattı bombalayarak, “**izin vermem**” mesajı vermişti. Dönemin Başbakanı Ecevit de Kürşad Tüzmen'i çağırarak büyük bir üzüntüyle “**Amerika'nın ricası, bu işi erteleyelim**” demişti.

ŞİMDİ ZORUNLU

Bütün uyanlara rağmen, İKYB referandumu gerçekleşti. Türkiye'nin “**kırmızı çizgileri**” çiğ-nedi. Şimdi Barzani bölgesini devre dışı bırakacak alternatif kapı şart oldu.

Devletin arşivinde ön çalışmam hazır. Suriye sınırına yakın bir yerden Musul'a bağlanacak yolun geçeceği yer, Irak anayasasına göre Irak Merkezi Yönetiminin denetiminde. Barzani İşid bahanesiyle bölgeyi kontrol altına alsa da şu anda orada bulunanlar “**yerleşik**” değil, “**verleştirilmiş**” kişiler.

Güzergah belli. Ovaköy, Telafer, Musul. Yolum Musul-Telgöcek otoyoluna bağlanması için 50 km kadar yeni yola ihtiyaç var. Irak Merkezi Hükümeti ile anlaşılırsa yol güzergahının güvenliğini de Türk ordusu sağlayabilir. Şartlar da uygun. Habur'da yapılan ortak tatbikat da bunun göstergesi

ABD-PKK

ABD bu seçeneği gördüğü için bölgede önlem aldı. PKK'yı Sincar ve çevresine yerleştirdi. Alternatif hattı PKK ile engellemeyi planladı.

Ama artık silahların konuşacağı bir döneme girildi. Türkiye'nin Habur'a alternatif kapıyı açarken, Sincar'da temizlemesi mümkün.

Başka yolu da yok. Sincar'da PKK'nın başı ezilmezse, yarım daha büyük sıkıntılarla karşı karşıya kalacağımız kesin.

PKK/PYD HATTI DA KESİLİR

Alternatif kapıdan Musul'a giden hattının açılması ve hattın güvenliğinin sağlanması, Suriye'de PKK/PYD'nin lojistiğini de keser.

Çünkü, PKK/PYD'ye silah ve gıda ihtiyacı, Irak-Suriye arasındaki Feys Habur (Semalka) ve Rabia (al Yarıbia) kapılarından yapılıyor. PKK özellikle Feys Habur (Semalka) kapısını kullanıyor.

ABD'nin telaşı da bu.

Tabi bu hamlelerin için Bağdat ve Şam'la ortak hareket etmek gerekiyor.

Türkiye'nin çıkarları döne döne Bağdat, Tahran, Şam'la askeri ve diplomatik ilişkiyi zorunlu kılıyor.

Bir de Amerika'yla savaşı göze almayı.

POLİTİKA GÜNLÜĞÜ

SABAHATTİN ÖNKİBAR

sonkibar@gmail.com

CHP'nin İstanbul ve Ankara adayları!

TAYYİP Erdoğan kendi söyledi. İstanbul ile Ankara belediye seçimleri Cumhurbaşkanlığı yarışına gösterge olacak.

Kazanan rüzgar estirirken, kaybedenin ümidi kırılacak.

Doğrudur, referandumda AKP bu iki ilde yüzde 50'nin altına düştü ancak mahalli seçimde muhalif oylan konsolide etmek kolay değildir.

Bunun olması için muhalif olan her

kesime sıcak gelecek uygun bir aday bulmak gerekiyor. Ancak HDP'lilerle milliyetçi seçmeni birleştirecek aday bulmak kolay değil.

CHP şayet kendi partili adayı ile seçime girese yine kaybeder. Zira hadise o zaman CHP-AKP rekabetine döndürür ve iktidar partisi baştan avantaj elde eder.

Hülasa CHP bugünden partiler üstü isimleri aramaya başlamalı.

Davutoğlu'nun Mesut ağabeyi!

AHMET Davutoğlu Dışişleri Bakanı ve Başbakan iken Mesut Barzani'ye “ağabey” diye hitab ederdi ki, bu durum medyaya bile yansımıştı.

Biz o hitabı kullandığı gün, “Türkiye'nin başbakanı aile geçmişti Türkiye'ye ihanetlerle dolu olan bir peşmergeye ağabey diyemez” diye feveran ettik ama dinleyen olmadı.

Ve bugün:

Bizzat Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Barzani ihanet içinde” diyor.

Öyle ise -ki bize göre de öyle- Ey Davutoğlu Türk milletine bu ağabey hitabından ötürü özür dilemen gerekmiyor mu?

Nerede eğitim şûrası?

ÖNCE TEOG kaldırıldı ki yerine ne konacak hala belli değil.

Derken üniversiteye giriş sınavları alt-üst edildi. Hayır bunu yapan seçilmiş hükümet değil, bu konularda yetkisi olmayan Saray ki, o Saray pek çok konuda sürekli kandırdığını ve yanıldığını söylüyor.

Pardon ama eğitim konusunda da yanılsıra bunun bedelini çocuklarımız ödemeyecek mi?

Neden geniş katımlı bir Eğitim Şûrası yapmazlar ve orada akılla bilimin emrettiği modeli aramazlar.

Bu yapılanlar da imam hatibi bütün eğitim sistemimize hakim kılmak için mi?

HAZIRLAYAN: MASUM GÖK

halkailiskiler@aydintikgazete.com

Aydınlık

Bahçeli'den AKP'ye BARZANİ ELEŞTİRİSİ

Barzani'nin yaptığı gayrimeşru referandumla ilgili AKP'den gelen farklı seslere tepki gösteren Bahçeli 'Barzani'nin manevra alanını genişletilmiştir' dedi

AYDINLIK / ANKARA

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, Irak'ın kuzeyinde yapılan referandumla ilgili, “Devlet yönetiminden yapılan kafa karıştırıcı ve çelişkili açıklamalar Barzani'nin değişimine adeta su taşımış, elini güçlendirmiş, manevra alanını genişletmiştir” dedi.

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, Barzani'nin yaptığı gayrimeşru referandumla ilgili bir açıklama yaptı. Türkiye'nin ve komşu coğrafyalarda yer alan bölge ülkelerinin istikrar ve geleceğini yakından tehdit eden zincirleme rezalet ve hezimetlerin bir-birine eklenerek içinden çıkılmaz bir hale geldiğini belirten Bahçeli, “Irak'ın Kuzeyinde, tüm tepki ve itirazlara rağmen 25 Eylül'de yapılan gayri meşru korsan referandum bölgesel dinamiklerin seyrini kaosa sabitlemiştir. Barzani ve çetesinin referandum kanalıyla bağımsızlık yolunda atıkları kirli ve karanlık adım felaket ve sıcak çatışma ihtimalini fazlasıyla gün yüzüne çıkarmıştır.

Bundan sonra hiçbir şey 25 Eylül öncesi gibi olamayacaktır. 25 Eylül komplosu Türkiye'nin milli güvenliğine de büyük bir tehdit, hatta darbektir. Barzani ısrarla ateşle oynamış, elbette yanmayı da göze almıştır” ifadelerini kullandı.

Irak'ın kuzeyinde ilan edilecek bağımsız terör devlet yapılanmasının ülkemiz ve bölgemizin dengelerini tamamen bozma

riski taşıdığı uyarısında bulunan Bahçeli, “İsrail dışında hemen hemen tüm ülkelerin karşı çıktığı referandumun düşük katılım ve şaibeli bir şekilde gerçekleşmiş olması vahşi bir kurguya, vandal bir emele işaret etmektedir. Irak'ın Kuzeyinde küresel güçler tavşana kaç, tazıya tut politikası izlemiştir. Türkiye'nin askeri, ekonomik, siyasi ve diplomatik caydırıcılık vasıflarını kul-

lanma ihtimal ve ilanının dikkate alınmaması bir diğer ağır sorundur. Devlet yönetiminden yapılan kafa karıştırıcı ve çelişkili açıklamalar Barzani'nin değişimine adeta su taşımış, elini güçlendirmiş, manevra alanını genişletmiştir.

Ekonomik yaptırımlardan askeri müdahale seçeneklerine kadar her ihtimalin masada olduğunun söylenmesi su ana kadar somut bir mücadele şuuruna maa-lesef dönüşmemiştir” değerlendirmesinde bulundu.

EN AZ BEŞ BİN ÜLKÜCÜ HAZIR BEKLİYOR

Barzani referandumuna en çok PKK'lı ve bölücü hainlerin sevindiğini bildiren Bahçeli şunları söyledi: “Bundan böyle namlunun ucunda Türkiye vardır. Türkmenler yok sayılarak, Kerkük'ün statüsü ve gerçek sahipleri göz ardı edilerek hiçbir amaca ulaşamayacaktır. Irak Türkmen Cephesi'nin ve başkanı Sayın Erşat Salih'i'nin muazzam direniş ve haklı çağrılarını kimse duymasa da Türk milleti karşılıksız bırakmayacak, MHP tepkisz ve hareketsiz kalmayacaktır. Soydaşlarımız namusumuza emanettir. Bu kapsamda 'En az beş bin Ülkücü gönüllü' başta Kerkük olmak üzere, Türkmenlerin yaşadığı Türk kentlerindeki varlık, birlik ve dirlik mücadelesine katılmak üzere hazır beklemektedir.”

CHP'nin aday vaatlerini açıkladı

MUSTAFA K. EROL

CHP, Kadir Topbaş'ın istifasıyla boşalan İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) başkanlık koltuğu için adayını açıkladı. Taksim'deki basın toplantısında, CHP İstanbul İl Başkanı Cemal Canpolat, adaylarının Beylikdüzü Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu olduğunu duyurdu. Canpolat, “Arkadaşlarımızın önerisi, Genel Başkanımızın taktiriyle, adayımız Beylikdüzü Belediye Başkanımız Ekrem İmamoğlu” dedi. AKP'nin kendi belediye başkanını bile adalet-sizliğe uğrattığını söyleyen Canpolat, AKP'li meclis üyelerinden Ekrem İmamoğlu'na oy istedi.

'BU HAYAL İÇİN ADAYIM'

18 ay için İstanbul'un yönetimine talip olduğunu belirten Ekrem İmamoğlu ise şunları söyledi: “Ülkemizin kurucusu ve kurtarıcısı Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarının emanet ettiği cumhuriyete ve demokrasiye sahip çıkan bir anlayış vaat ediyorum.

Ekrem
İmamoğlu

Ben bu kentin kaderinin bu kentte yaşayan insanlara, yani İstanbullulara, yeniden verildiği bir anlayış vaat ediyorum. Bu hayal için adayım.” Yeni belediye başkanı, İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinde bugün yapılacak gizli oylamayla belirlenecek. İBB Meclisinde AKP'nin 187, CHP'nin 121 üyesi var. Birinci ve ikinci tur oylamalarında meclis üye tam sayısının 3'te iki çoğunluğu aranıyor. Ancak partilerin sandalye sayısı kendi adayını seçmek için yeterli değil. Sonucun salt çoğunlukla, üçüncü turda belirlenmesi bekleniyor.

Yanılma-kanma ve mezhep savaşı

KENDİ ifadeleri:

■ Avrupa Birliği kandırdı.

■ ABD kandırdı.

■ Fetullah kandırdı.

■ Beşar Esad kandırdı.

■ Ermenistan kandırdı.

Ve şimdi Barzani kandırdı veya yanılttı.

Söyleyin bu kadar çok kanan ve yanılanlar devleti yönetmeye devam edebilir mi?

Bir şirket müdürü bile iki, bilemedin üç kere yanılması durumunda tereddütsüz bedel öderken, devleti yönetenler niçin bedel ödemez?

Bu arada Tayyip Erdoğan'ın “Barzani yanlıştan dönmeyez bölgemizi mezhep savaşına itecek” beyanına şaşkınım. Zira Suriye'deki yanlış politikalar ve Irak merkezi hükümetine bugüne kadar takılan tavırlar tam tersi değil miydi?

Frank- Abdullah Gül ve kraliçe!

TÜRKİYE'DE Abdurrahman Dilipak'ın yaptığı gibi gömleğin yaka düğmesini ilikersen İslami giyinmiş oluyorsun!

Kravat değil ama frak giyer ve papyon takarsan maazallah küfür edersin! Sadece İsmail Kahraman değil, Abdullah Gül de fraka karşı.

Hatırlayın, 2008'de Cumhurbaşkanı seçildiğinde yeminini frak ile değil, kravatla yapmıştı.

Ama aynı Abdullah Gül, ilginçtir İngiltere Kraliçesi'nin Türkiye'deki davetine frak giyerek katılmıştı.

İslam elbette bu değil ama Türkiye'deki İslamcılık budur.

FOTOĞRAF:
MURATHAN
DEMİRKIRAN

Akşener partisinin kurucularını açıkladı

MHP'den ihraç edilen ve yeni parti kurma çalışmalarını sürdüren Meral Akşener, dün İstanbul Av-cılar'da bir otelde basın toplantısı yaptı. Akşener toplantıda partisinin kurucular kurulundaki isimlerin bir bölümünü açıkladı.

Akşener kurucular listesindeki bazı isimleri şöyle sıraladı: “Büyükelçi Ahmet Erozan, Eski Bakan Aydın Tümen, hukuk mezunu ev kadını Berna Sukas, Adana Milletvekili Cevher Cevheri, Aşık Vey-sel'in torunu İshakın Çiğdem Özer, Elif Gökdemir, 15 Temmuz gazisi Fatih Eryılmaz, eğitim ataşesi Erdoğan Bozdemir, İşkadını Fulya Yasemin, Üst düzey Yönetici Hatice Bilici, iki gözünü terörle mücadele sırasında kaybetmiş Gazi Hüseyin Özlük, Bingöl Milletvekili Kazım Ataoğlu, Mühendis Orhun Ertürkmen, Eski Bakan Suat Çağlayan, Üst düzey Yönetici Taylan Yıldız, Büyükelçi Tugay Uluçevik, Üst düzey Yönetici Ersagun Yücel, Avukat Nafi Özgür.”

Öte yandan, Akşener parti isminin, logosu ve tüzüğünün 25 Ekim'de Ankara'da yapılacak toplantıda açıklanacağını belirterek, “Dış politikayı iç politikanın öznesi kesinlikle yapmayacağız. En önemli sözümüz budur. Program ve tüzük ortaya konulacak” diye konuştu.

'Ciddiyetsiz politikalarla SONUÇ ALAMAZSINIZ'

AYDINLIK/ ANKARA

CHP Sözcüsü Bülent Tezcan dün MYK toplantısında sonra yaptığı açıklamada, Mesut Barzani'nin sözde bağımsız referandumunu değerlendirdi.

Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi'nde gayrimeşru bir referandum yapıldığını belirten Tezcan'ın açıklamaları şöyle:

“AK Parti'nin uzun zamandır bölgede yürüttüğü Ortadoğu politikası iki büyük kayba sebep oldu. Devletler açısından Türkiye Cumhuriyeti kayıdır. Halklar açısından da Türkmenler kaybetmiştir. Çok ilginçtir ki Sayın Erdoğan çıktı, 'Biz Barzani'nin bu noktaya geleceğini tahmin etmiyorduk, yanlışmış' dedi. Bu kaçınıcı yanılma Sayın Erdoğan.

Referandum sürecinde hükümetteki çelişkili konuşmalara bakın. AK Parti Genel Başkanı Erdoğan 'açlıkla terbiye etmekten' bahsediyor. 21. Yüzyılda açlıkla terbiye etmekten bahsediyor. Böyle bir şey olur mu? 'Vanaları kapatırım' diyor ama Ekonomi Bakanı çıkıp 'ekonomik ambargo Olmaz' diyor. Hanginiz doğru?

Hükümete önce ciddiyet tavsiye ediyoruz. Bir taraftan 'vanayı keseceğim' diyeceksin. Öbür taraftan Bakan ekonomik 'ambargo olmaz' diyecek. Meclis'te konuşma yapacak Bakanın savaş anlamına gelecek ifadeler kullanacak, öbür taraftan Başbakan 'ne savaşı?' diyecek. Böyle ciddiyetsiz politikalarla hangi yaptırımları söyleyersen söyleyin başarılı olamazsınız.”

Çatı davada Melih Gökçek talebi

AYDINLIK / ANKARA

15 TEMMUZ darbe girişiminden hemen önce açılan ve aralarında terör örgütü elebaşı Fetullah Gülen'in de yer aldığı 73 sanığın yargılandığı FETÖ çatı davasına dün devam edildi. Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen duruşmaya, tutuklu sanıklar İlhan İş-bilen, Dilaver Azim, Ali Çelik, Abdulkadir Aksoy, Alaeddin Kaya ve Kazım Avcı ile bazı müştekiler ve tarafların avukatları katıldı. Sanık Hidayet Karaca ise İstanbul'da tutuklu

bulunduğu cezaevinden SEGBIS sistemiyle duruşmaya bağlandı. Mahkeme Başkanı Sel-fet Giray, örgütün elebaşı Fetullah Gülen başta olmak üzere firarı sanıkların Türkiye'ye iadesi için yazılan yazılara ilgili ülkelerden yanıt gelmediğini belirtti.

Müşteki avukatlarından Mustafa Hüseyin Buzoğlu ise Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek, eski HSYK 1. Daire Başkanı İbrahim Okur, eski HSYK Başkanvekili Ahmet Hamsici, Savcı Ferhat Sarıkaya'nın da aralarında bulunduğu bazı isimlerin davada

'Tanık' olarak dinlenilmesini talep etti.

Davaya katılma talebi daha önceki duruşmada kabul edilen Vatan Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek'in avukatı Nusret Senem de yargılanan kişilerle ilgili dijital belgelerin yaklaşık 1 yıldır mahkemeye ulaşmadığına dikkat çekerek, örgütün üst düzey yöneticileri olarak yargılanan kişilerin bağlantılarının ortaya çıkarılması açısından bunların önemli olduğunu vurguladı. Senem, bu imajları göndermeyen yetkililer hakkında suç duyurusunda bulunulmasını istedi.

KISA ÇA

Merasim Sokak'ta FETÖ-PKK ortaklığı

FETULLAHÇI Terör Örgütü (FETÖ)'nün PKK ile dayanışması, ByLock yazışmalarına yansdı.

FETÖ mensuplarının, Ankara Merasim Sokak'ta 17 Şubat 2016'da PKK tarafından düzenlenen, 29 kişinin hayatını kaybettiği bombalı terör saldırısını "Türk istihbaratının yaptığı" yalanını yayma çalışması yaptıkları ortaya çıktı.

Ankara'da bir kamu kurumunda görevliken ihraç edilen ve "silahlı terör örgütü üyesi olmak" suçundan yargılanan Mehmet Sarçıl'e ilişkin ByLock yazışmaları Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Ankara 13. Ağır Ceza Mahkemesine gönderildi. Buna göre, 19 Şubat 2016'da, saat 08.22'de, Bahadır06 kodlu kişi, sanığın da aralarında bulunduğu bir grup ByLock kullanıcısına şu mesajı attı:

"Arkadaşlar, çok önemli bir gazeteci... Bloomberg'in eski Türkiye Büro Şefi... Twitter'da anket yapıyor, bombalamayı kim yaptı diye... Seçeneklerden 'Turkish intelligence' (Türk istihbaratı) seçelim. Herkes iki dk'sını ayırıp oy verse abiler... Şu anda diğer yabancı gazeteciler vouu yapıyor."

Mahkeme, mesajın gönderildiği belirlenen Sarçıl'i "silahlı terör örgütü üyesi olmak" suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırdı ve cezasında indirim uygulamadı.

Ankara'da 143 gözaltı kararı

AYDINLIK / ANKARA

ANKARA Cumhuriyet Başsavcılığı, FETÖ üyelerine yönelik yapılan soruşturma kapsamında 143 şüpheli hakkında gözaltı kararı verdi. Kararın, FETÖ'nün yurt dışı yapılanması içinde yer alan 36 kuruluşun yönetici ve temsilcileri ile bu kuruluşlara Türkiye'den bağış adı altında para transfer eden veya bu kuruluşlara Bank Asya'dan çekmiş oldukları kredileri ödeyenleri kapsadığı bildirildi. 15 şüpheli gözaltına alındı.

FETÖ'nün 'özel ders' oyunu

KIRIKKALE Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Levent Eraslan, Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) "düşük ücretle özel ders" söylemiyle çalışmalar yaptığını ve tekrar eğitim alana dönmeye çalıştığını söyledi. Merdivenaltı dersanelerle, uzaktan eğitimleütü abileri-ablalarıyla, özel okullarla bu çabaların devam ettiğini belirten Eraslan, "FETÖ var olan dinamiklerini hayata geçirip dönüştürüyor. Eğitimle ilgili ne yenilik yapılyorsa yapılsın hemen ona göre bir şeyler tasarlayıp devreye sokuyorlar. Bunu örtülü olarak yapıyorlar" dedi.

Örgütün, uzaktan eğitim ve internet aracılığıyla da eğitimin içinde var olmaya çalıştığını, bazı kitaplara el altından test soruları yazarların bulunduğunu anlatan Eraslan, şunları kaydetti: "Düşük ücretle özel ders, söylemi altında yeni çalışmalar yapıyorlar. Bu konuda velileri uyarıyorum, çocuklarını bilmedikleri yerlere göndermesinler. Yurt dışında eğitim almak isteyenler de dikkatli olmalı. Nerede sınav varsa orada FETÖ var."

PENSİLVANYA TALİMAT VERMİŞ

'Erdoğan'a dava açın'

İZMİR Cumhuriyet Başsavcılığınca tutuklu FETÖ şüphelisi Satılmış Çal hakkında hazırlanan iddianame İzmir 17. Ağır Ceza Mahkemesince kabul edildi. İddianamede, FETÖ'yü kamuoyunda daha etkin kılmak ve silahlı yüzünü gizleyerek mazlum göstermek amacıyla Fetullah Gülen'in 17-25 Aralık 2013 sürecinin ardından toplu bir şekilde Erdoğan aleyhine tazminat davası açılması emri verdiğine dikkat çekildi.

Örgütün "Ege Bölgesi İmamı" firarı Bekir Baz'ın, Pensilvanya'dan gelen talimatı örgüt mensubu avukatlara aktararak hızlı bir şekilde tazminat davaları açılmasını istediği belirtildi. İddianamede, çeşitli mesleklerden örgüt üyelerinin önceden matbu şekilde hazırlanan dilekçelerle dava açmaya başladıkları, dava açanlardan birinin de tutuklu sanık Çal olduğu ifade edildi. Olaya ilişkin ayrıntıların, ByLock yazışmalarında ve etkin pişmanlıktan faydalanan örgüt mensubu avukatların ifadelerinde de geçtiği kaydedildi.

Aydınlık

'Komünistlerden temizleyeceksiniz'

Askeri okullara öğrenci hazırlayan FETÖ itirafçısı: Büyük abiler, 'Siz ve sizlerin yetiştireceği öğrenciler köşe başlarını tutarak, her yeri elinde tutan Alevi ve komünistlerden bu ülkeyi temizleyecek' şeklinde motive ederdi

GAMZE ÇINLAR

gamzecenlar@aydinlikgazete.com

AYDINLIK, FETÖ içinde bir dönem 'asker hususi' olarak görev yaparak Heybeliada Deniz Lisesi ve Harp Okulları'na öğrenci hazırlayan M.A.A.'nın şüpheli sıfatıyla verdiği 27 sayfalık ifadeye ulaştı. İtirafçı olan M.A.A., gittiği örgüt evlerinde askeri okullara hazırladıkları öğrencilerden okudukları okulla ilgili fişleme mahiyetinde bilgiler aldıklarını açıkladı.

FETÖ'nün mahrem imamlarına yönelik soruşturma kapsamında İzmir Cumhuriyet Başsavcılığınca ifadesi alınan şüpheli M.A.A. etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanma talebinde bulundu.

FETÖ ile lise yıllarında tanıştığını söyleyen M.A.A., ifadesinde Marmara Üniversitesi'nde öğrenim gördüğü 2007-2010 yılları arasında İstanbul Pendik'te kaldığı örgüt evlerinin adreslerini verdi. M.A.A., gittiği örgüt evlerinde askeri okullara hazırlanan öğrencileri ve bu öğrencileri hazırlayan 'hususî hizmet' görevlilerini isim ve kod adlarıyla birlikte açıkladı. Ayrıca İzmir İstihbarat Şube Müdürlüğünde bir dönem kendisine 'zimmetlenen' 23 polisi de Emniyet'te gösterilen fotoğraflardan teşhis etti.

'HUSUSİ OLUNCA KOD ADI VERİLDİ'

Öğrencilik yıllarında bir örgüt evinin imamlığını yaptığını söyleyen M.A.A., önceleri ortaokul öğrencilerini askeri liselere, daha sonra lise ikinci sınıf öğrencilerini Harp Okullarına hazırladığını kaydetti. Üniversite üçüncü sınıfta 'Talebe Mesulü' görevinin sona erdiğini, bir 'XTM' (hususî eyalet sorumlusu) tarafından 'KOL' (küçük orta liseci-hususî) görevine getirildiğini belirten M.A.A., "Hususî görevin tevdi edilmesiyle birlikte bana bir kod adı seçmem söylendi. Ben de Bilal-i Habeş'ten yola çıkarak Bilal kod adını seçtim" dedi. M.A.A. şöyle konuştu:

'KEYFİYET ÇETELELERİ TUTULUYORDU'

"KOL olduktan sonra, Heybeliada Deniz Lisesi'ne 2008-2009 eğitim-öğretim döneminde kazanarak giren ikinci sınıf 3 askeri lise öğrencisi, bana 'doktor' unvanlı Tahir kod adlı örgüt sorumlusu tarafından zimmietlendi... Üniversite üçüncü sınıfta 'hususî küçük orta liseci' görevimin yanında Deniz Lisesi'nden zimmietlenen öğrencilerle ilgilenmeye, onlarla sohbet ve toplantılar yapmaya devam edi-

yordum. Toplantılarda 'doktor' tarafından verilen gündem konularını işliyor, namaz kılıyor, tespihat yapıyor, Risale-i Nur okuyup Fetullah Gülen'e ait sohbet videolarını izliyorduk. Bu durum 2010 yılının Haziran ayına kadar düzenli olarak devam etti...

'KÖŞE BAŞLARINI TUTACAKSINIZ'

"Her sene 2-3 defa Pendik bölgesinde yapıya bağlı yurtlarda büyük yemek etkinliği adı altında sohbetler düzenlenirdi. Sohbetlere ev imamları, hususî kol sorumluları ve onların sorumluluğunda bulunan askeri lise ve Harp Okullarına hazırlanan öğrenciler katılırdı... Düzenlenen sohbet etkinliklerine o tarihlerde büyük abilerden olan, yurda geldiklerinde herkesin 'hazrol'a geçtiği örgüt mensupları 'Sizler bu hareketin neferlersiniz, sizlerin görevi ve sorumlulukları çok büyük, attığınız her adım sevap, aldığınız her nefes Allah'ın rızası. Siz ve sizlerin yetiştireceği öğrenciler ileride köşe başlarını tutarak, bugün her yeri elinde tutan Alevi ve komünistlerden bu ülkeyi temizleyecek' tarzında motive edici konuşmalar yaparlardı."

'CIA'NIN DİNLEYEBİLECEĞİ PROGRAMI KULLANDIK'

İzmir'de yaşadığı dönemde 2013 yılında Buca'daki bir örgüt evinde düzenlenen istişare toplantısına katıldığını anlatan M.A.A., şunları kaydetti:

"Örgüt içinde o dönemde yapılacak telefon görüşmeleri tehlike arz edebileceğinden gö-

Örgütsel terimler

■ **HUSUSİ HİZMET:** Örgüt içerisinde askeri okullara girecek öğrencilerin askeri okul sınavlarına hazırlanması, kazanması, askeri öğrencilik hayatı ve tüm meslek hayatından bahisle kullanılan bir terim. Bu görevlerden herhangi birini yapan örgüt mensubu hususî hizmet görevlisi olarak anılır.

■ **KEYFİYET ÇETELESİ:** Örgütün evlerinde kalan öğrenciler için ev imamı veya sorumlu hususî görevliler tarafından ne kadar namaz kılındığı, ne kadar Risale-i Nur okunduğu, ne kadar tespihat yapıldığı, örgüt lideri Fetullah Gülen'in ne kadar kitabının okunup, görsel yayınlarının izlenildiği şeklinde kağıt üzerine el yazısı ile yazılır. Bu çeteleler talebe mesulleri ve 'kol'lar tarafından Excel'e aktarılarak doktor unvanlı örgüt sorumlusuna teslim edilir.

■ **KOL (Küçük Orta Liseci-Hususî):** Askeri okullara hazırlanan orta okul ve lise

öğrencilerinin takibini yapar. Keyfiyet çetelelerinin takibini kağıda kodlamalar ile yazarak XTM'ye iletir. Aynı zamanda askeri okullarda okuyan öğrencilerle sohbetleri ve toplantıları düzenler.

■ **XTM (Eyalet Hususî Sorumlusu):** Kol'lar vasıtasıyla askeri okullara hazırlanan öğrencileri ve bunlardan sorumlu kol hususî görevlilerinin takibini yapar. Keyfiyet çeteleleri bu şahıs tarafından Excel ortamında toplanır. Hususî hizmete tahsis edilen öğrencilerin, kol sorumlularının ve evlerin giderlerini, kısaca rehberlik masraflarını 'Büyük Bölge Mesulü'nden alır, hususî hizmete tahsis eder. Büyük Bölge Mesulü ise bu ihtiyaçları esnaf abilerinden temin eder.

■ **DOKTOR:** Hususî hizmete bağlı mahrem, askeri liselerde, harp okullarında okumakta olan öğrencilerin keyfiyet çetelelerini, okulları hakkında kişisel fişleme mahiyetindeki bilgileri kayıt altına alır.

rüşmelerin 'Play Store' ya da 'Apple Store'dan normal olarak indirilebilen 'Bylock' gibi örgütsel bir yazılım olmayan Tango isimli program üzerinden yapılması gerektiği bana söylendi. Burada asıl dikkatimi çeken husus şu oldu; Tango'dan yapacağımız görüşmelerin Türk istihbaratı tarafından dinlenemeyeceği,

takip edilemeyeceği, sadece bunu CIA'nın takip edebildiğinin söylenmesidir. Açıkçası Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak Türk istihbaratının bizi dinlemesinden rahatsız olmaları, Amerika Birleşik Devletleri istihbaratı olan CIA'nın ise bizi dinlemesinden rahatsız olmamaları beni tedirgin etti."

HALİL YILMAZ

DARBE girişimi sırasında Selimiye kılasında yaşananlara ilişkin davada mahkeme başkanından sanıklara "Hepiniz uzun uzun özgeçmişlerinizi okuyorsunuz. Sanki hepiniz bir kişiden nasıl savunma yapacağınız talimatını almış gibisiniz" uyarısı geldi.

15 Temmuz darbe girişiminde Selimiye'de bulunan 1. Ordu Komutanlığı'nda yaşananlar ve Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü'nün Üsküdar yerleşkesinin ele geçirilmeye çalışılmasına ilişkin 54'ü tutuklu 128 sanığın yargılandığı davanın 2. celsesi görüldü. İstanbul 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nce görülen duruşmaya, 49 tutuklu ve 9 tutuksuz sanık ile taraf avukatları ve yakın-

ları katıldı. Darbe girişimi sırasında 1. Ordu Komutanı olan Orgeneral Ümit Dündar'ın da aralarında bulunduğu 28 kişi davada 'müşteki-mağdur' sıfatıyla yer aldı.

'KÜTÜĞÜNÜZ KARARI ETKİLEMEYECEK'

Duruşmada, Orgeneral Dündar'ı derdest etmek için Fenerbahçe Ordu Evi'ne gittiği iddia edilen sanıklardan eski yüzbaşı Baturalp Çakır savunmasında özgeçmişini okumak istedi. Mahkeme başkanı bu bilgilere sahip olduğunu belirterek "Boşuna zaman kaybetmeyin. Sizin hangi kütüğe bağlı olduğunuz, babanızın kim olduğu ne kararı ne de ara kararı etkileyecek. Yine de size kalmış" dedi. Sanık Çakır,

uyarıya rağmen özgeçmişini okudu.

'HEPİNİZ UZUN UZUN ÖZGEÇMİŞ OKUYORSUNUZ'

Mahkeme başkanı, söz alan sanıklardan eski yüzbaşı İsmail Arı'ya "Hepiniz uzun uzun özgeçmişlerinizi okuyorsunuz. Sanki hepiniz bir kişiden nasıl savunma yapacağınız talimatını almış gibisiniz" diyerek uyarılarını yinledi. Sanık Arı ise kimse-dan talimat almadığını öne sürerek, savunmasına özgeçmişini okuyarak başladı.Öte yandan, diğer FETÖ davalarında da (Çatı Davası, Acıbadem Türk Telekom binası'nı işgal, FETÖ'nün medya yapılanması) sanıkların uzun uzun özgeçmişlerini okumaları dikkat çekiyor.

'Talimat almış gibi savunma yapıyorsunuz'

Filmekimi yarın başlıyor

İSTANBUL Kültür Sanat Vakfı (IKSV) tarafından düzenlenen sinema etkinliği Filmekimi, 29 Eylül Cuma günü İstanbul'da başlayacak.

16'ncısı düzenlenen Filmekimi dünya festivallerinde gösterilmiş, ödüller almış, eleştirmenlerin ve izleyicilerin ilgisini çekmiş yapımları içeren programıyla merakla bekleniyor.

8 Ekim'de son bulacak Filmekimi İstanbul dışı gösterimlerini de sürdürecektir.

27-29 Ekim tarihlerinde ilk kez Bodrum'a uğrayacak olan Filmekimi gösterimleri, 6-8 Ekim'de Edirne, 13-15 Ekim'de Eskişehir, 13-17 Ekim'de Ankara, 20-22 Ekim'de Diyarbakır ve 20-24 Ekim'de İzmir olmak üzere 7 farklı şehirde yapılacaktır.

16. Filmekimi programında, günümüz Fransız sinemasının en büyük de-halarından Bruno Dumont'un Jeanne d'Arc'ın çocukluk ve gençlik dönemini

müzikal formunda anlattığı filmi Jeanette'ten, Cannes'da Lynne Ramsey'ye En İyi Senaryo ödülünü getiren You Were Never Really Here'a, yine Cannes'dan dört ödülle dönen Robin Campillo'nun yönettiği Kalp Atışı Dakikada 120'den, rapçi bir kızı anlatan Patti Cake\$'e kadar merakla beklenen birçok film yer alıyor. Ayrıca, Onur Ünlü'nün son filmi Aşkın Gören Gözlere İhtiyacı Yok İstanbul prömiyerini, Can Evrenol'un yeni filmi Houssewife ise Türkiye prömiyerini Filmekimi'nde yapacak.

Filmekimi bu yıl 51 filmlik zengin programının yanı sıra, "Film Ekimde başlar" temalı afişleriyle de dikkati çekiyor.

HAZIRLAYAN: MÜJDE OKTAY

aydinlikks@gmail.com

Aydınlık KÜLTÜR SANAT

İSLİMYELİ'den yürümeye davet

Trajik ve aynı zamanda komik bir dünyada yaşıyoruz ve bu sergi neyi unutup, neyi hatırlamamız gerektiğini öğretiyor

PINAR SARAÇOĞLU

BALKAN Naci İslimyeli, 45. sanat yılını ve 70. yaşını Tophane-i Amire'nin Beş Kubbe ve Tek Kubbe salonlarında düzenlenen 'Hatırla' isimli retrospektif nitelikli sergisi ile kutluyor. Sergi, sanatçının 1987-2017 yılları arasında ürettiği, 30 yıllık çalışmalarını kapsıyor.

Balkan Naci İslimyeli, ruhunu, sanatını ve yaptığı işleri sürekli yenileyen gerçek bir sanatçı. Kelime olarak yolculuk, onun 45 yıllık sanat hayatının kısa bir özeti diyebiliriz. Çünkü sanatı tematik olarak incelendiğinde, hep bir yolculuk eylemi görülüyor. Yolculuk, arayışlar, karşılaşmalar ve yolun sonu...

KALİGRAFYİLE ALIN YAZISI

Balkan Naci İslimyeli'ye göre sanatın varoluş nedeni, kurulu düzene, dünyanın bugünkü haline ve şiddetine karşı direnmektir. Mezopotamya'yı kapsayan olağanüstü bir kültür olarak Afrika'ya, özel bir sempatisi bulunuyor. İslimyeli, Afrika'nın özellikle müslüman kesimine uygulanan baskıcılığı, yüzlerle ifade ediyor. Afrikalı portreler üzerine kaligrafiyi, bizdeki alnyazısı çağrışımları yapacak biçimde yerleştiriyor. İslimyeli'ye göre yazı, bir dayanışmayı,

umudu temsil eder. Sanatçının bu yapıtları, dünya için bir barış önerisi niteliğinde...

Sergide, İstanbul Melankolisi isimli bir bölüm var. Eski bir Pera fotoğrafçısının arşivinden alınmış. Arşiv, göç eden veya göçe zorlanan insanların portrelerini içeriyor. Portreler, baskı tekniği ile çoğaltılmış. Çalışmanın hemen yanında da onların anısına siyah bir çelenk duruyor. Eşyasız bırakılmış, küçük hatıralarla bezenmiş bir göçmen evi, hemen karşısında terke zorlanmış bir anne odası... Zorla göçün hazine hikâyesi.

KARA TAHTA MATEMDİR

Kayıp Çocuklar isimli yapıtı, insanlığın en saf hali olan çocukluğun saflığının eğitimle elimizden alınışını anlatıyor. Okulu anımsatan yerleştirmede, eli kana bulanmış bir fotoğraf, kara tahta ve okul sırası üzerinde okunması gereken yazılar dikkat çekiyor. Eğitim sistemine her gün darbe vurulan

günümüzle mukayese ettiğimizde, İslimyeli eğitimin her zaman bozuk olduğunu ama günümüze gelince, artık sözünün bile edilmemesi gerektiğini vurguluyor. Ona göre kara tahta, küçük bedenleri kendi talebine göre uyarlayan, bir matem duvarı.

YIKIMDAN ARDA KALANLAR

Onun şiirsel dilinde atık, bir şeyin sonundan da sonra kalan şeydir. Atıklar, son-dan başlayıp geriye doğru gider ve düşündürür. Serginin başyapıtı niteliğindeki eser de, çöplükte rastladığı bir form. Bu form, paketlenmiş bir obje. "O kadar göndermelere çıktım ki, benim sanatımda yapmak istediğim de, işte bu." diyor İslimyeli.

Yıkımın ardındaki hasarlar onu çok ilgileniyor. Yıllar önce Vietnam'da çekmiş olduğu bir okul duvarı fotoğrafı var sergide. Duvarda okul yazmıyor ama sonrasında hapishane ya da işkencehaneye çevrilmiş

bir mekân. Duvar, içindeki acıları adeta dışarı kusmuş. Duvarlar onun için aşılması gereken sınırlar ve duvarların ardı özgürlük!

HATIRLA

Traumatik toplumların unutmaya yatkın olması nedeniyle sergiye Hatırla ismi verilmiş. Trajik ve aynı zamanda komik bir dünyada yaşıyoruz ve bu sergi neyi unutup, neyi hatırlamamız gerektiğini öğretiyor. Acılara hep aynı yerden bakıp her akşam aynı yatağa dönenlere bir ders niteliğinde... Resim, ressamın anlattığı resim değildir. İzleyenle çoğalır ve anlatım zenginliği kazanır. Siz bu yazdıklarımı unutup resimleri yeniden inşa edebilirsiniz. Balkan Naci İslimyeli'nin de istediği bu. Onun sanatında, her adım bir mucizedir. İslimyeli, sizi de adım atmaya, yürümeye davet ediyor. Sergi 27 Ekim'e kadar Tophane-i Amire'de görülebilir.

Acıyı güzelleştiren kadın aralıkta İstanbul'da

TÜRKİYE'de geniş bir dinleyici kitlesine sahip İsrailli şarkıcı Yasmin Levy, 23 Aralık'ta İstanbul'da konser verecek.

Ladino müziğinin sıra dışı yorumcusu Levy, sevenleriyle Zorlu PSM'de buluşacak. "Acıyı güzelleştiren kadın" olarak tanımlanan şarkıcı, Latin ve Sefarad müziğinden İspanyol flamenkosuna, Arjantin tangosundan Portekiz fadosuna kadar dünyadaki birçok müzik türünü harmanlayarak, Türk ezgileriyle de dinleyicilerini farklı bir müzikal

yolculuğa çıkaracak.

6 yaşında piyano çalmayı öğrenen ve 21 yaşında izleyici karşısına çıkan Yasmin Levy, WOMEX 2002'de ilk kez uluslararası arenada boy gösterdi. Buika, Ömer Faruk Tekbilek, Enrico Macias, Yiannis Kotsiras, Eleni Vitali, Natacha Atlas, Montse Kortes, Kubat ve İbrahim Tatlıses'in de aralarında olduğu birçok isimle çalışan Levy, batı müziği enstrümanlarıyla doğunun ritimlerini harmanlayarak benzersiz bir tarz oluşturuyor.

İNSAN YAŞADIĞI YERE BENZER

Gözsüze fısıldasam sağır sözüm işitir!

Önceki gün Hüseyin Haydar'la birlik-teydim. Uzun süredir görüşemiyorduk. O genellikle İstanbul'daydı son zamanlarda. Benim İstanbul'a gidişlerim, her defasında "bir daha gelmemek üzere" olduğu için kısa sürüyordu. Yoksa İstanbul'da da buluşup iki lafın belini kırmışlığımız vardır.

Buluşmalarımızda konuşma kapısını açan hep o olur. Ya bir soru sorar ya bir kitaptan söz ederek başlar ya da bir Temel fıkrası anlatır.

Bu kez "dalaksız ne demektir" diye girdi söze. Belli belirsiz bir şeyler mırıldandım. Konuşma kapısı açılınca arkası çorap söküğü gibi geliyor. Söz ciğersiz, yüreksiz, kafasız, hatta bacaksız gibi organları dolaşarak edebiyat dünyasındaki son tartışmalara geldiğinde araya değişme / değişme üzerine bir Temel fıkrası giriverdi.

'ULA DURSUN, HEÇ DEĞİŞMEMİŞSUN!'

Ortada tartışma filan yok ama aslına bakılırsa eleştiriyse, biraz sertçe yapılan, hırpalayan, kırıp dökücü eleştiriyse verilecek cevabı olmayanların ettikleri küfürler ya da hiç oralı olmama, üstüne alınmama tavrı var. Yani Temel'in Dursun'a dediği gibi, "Sen öleceksun. Seni gömeceğüz. Mezarında otlar pitecek. Ha pu inek senu yiyup s...çacak. Sana pakup diyeceğüm ki, ula Dursun, heç değişmemişsun!"

Edebiyat dünyamızda bu tür tartışmalar polemikler, nizalar hep olmuştur. Ancak şimdiki gibi "sosyal medya" denen türlü türlü ağlar olmadı için pek çoğu üç beş kişinin bildiği sırlar olarak kalmıştır o zamanlar (Ece Ayhan'ın Cemal Süreya'ya yazdığı baştan sona hakaret ve küfürden ibaret mektupları Aydınlık'taki Cemal Süreya arşivinde gördüğümde yüzüm kızarmıştı örneğin. Cemal Süreya bu mektuplardan hiçbir yerde söz etmemiş bildiğim kadarıyla). Günümüzde öyle mi? "Facebook Teyze", "Twitter Abı", "Whatsapp Abi" ya da "Messenger Arkadaş" öğrendiği "sırı" anında "zırr" ediyor. Ve elbet, zaten her biri bunun için varlar.

KİMSENİN ÇITI ÇIKMIYOR

Ortaçağ'da dalak gülme organı sayılıyormuş, kalbin duygu organı sayılması gibi. Yerli yersiz, olur olmaz yerde gülenlere dalaksız denmesi de herhalde bu nedenle. Karnını tuta tuta gülmekeyi de buradan geliyor olmalı. Dalak konusunda "Google amca"ya sorduğunuzda dalağı olmayanların askere alınıp alınmaması tartışmalarından tutun da Ahmet Hakan'ın bu nedenle sanki biraz da şaibeli bir şekilde askerlikten yırtmasına, sonra bunun ortaya çıkması üzerine Ertuğrul Özkök'ün Ahmet Hakan'ı savunan bir yazı yazmasına kadar yüzlerce boş bilgiye ulaşabiliyorsunuz.

Korku, cesaret, sevgi, tedirginlik, kuşku, öfke, aptallık, duygusalılık vb. gibi insanlık hallerinin organlarla tarif edilmesi edebiyatımıza geniş bir beti malzemesi sağlamsa, edebiyatçıların da doğrusu bu malzemeyi şiir, öykü, roman, deneme, eleştirilerde çok iyi değerlendirmişlerdir. De... gel gelelim, kendi yaşamlarında ülke sorunları karşısında pek de iyi değerlendirebildikleri kuşkuludur.

Belki o denli büyük ölçekte bakmaya da gerek yok... Adam, "Türk edebiyatının yönünü değiştirdim" diyor, ki biz bunu eklen diye okumalıyız, kimsenin çıtı çıkmıyor. "Türk edebiyatının yönünü değiştirdim" demek, sizin bütün o Namık Kemallerinizin, Fikretlerinizin, Nâzımîlarınızın, Sabahattin Alilerinizin, Orhan Kemallerinizin defterini dürdüm demek! Yıllar önce edebiyatımızın "Marksist kontrollü" olduğunu ve yaşadığı "modern dönemin krizlerinden marksist kesimin hesap vermesi"ni isteyenler (Adnan Özer vb.) böylece muradlarına ermiş oluyorlardı.

Başta dönecek olursam, salt dalaksızlık değil, yüreksizlik, ciğersizlik, kafasızlık ve bunlara eklenecek daha birçok ...sızlık ve ...sizlik oldukça yaygın edebiyatımızda ve giderek bunları yazmanın da bir anlamı yok Yunus Emre'nin dediği gibi; gözsüze fısıldasam sağır sözüm işitir!

Tarihi Van kilimleri hayat buluyor

VAN Büyükşehir Belediyesi, belediyecilik hizmetlerinin yanında kentin unutulmaya yüz tutan değerlerini yaşatmak amacıyla da çalışmalar yürütüyor. Bu kapsamda her motifinde farklı duygulanımları Van kilimlerine eski önemini kazandırmak amacıyla kentin farklı yerlerinde 4 kilim atölyesi kuran Van Büyükşehir Belediyesi, 80 kadını istihdam ediyor.

Astana katılımcılarından Afrin'e 'Özel Bölge' görüşmesi

TÜRKİYE, Rusya ve İran'ın Suriye'de oluşturulmasına karar verdikleri dört gerilimi azaltma bölgesinden farklı olarak, Afrin'de bir 'özel bölge' oluşturulması için görüşmeler yürüttüğü bildirildi. Sputnik sitesinin aktardığına göre söz konusu görüşmelere yakın olduğu belirtilen kaynak, görüşmelerin şu anda askeri yetkililer arasında yapıldığı ve sahada çalışmalar yürütüldüğünü söyledi. Kaynağa göre bu bölgeyi diğerlerinden ayırırsa bölgedeki PKK-PYD varlığı. Öte yandan anlaşmaya varılması halinde Afrin'de 'özel bölge'

oluşturulmasının ne anlama geleceğine ilişkin detaylı bilgi vermeyen kaynak, şunları söyledi: "Afrin'deki bölgenin doğası, farklı ve özel olacak. Zira burada Kürtlerin bu bölgedeki durumları hakkında anlaşılması gerekecek."

4 BÖLGEDE ANLAŞMAYA VARILDI

Rusya, Türkiye ve İran, Kazakistan'ın başkenti Astana'da yapılan Suriye barış görüşmelerinde, biri İdlib eyaletinin tamamı, Lazkiye'nin kuzeydoğusu, Halep'in

batısı ve Hama'nın kuzeyi; biri Humus'un kuzeyi; biri başkent Şam'ın kuzeyinde bulunan Doğu Guta; diğeriye Ürdün sınırında bulunan Dera ve Kuneyt- ra'nın belli bölgelerinde olmak üzere dört gerilimi azaltma bölgesi kurulması konusunda anlaşmaya varmıştı. Rusya, Türkiye ve İran'ın uzlaşısıyla oluşturulan gerilimi azaltma bölgelerinin sınırları boyunca güvenlik şeritleri oluşturulmasına ve kontrol ile gözlem noktalarında garantör ülkelerin

güçlerinin yer almasına karar verilmişti. Anlaşma metnine göre söz bu bölgelerde hava saldırıları dahil olmak üzere tarafların silah kullanımı sona erecekti.

Ayrıca bu bölgelere insani yardımın ulaştırılması ve buralardaki alt yapı hizmetlerinin onarılması da hedefler arasında gösterilmişti.

Mattis'e 'roketli' karşılama

ABD Savunma Bakanı James Mattis ve NATO Sekreteri Jens Stoltenberg'in Afganistan'a iniş yaptığı Kabil Havaalanı'na roketli saldırı gerçekleşti. Saldırıcı Taliban üstlenen bölgeye 6 roket atışı yaptığını duyurdu. Ülkenin 'Tolo' isimli haber ajansı ise 20 roket kullanıldığını iddia etti. Saldırıda ölen ya da yaralılara ilişkin henüz resmi bir açıklama yapılmadı.

Aydınlik DÜNYA

HAZIRLAYAN: GÖKHUN GÖÇMEN
halkailiskiler@aydinlikgazete.com

İSPANYA HÜKÜMETİ KATALONYA'DA KARARLI

Bölünmeye karşı polis önlemi aldılar

Ispanya hükümeti, Katalonya'da 1 Ekim'de yapılacak bağımsızlık referandumunda seçim lokallerinin açılmasını engellemek için düğmeye bastı. Polis, lokalleri cumadan itibaren kapatacak

İSPANYA'nın Katalonya özerk bölgesinde 1 Ekim'de yapılması planlanan bağımsızlık referandumunu engellemek için girişimlerini sürdürüyor. Ispanya hükümet sözcüsü, Katalonya polisinin cuma gününden itibaren seçim lokallerinin kontrolünü üstleneceğini duyurdu. Başsavcılık da Katalonya polisine seçim lokallerinden sorumlu olan kişilerin tespit edilmesi, açılacak lokallerin kapatılması ve pazar gününe dek gözetim altında tutulması talimatını verdi.

Katalonya Polisi Mossos d'Esquadra'nın Sözcüsü başsavcılığın talimatının normal bir şekilde yerine getirileceğini duyurdu. Referandumun işleyişi, büyük ölçüde özerk, ancak İspanyol yasalarına uymakla yükümlü Katalonya polisinin tutumuna bağlı. Ispanya merkezi hükümeti, bunu kontrol altına alabilmek için hafta sonunda Katalan polisinin denetimini ele almış ve Mossos d'Esquadra'yı İspanyol jandarmasının (Guardia Civil) emrine bağlamıştı.

KATALANLAR VAZGEÇMİYOR

Ispanya hükümeti, ekonomik açıdan ülkenin en güçlü bölgelerinden biri kabul edilen Katalonya'daki bağımsızlık referandumuna karşı çıkıyor. Ispanya Anayasa

Mahkemesi anayasaya aykırı ilan etse de Katalonya yerel yönetimi referandum kararından vazgeçmiyor. Yerel yönetimden konu ile ilgili yapılan açıklamada sandık görevlilerine oy verme işleminin mümkün olması için haber gönderildiği bildirildi. Katalonya hükümetinin dış ilişkiler bakanı Raul Romeva, halkın pazar günü oy kullanmaktan alıkoymayacağını savundu. "İnsanlar pazar günü dışarı çıkacak ve kitleler halinde barışçıl bir biçimde oylarını kullanacak" diye konuşan Romeva "Bundan hiç şüphem yok. Yeterince oy pusulası, seçim sandığı ve lokali olacaktır" dedi.

Ispanya Başsavcılığının eylül ayı ortasında düğmeye basması ile Katalonya Belediye Başkanı, okul müdürleri ve üniversite rektörleri gibi seçim lokallerinin hazırlanmasını destekleyenlere karşı operasyon başlatılmış, geçen hafta 14 kişi gözaltına alınmıştı. Ispanya Anayasa Mahkemesi'nin günlük 12 bin euro para cezası kesme tehdidinin ardından seçim komisyonu istifa

etmişti. Polis yaklaşık 10 milyon oy pusulasına el koymuş ve referandumla ilgili 59 internet sitesi kapatılmıştı.

RAJOY ZİRVEYE KATILMAYACAK

Katalonya'daki bağımsızlık referandumu planıyla yaşanan gerilim, Ispanya Başbakanı Rajoy'un Salı günü Beyaz Saray'da ABD Başkanı Donald Trump ile yaptığı görüşmede de gündeme geldi. Rajoy'a destek veren Donald Trump, "İspanya muhteşem bir ülke ve bir bütün olarak kalmalıdır" diye konuştu.

Rajoy'un referandum nedeniyle Cuma günü Estonya'nın başkenti Tallinn'de yapılacak AB liderler zirvesine katılmayacağı belirtiliyor. Madrid hükümeti, Vatikan'ı da bağımsızlık referandumu konusuna karışmaması yönünde uyardı. Medyaya, yaklaşık 400 Katalan rahip ve kilise görevlisinin Papa Françesko'ya başvurarak bağımsızlık referandumu için destek istediği yönünde haberler yansımıştı.

Rusya fobisi Katalonya'da baş gösterdi

İSPANYA'nın El Pais gazetesi son makalesinde ülkenin Katalonya bölgesinde yapılması planlanan referanduma Rusya'nın katkı sunduğunu iddia etti. Gazete, Moskova yönetiminin Avrupa'yı istikrarsızlaştırmak için seçimleri kullandığını savundu. El Pais gazetesinin iddialarını yanıtlayan Rusya'nın Ispanya Büyükelçisi Yuri Korchagin ise Rusya'ya yönelik suçlamaların başka ülkelerden kaynaklandığını belirtti. Korchagin bu kapsamda "Rusya'nın başka ülkelerin iç işlerine karışma gibi bir huyu yoktur. Tüm faaliyetlerimiz Ispanya kanunlarına uygun gerçekleşmektedir" diye konuştu.

Macron AB ordusu önerdi

FRANSA Cumhurbaşkanı Macron, Avrupa vizyonunun bir parçası olarak ortak AB savunma gücü kurmayı hedeflediğini açıkladı. Bir dizi reform düşüncesini açıklayan Macron, güvenlik ve terörle mücadele alanlarında daha fazla işbirliği hedeflediğini söyledi. Paris'teki Sorbonne Üniversitesi'nde 100 dakikalık bir konuşma yapan Macron, 2020'de faaliyete başlamasını umduğu ortak savunma gücünün NATO'nun yerini almak yerine NATO'yu destekleyen bir yapıda olması ve AB'nin ortak askeri gücü olarak hareket etmesi gerektiğini açıkladı. Macron, ortak birer savunma bütçesi ve politikası geliştirmek gerektiğini, ayrıca Avrupa askeri eğitim akademisi kurmak istediğini söyledi.

GÜÇLÜ SINIR ORTAK VERGİ

BBC'nin haberine göre Macron'un önerdiği diğer politikalar arasında şunlar yer alıyor:

■ Sınırları güçlendirmek ve üye ülkeleri göçmen akınlarına karşı desteklemek. Bunun için sığınma başvuru süreçlerini hızlandırmak, merkezi sığınma bürosu kurmak, göçmenlerin ülkelere yardım ederek insanların göç etmesini engellemek.

■ AB genelinde finansal işlemlere ortak vergi getirmek.

■ Yeşil teknoloji için sübvansiyonları artırarak sürdürülebilir gelişme konusunda ortak bir politika geliştirmek.

■ Ortak Tarım Politikası'nı daha esnek ve daha az bürokratik hale getirmek.

■ Avrupa çapında dijital teknoloji alanında başarılı örnekleri desteklemek için bir Avrupa kurumu kurmak.

Daha önce Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker'in yanı sıra bazı AB ülkeleri de Rusya ve diğer tehditlere karşı ortak bir askeri gücün oluşturulması gerektiğini söylemiş, fakat AB üyesi olan İngiltere böyle bir adımın NATO'ya zarar vereceğini öne sürerek karşı çıkmıştı. Mayıs ayında görevle başlayan Fransa Cumhurbaşkanı, Euro bölgesini güçlendirmeyi AB entegrasyonunu derinleştirmeyi vadediyordu. Fakat Almanya için Alternatif (AfD) partisinin pazar günü yapılan seçimde Almanya parlamentosuna üçüncü büyük parti olarak girmesi, Macron'un planlarını zorlaştırma potansiyeli taşıyor.

Kürdistan: Ya benimsin ya toprağın

30'lu yıllarda Kral Gazi Bin Faysal Bin Hüseyin'nin verdiği bursla Bağdat'ta okuyan Hataylı hukukçu, araştırmacı yazar ve gazeteci Muhammed Ali Zarka röportaj yaptığı Mustafa Barzani'ye kendisini sıkça ziyaret eden MOSAD ajanları ile ilişkisini sorar. Mustafa Barzani elini uzatmış ve ne görüyorsun demiş. Muhammed Ali kendisine doğru uzatılmış bir el gördüğünü söylemiş. Mustafa, "Bu sadece bir el değil. Bu bir boş el. Bu boş eli dolurana bu el hizmet eder" demiş.

BARZANI'NİN FELSEFESİ

Bu prensip Barzani hanedanlığın hayat felsefesi olmuş. Bir zamanlar boş olan bu elin sahipleri milyarlarca dolar servetin sahibi. Sadece Türkiye'de büyük bir bölümü Mersin serbest ticaret bölgesinde yer alan 178 firması var. Şeyh Google efendiye "800 bin dolarlık Ferrari arabaları Barzani" diye yazın alacağınız cevaplar sizi çok şaşırtacak. Saddam'ın oğlu Udey ile Türkiye'de Barzani şirketlerini yöneten Serdar Barzani arasındaki ticari ilişkileri görmek mümkün. Mesud Barzani'nin kardeşi Dilşad, KDP'nin Avrupa sorumlusu, bir diğer kardeş Sedat ise Mesut Barzani'nin Özel Kalem Müdürü. Yeğen Seyvan Barzani örgütün Fransa temsilcisi. "Laik" KDP'nin de "Dinci" Kürt Hizbullah Partisi'nin liderleri Barzaniler. Ayrıca Irak Dışişleri Bakanı Hoşyar Zebari ve KDP'nin dış ilişkiler sorumlusu Fadil Mirani de Mesut Barzani'nin anne tarafından kuzenleri.

VERGİDEN 300 MİLYON DOLAR

8 Ağustos 2012'de Hatice İkinci'nin Sol gazetesinde nesredilen bir yazısı var. Birçok araştırmacı tarafından kaleme alınmış Barzani Hanedanlığın ticaret, askeri, istihbarat ve siyasi seçecisini gösteren çalışmaları özetlemiş; "Kuzey Irak'taki ithal içki, sigara, çay ve şeker pazarı yeğen Neçirvan Barzani'nin elinde. Ülkeler'in Irak'taki genel dağılımı Mesut Barzani'nin bir diğer kardeşi Nihat Barzani. Aynı şekilde bu ülkedeki Beko distribütörlüğü de Barzani ailesinin elinde. Barzani'nin en büyük gelirlerinden birini ise Türkiye'den geçen kamyon ve tırlardan alınan vergiler oluşturuyor. Bu vergilerden elde edilen yıllık gelirin 300 milyon dolar bulduğu belirtiliyor."

Irak hükümetinin tahsis ettiği bütçe, petrolden alınan okkalı pay ve daha nice gelir var. Ama Barzani yönetimi memurların maaşını vermekte zorlanıyor. Olsun önemli olan halkların kaderini tayin hakkı. Şaşalı sloganlar, ütöpik hülyalar ve doğalgazla şişen kitle yeni bir devletin temelini attığını, özgürlük şelalesini yaktığını ve "en nihayet tarihin en mazlum halkı Kürtlerin" bağımsızlık şerbetinden içeceğini sanıyor. Dubai misali gökdenlerle süslenen Barzani'nin o küme binaların arkasında ağlayan milyonların görülmesini sol soslu konuşmalar örtüyor.

HANEDANLIK SULTASI

Barzani ailesi "hanedanlık sultanı" tabirini hak ediyor. Bundan gocunsalar da bölge sultanının kontrolünün tamamen bu ailenin denetiminde olduğu rakamlar ve isimlerle aşikâr. Getirimi ve nüfuzu en yüksek olan kurumlar baba Barzani ve anne Zibari'nin (Zebari, Zobari, Zubari) birinci dereceden yakın aile üyelerinin tekelinde. Mutlak hegemonya ile özerk bölgeyi yöneten Kürdistan Demokratik Partisi (KDP)'nin en yetkili organları aynı aile üyelerin ve yakın akrabalarının denetimindedir. Böyle olması da henüz millet olma sürecini tamamlamamış aşiret-kabile mefhumu, ilişkileri ve standartlarına uygundur.

KAK MESUD ARTIK YAŞLI KURT

Kak (Abi) Mesud kurt politikacı ama o artık yaşlı bir kurt ve hanedanlığın başına kim gelirse gelsin bu yaşlı kurt ve babası Mele Mustafa Barzani'nin karizması ve nüfuzuna sahip olmayacak. Ayrıca Aile hanedanlığın sahip olduğu para ve sulta çok cazibeli. Aile içi rekabetin henüz açık rekabet, kavga ve hatta çatışmaya dönüşmemesi Mesut Barzani'nin hayatta olmasına bağlı. Ancak her nefis bir gün ölümlü kesin tadacak. Ve işte o gün Mesut'un abisi İdris'in Oğlu Neçirvan Barzani ile Mesut'un oğlu Mansur Barzani arasında zühur edecek olan rekabet ateşi şiddetli olabilir. Bizatîhi Mesut'un oğulları ve kuzenleri arasında tüm hanedanlığın sonunu getirecek hırs ve tamah çatışması hâsıl olabilir.

Bunun idrakinde olan Mesut hem tarihi misyonunu tamamlamak hem de bir an önce bağımsız Barzanistan (Kürdistan) devletini kurup tercihen İsrail'e hami ve ağabey sıfatıyla teslim etmek istiyor. Bu sayede Barzani aşiretinin en azından varlığı ve devamlılığını garanti altına almak istiyor. Ancak evdeki hesap Mesut'un pazar hesabına uymayabilir ve Dimyat'a giderken sadece evdeki bulgurdan değil tüm Barzanistan'dan da olabilir.

Rusya ve ABD ortak uydu kuracak

RUSYA Federal Uzay Ajansı Roscosmos Başkanı Igor Komarov, Rusya ile ABD'nin Ay'ın yörüngesinde, BRICS ülkelerinin de desteğiyle Derin Uzay Kapısı (Deep Space Gateway) isimli bir istasyon kurma konusunda anlaşmıştı söyledi. Avustralya'da gerçekleştirilen Uluslararası Astronotlar Kongresi'nde konuşan Komarov, ABD ile Rusya arasında Ay'ın yörüngesinde 'Deep Space Gateway' isimli bir uzay istasyonu kurma konusunda anlaşmalarını belirtti. İstasyonun Rusya'ya uzay alanında yeni fırsatlar doğuracağını kaydeden Komarov, Çin, Hindistan ve diğer BRICS ülkelerinin de projeye katılabileceğini ifade etti.

Aydınlık

Baba yadigârı değirmen kızına emanet

AMASYA Suluova'da babasından kalan taş değirmeni çalıştıran Kezban Çetin, işlerini büyütüp bakiliyat fabrikası kurmak istiyor.

56 yaşındaki Kezban Çetin, babası vefat ettikten sonra duran değirmen taşlarını yeniden döndürmek için harekete geçti. Çetin, kolundaki bilezikleri bozduarak işe koyuldu. Eskiden atlarla döndürdükleri taşları, elektrikle çalıştırmak için yeni donanımlar alan Çetin, değirmende ürettiklerini satmak için de dükkan açtı. Babasından kalan değirmeni yeniden çalıştıran, eşi, oğlu, kızı ve gelini için de yeni bir ekmecek teknesi oluşturan Çetin'in hedefi ise gelecekte bakiliyat fabrikası kurmak. Kezban Çetin, erkek mesleği olarak görülen değirmencililiğin bir kadın için zor olduğunu ancak işini severek yaptığını söyledi. Küçük yaşlarda babasıyla geldiği değirmende, babasına yardım ettiğini anlatan Çetin, "Babamı kaybettikten sonra bu değirmen taşlarının tekrar bu taşların dönmesi en büyük mutluluğum" dedi.

Mermere kadın eli değdi

AFYONKARAHİSAR'DA yaşayan Semra Elmas, açtığı işyerinde mermer atıklarından "patlatma" yöntemiyle dekoratif paneller üretiyor. Ürettiği dekoratif paneller, başta ABD, Fransa ve Hollanda olmak üzere birçok ülkede rağbet görüyor.

Mermerciliğiyle ünlü Afyonkarahisar'da daha önce 15 yıl sektörde işçi olarak çalışan 34 yaşındaki Elmas, hayalini kurduğu işletmeye kavuştu. Eşinin de desteğiyle kısa sürede başarıyı yakalayan Elmas'ın 13 kişiyi istihdam ettiği işletmesinde üretilen ürünler, ihracatçı firmalar aracılığıyla yurtdışına gönderiliyor.

Mesleki tecrübesinin girişimcilik konusunda cesaretini artırdığını söyleyen Elmas, mermer mozaik patlatma alanında kendisine güvendiğini belirtti. Elmas, "İnsan en iyi bildiği ve severek yaptığı bir işte mutlaka başarılı olur. Ben de mesleki tecrübemle başarılı oldum" dedi. Eşinin daima kendisini desteklediğini dile getiren Elmas, şunları söyledi:

"Kendi işletmemi açtığımda hiç zorlanmadım. Zaten 2001 yılından beri mermer fabrikalarında çalışıyordum. 2016'da işletme sahibi oldum. Bu iş benim yaptığım, bildiğim bir meslek. Farklı bir meslekte başarılı olacağımı düşünmüyorum. Severek yaptığım bir iş olduğu için bana zor gelmiyor. Fabrikalardan mermer atıklarını alıyoruz. Onları burada istediğimiz ebatlarda kesiyoruz. Son-

15 yıl işçilik yaptıktan sonra hayalini kurduğu mermer işletmesine kavuşan Semra Elmas, çalışanların yarısının kadın olduğunu ve bu sayıyı artırmak istediğini söyledi

rasında makine ile patlatıp, diziyor, dekoratif panel haline getiriyoruz."

'KADIN İSTİHDAMINA ÖNEM VERİYORUZ'

İşletmeyi ilk kurduklarında 5-6 kişi olduklarını, 15 ay gibi kısa bir süre sonra 13 kişiyi istihdam ettiklerini anlatan Elmas, şöyle konuştu:

"Hedefim istihdam sayısını

20-25'e çıkarmak. İlk etapta yeni makineler almayı istiyorum. Çalışan işçilerimizin yarısı kadın. Kadın istihdamına önem veriyoruz. Üretimimizin tamamına yakını yurtdışına ihraç ediliyor. Başta ABD, Fransa ve Hollanda olmak üzere birçok ülkeye mal gönderiyoruz. Bu ihracatı Denizli ve İzmir'deki aracı firmalar kanalıyla yapıyoruz."

Pembe trambüslere karşı kadın şoförler

ÇANAKKALE Belediyesi'ndeki kadın şoför istihdamı, "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Başarı Ödülü" almaya hak kazandı. Ödülün ardından ekibi başkanlık makamında ağırlayan Başkan Ülgür Gökhan, "Çanakkale Belediyesi kadın şoför istihdamı ile ilgili çalışmalarını sürdürecektir. Bununla ilgili çalışmalarımız sürüyor. Yakın zamanda taksilerimiz ve halk otobüslerimizde de kadınlarımızı görmek istiyoruz. Pembe trambüslere inat cinsiyet eşitliği için çalışmalarımızı sürdüreceğiz" dedi.

Çanakkale Olay gazetesinde yer alan habere göre; 19 Eylül 2017 Salı günü İTÜ ARI Teknokent'te düzenlenen Ulaştırma Platformu Ödül Töreninde Çanakkale Belediyesi'ne, kent içi toplu taşımada kadın şoför istihdamı uygulaması nedeniyle "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Başarılı Kurum Ödülü" verildi. Ödülü aldıkları için mutlu olduklarını söyleyen Ulaşım Hizmetleri Müdürü Hayati Gürses,

bu tür çalışmaların Çanakkale'de devam edeceğini dile getirdi. Ekibi tebrik eden Belediye Başkanı Ülgür Gökhan da şunları söyledi: "Cinsiyet eşitliği anlamında kadınların ulaşımında ve her alanda rol alması için belediye olarak desteklerimizi sürdüreceğiz. Ulaşım ile ilgili yeni çalışmalarımız bulunuyor. Yakın zamanda taksilerimiz ve halk otobüslerimizde de kadınlarımızı görmek istiyoruz. Ayrıca çok tepki çeken pembe trambüslere inat, cinsiyet

eşitliği için çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Bu hem erkekleri hem de kadınları aşağılayan bir uygulamadır. Çanakkale Belediyesi olarak bu uygulamaya şiddetle karşı çıktığımızı belirtmek istiyorum. Kadın ve erkeği ayıran her türlü uygulamanın karşındayız. Bu konuda çalışma gösteren ekibimizi kutluyorum." Başkan Gökhan konuşmaların ardından Çanakkale Belediyesi'nde ulaşım hizmetlerinde çalışan kadın şoför Mücella Tezcan'a plaket takdiminde bulundu. Tezcan, Çanakkale Belediyesi'ne kadınlara verilen iş imkânlarından dolayı teşekkürlerini iletti.

Atatürk'ün Sivas'ta kaldığı yatak odası.

Bu çeyiz Türk milletine emanet

HIKMET ÖZKAYA / ANTALYA

CUMHURİYETİMİZİN temellerinin atıldığı Sivas'ta 4 Eylül Kongre Merkezi Müzesinde Anadolu kadınının vatan, millet sevgisine ve fedakârlığına çok güzel bir örneklerle karışlaştık.

Mustafa Kemal Paşa, Sivas'a kongreye (4-11 Eylül 1919) gelirken şehrin girişinde bir gelin alayına rastlar. Paşa, konvoyu durdurur, tebriklerini sunar ve geline bir altın takar.

Gelin, Mustafa Kemal Paşa'nın bu jestine karşılık çeyizinden yatak takımını kongre binasına gönderir. Atamız kongre süresince çeyizin parçası olan yatak örtülerini kullanır. Mustafa Kemal Paşa giderken yatak takımının geri gönderilmesini ister. Geri gönderilen takımı gelin "Ben paşamın yattığı bu yatak takımını, Türk milletine armağan ettim geri almam" diyerek kabul etmez. Bugün 4 Eylül Kongre Merkezinde bu yatak takımı da sergileniyor.

Kuyulu çıkmaz sokağına sığmayan çocuk: Serpil Devrim

FATMA YALÇIN / İZMİR

KUYULU çıkmaz sokağına sığmayan, komşu çocuklarıyla yetinmeyen bir çocuk olan Serpil Devrim her gün yeni bir sokak ve insanlarını keşfederdi. Bu durumun kendisine inanılmaz bir zenginlik kattığını söylüyor. İlkokul bittiğinde, semtinin tüm sokaklarını tanıır hale gelmiş. Sonraki yıllar sistemli bir okur olmuş. Hayatının merkezinde insan ve insanî değerler vardır hep. İstanbul'da doğmuş. Masum bir çocukluk yaşadığını anlatıyor. Bu büyüklükte kentte aşkı, kavgayı, hasreti, ölümü ve direnişi öğrenmiş. Sokakları denize açılan İstanbul, onurun, emeğin en yüce değer olduğunun tanığıdır. Yazarımız olaylı 1 Mayıs'tan 12 Eylül'e, Gezi olaylarına dek hep oradadır. Üç masa, bir daktilo, iki sandalye ve bilgisayarla 5 kişiyle birlikte işini kurar. Şirketini iyi bir takım üyesi olarak 65 kişiye çıkarır. Uluslararası lojistik işiyle uğraşır.

2012'de "Doğumundayım Günün" ilk şir kitabıdır. Kanada'da yaşadığı yıllarda yazmıştır. 2015'te "Yol Bitiyordu" ile ustalaştığını söylüyor. 2016'da ilk romanı "Su Gibi" yayımlanır. Kansele baş etmeye çalışan bir kadının hayata direnmesini verirken, top-

lumsal sorunları da kadın üzerinden yansıtır. PEN Uluslararası Yazarlar Birliği üyesi. Üyeliliğin verdiği sorumluluk bilinci ile hareket ettiğini belirtiyor.

'KADINLAR BİR ARAYA GELMELİ'

Bodrum'da yaşıyor. Mazi köyünde kaymakamlığın ve belediyenin desteğiyle 5 bin ağaç dikmiş. 10 kişilik ilkökul öğrencisi gruplarıyla ormanı temizliyorlar. Öğrencilere İngilizce kursu da vermiş. Bodrum'da onlarca çocuğu olduğunu söylüyor. Muğla'da Çocuk Esirgeme Kurumu desteği ile Koryucu Aile konusunda radyo programları da yapıyor. Kadınların maruz kaldığı baskı ve şiddete karşı ne yapmak gerektiğini sordukumuz Devrim, "Kadınlar, hak ve özgürlükleri için dünyanın her yerinde bir araya gelmelidir. Kadınların içinde olmadığı hiçbir mücadele olumlu sonuçlanamaz. Çocuk istismarına, kadın cinayetlerine 'dur' diyecek olan, kadınlardır. Toplumun vicdanını ancak kadın harekete geçirir" ifadeleriyle karşılık verdi. Kadın dernekleri hakkındaki fikirlerini de sordukumuz Devrim, "Fethiye'de Cumhuriyet Kadınları Derneği çok aktif" yanıtını verdi.

NOKTALI VİRGÜL

AV. NESLİHAN ÖZFİDAN

CKD Genel Merkez Eğitim Komisyonu

Çocuklarımızı koruyabiliyor muyuz?

2005'te yürürlüğe giren Çocuk Koruma Kanunu'nun amacı; korunma ihtiyacı olan, suça sürüklenen çocukların korunması; haklarının, esenliklerinin güvence altına alınmasıdır. Kapsamı ise korunma ihtiyacı olan çocuklar için alınacak tedbirler, suça sürüklenen çocuklar hakkındaki güvenlik tedbirlerinin esasları, çocuk mahkemelerinin görevleridir. Kanunda, 18 yaşını doldurmamış kişi, çocuktur. Bedensel, zihinsel, ahlaki, sosyal ve duygusal gelişimi, kişisel güvenliği tehlikede olan, ihmal/istismar edilen, suç mağduru çocuk, korunma ihtiyacı olan çocuktur. Suça sürüklenen çocuk ise suç işlediği iddiasıyla hakkında işlem başlatılan, güvenlik tedbirine karar verilen çocuktur. Mahkeme, çocuk mahkemeleri ve çocuk ağır ceza mahkemeleridir. Çocuk hâkimi, suça sürüklenen çocuklarla korunma ihtiyacı olan çocuklara uygulanacak tedbir kararlarını veren çocuk mahkemesi hâkimidir. Haklarının korunmasında yaşama, gelişme, korunma ve katılım haklarının güvence altına alınması, yararının gözetilmesi; çocuğun, ailesinin, ilgililerin, kamu kurumlarının ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliği içinde çalışmaları gibi ilkeler gözetilmektedir.

Cumhuriyet Kadınları Derneği (CKD) Eğitim Komisyonu olarak, Cumhuriyet Devrimleri ile kazandığımız bağımsızlık ve aydınlanmanın sürdürülebilirliği için haklarımızın neler olduğu konusunda da eğitim çalışmalarını yapmanın zorunlu olduğu görüşündeyiz. Zira çocuklara yönelik cinsel istismar, çocuk yaşta evlendirilme, çalıştırılma, şiddet olaylarını öğrendiğimizde, onlar için neler yapabileceğimizi düşünmüştüzdür. Bu yazıda korunma ihtiyacı olan çocuklar hakkındaki düzenlemeye değineceğiz.

SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU

Öncelikle; adli ve idarî merciler, kolluk görevlileri, sağlık ve eğitim kurumları, sivil toplum kuruluşları, korunma ihtiyacı olan çocuğu Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna (SHÇEK) bildirmekle yükümlüdür. Çocuk ve bakımından sorumlu kimseler, çocuğun korunma altına alınması için SHÇEK'e başvurabilir. SHÇEK bildirilen olayla ilgili araştırmayı derhâl yapar. Çocuk hakkında koruyucu, destekleyici tedbir kararı; çocuğun anası, babası, vasisi, bakım ve gözetiminden sorumlu kimse, SHÇEK ve Cumhuriyet Savcısının talebi üzerine veya re'sen çocuk hâkimi tarafından alınabilir. Bir çocuğu korumaya ihtiyacı olduğunu öğrenenler de SHÇEK ve Cumhuriyet Savcılığına durumu bildirdiğinde, tedbir kararının alınmasını sağlayabilirler.

Her il merkezinde bir çocuk mahkemesi vardır. Derhâl korunma altına alınması gereken çocuğu SHÇEK bakım ve gözetim altına alır, acil korunma kararı için en geç 5 gün içinde çocuk hâkimine müracaat edilir. Hâkim 3 gün içinde kararını verir, çocuğun bulunduğu yerin gizli tutulmasına, gerektiğinde kişisel ilişkinin tesisine karar verebilir. Acil korunma kararı en fazla 30 gün süreli olabilir. Bu süreçte kurumca çocuk hakkında sosyal inceleme yapılır. Kurum, tedbir kararının alınmasının gerekmediği sonucuna varırsa, görüşünü, sağlayacağı hizmetleri hâkime bildirir. Çocuğun, ailesine teslim edilip edilmeyeceğine, uygun görülen başka tedbirlere hâkim karar verir. Kurum, çocuk hakkında tedbir kararı alınması gerektiği sonucuna varırsa, hâkimden tedbir kararı verilmesini ister. SHÇEK kendisine intikal eden olaylarda gerekli önlemleri derhâl olarak çocuğu, resmî veya özel kuruluşlara yerleştirir.

Fener'de hedef 3'te 3

FENERBAHÇE'DE milli maç arasında Akhisar'ı da geçip 3'te 3 yaparak girmenin hesabını yapıpılırken, Teknik Direktör Aykut Kocaman'ın Beşiktaş derbisinin hücum hattından memnun kaldığı öğrenildi. Valbuena'dan pozisyon oyununa daha fazla katkı isteyen Kocaman, Akhisarspor maçında hücum kurgusunu bozmak istemiyor.

Göztepe'den gözdağı

SÜPER Lig'de geçen hafta deplasmanda Sivasspor'u 3-2 mağlup ederek zirve yarışında iddiasını sürdüren Göztepe, pazar günü evinde karşılaşacağı Medipol Başakşehir'e de gözdağı verdi. Teknik Direktör Tamer Tuna, Adnan Süvari Tesisleri'nde düzenlediği basın toplantısında 5'te 5 yapacaklarına inandığını kaydetti.

Neuer'e metal plaka takıldı

BAYERN Münih'in kalecisi Neuer, sakatlığı sebebiyle bir operasyon geçirdi ve sol ayağına metal bir plaka takıldı. Alman basını Neuer'in 2008'den beri sağ ayağında metal bir plakayla oynadığını ve 3 ay geçmeden kaleye geri döndüğünü belirtirken o maçta rakip ceza alanına gidip asist yaptığını hatırlattı.

Aydınlık

Hazırlayan: CENK ÇINAR
cenk@aydinligazete.com

SPOR

28 EYLÜL 2017, PERŞEMBE

Tudor'un hücum planı

GALATASARAY, cumartesi oynanacak olan Karabükspor maçına odaklandı. Hırvat teknik adam, rakibi ilk dakikalarda presle baskı altına alıp skor avantajını elde etmek amacıyla. Florya Metin Oktay Tesisleri'ndeki taktik antrenmanlarda sık sık atak organizasyonları üzerinde duran Tudor, Maicon ve Serdar'dan da orta sahaya yakın oy-

nayıp baskıyı arttırmalarını istiyor. Tolga'nın sakatlığından dolayı forma giymeyeceği karşılaşmada Feghouli'yi hazırlayan Tudor, Cezayirli oyuncunun yaratıcı özelliğini kullanmak hedefinde. Feghouli ile yakından ilgilenen Tudor, kendisine olan güvenini tekrarladı. Sol kanatta Rodrigues'i kullanacak olan Hırvat çalıştırıcı, Ndiaye'den de hücumla sık katkı vermesini isteyecek.

AVRUPA'DA GÜNEŞ DOĞDU

KARA KARTAL'DA ŞENOL GÜNEŞ FARKI

Beşiktaş, teknik direktörü Şenol Güneş yönetiminde Avrupa kupalarında geçmiş sezonlara göre daha farklı bir görüntü ortaya koydu

Şenol Güneş öncesinde Avrupa kupalarında yenilgi oranı yüksek olan ve bazı ülke takımlarına karşı istediği sonuçları alamayan siyah-beyazlı ekip, deneyimli teknik adamın göreve gelmesiyle bunu tersine çevirdi. Tarihinde daha önce 2 kez Avrupa'da çeyrek final oynayan ve bunu yabancı teknik adamlar yönetiminde gerçekleştiren Beşiktaş, bir yerli çalıştırıcıyla ilk kez geçen sezon çeyrek finale çıktı.

Avrupa'nın en büyük futbol organizasyonu Şampiyonlar Ligi'nde üst üste iki defa yer almayı Güneş ile başaran Beşiktaş, bu sezon mücadele ettiği G Grubu'ndaki iki maçını da kazanarak bunu başaran ilk Türk takımı unvanını elde etti.

EN FAZLA GALİBİYET GÜNEŞ İLE

Leipzig karşılaşmasıyla takımın başında 20. kez sahada yer alarak Beşiktaş tarihinde en fazla Avrupa kupası mücadelesi heyecanı yaşayan çalıştırıcısı konumuna gelen Güneş, Şampiyonlar Ligi'nde de başarılarını artırıyor. Bu organizasyonda Beşiktaş'a en fazla maç yaptıran teknik direktör unvanına da sahip olan Güneş, son 2 sezonda alınan 3 galibiyetle Şampiyonlar Ligi'nde taraftarları en çok sevindiren teknik direktör oldu.

Beşiktaş, Güneş teknik direktörlüğünde Avrupa'daki şanssızlığını da kırmaya başladı. Güneş öncesine kadar İtalyan takımlarını yenemeyen

siyah-beyazlı ekip, bu şanssızlığını da tecrübeli teknik adam yönetiminde sonlandırdı. Avrupa'da daha önce İtalyan takımlarıyla 11 kez karşılaşan ve sadece 2 beraberlik alan Beşiktaş, geçen sezon Şampiyonlar Ligi'nde Napoli'yi deplasmanda 3-2 mağlup ederek tarihinde bir ilki başardı.

Beşiktaş, Alman ekiplerine karşı şanssızlığını da Şenol Güneş yönetiminde kırdı. Leipzig karşılaşmasına kadar Alman ekipleriyle oynadığı 7 karşılaşmada sadece bir kez berabere kalabilen ve diğerlerini yitiren siyah-beyazlılar, önceki gün Leipzig'yi 2-0'lık skorla yenmeyi başardı.

YENİ REKORLAR YAKIN

Şenol Güneş, Beşiktaş'ın başında yeni rekorlar için de gün sayıyor. Geçen sezon Şampiyonlar Ligi'nde 7 puan kazandıran ve Rumen teknik direktör Mircea Lucescu ile siyah-beyazlı ekibe bu organizasyonda en çok puanı aldırarak teknik direktör olan Güneş, bunu daha da geliştirmeye çok yakın bulunuyor.

Öte yandan Siyah-beyazlı takım, tarihinde ilk kez gruptan çıkma başarısını da bu sezon gerçekleştirmek için avantaj yakaladı.

Orman: Bu mu Türk futbolu?

BEŞİKTAŞ, dün TEMSA ile olan sponsorluk anlaşmasını uzattı. Başkan Fikret Orman, sponsorluk anlaşmasının yapıldığı tören sonrasında Fenerbahçe derbisi hakkında konuştu. Orman, "Derbinin en çok üzen tarafı kaybetmemizden çok oradaki ortam ve şahsımla, futbolcularımla yapılan değerlendirmeler. O verilen demeçler, bir yöneticinin bir başkanla ilgili kötü demeçlerin, kötü imaların yurt dışında Almanya'da İngiltere'de yapıldığını düşünebilir

misiniz? Mümkün mü böyle bir şey? Marka değerimizi düşürür bu. Böyle yapmak kime ne kazandırır. 70 yaşını geçmiş, 15 yıldır yöneticilik yapanlar nelerden bahsediyor? Oyuncum ailesini kurmuş, bunun bel altına girmek doğru bir şey mi? Bu mu Türk futbolu? Küçük çocuğa hareket yaptırmalar falan. Ne gerek var böyle şeylere. TFF hak mahrumiyeti veriyor, neye yarıyor bu? Gerekirse futboldan men edilsin, yöneticilik yapmasın" dedi.

Başakşehir ilk maçında Ludogorets ile 0-0 berabere kaldı

Avrupa Ligi'ndeki temsilcilerimiz Konyaspor ve Başakşehir bugün gruplarındaki ikinci maçlarına çıkacak

Galibiyet zamanı

AVRUPA futbolunun kulüp düzeyindeki ikinci organizasyonu Avrupa Ligi'nin ikinci haftasında bugün 24 maç oynanacak. I Grubu'nda yer alan Atiker Konyaspor, saat 20.00'de başlayacak maçta Portekiz temsilcisi Vitoria Guimaraes'i konuk edecek. Başakşehir ise TSi 22.05'te oynanacak C Grubu mücadelesinde, bir diğer Portekiz ekibi Braga ile deplasmanda karşılaşacak. İki temsilcimizin de tek hedefi gruplarında 3 puanla tanışmak olacak. Konyaspor maçını TRT1, Başakşehir maçını ise Tivibuspor 2 yayınlayacak.

KONYA İLK PEŞİNDE

Avrupa kupalarında ilk kez geçen sezon mücadele eden Konya temsilcisi, UEFA Avrupa Ligi'nde çıktığı toplam 7 maçta galibiyet elde edemedi, 1 beraberlik yaşadı, 6 karşılaşmada ise yenildi. Atiker Konyaspor, attığı 2 gole karşılık kalesinde 13 gol gördü.

ADEBAYOR YOK

Başakşehir'de ise tedavisi süren Adebayor, Braga maçının kadrosunda yer almıyor. Turuncu-lacivertli

takımın, sahasında Trabzonspor ile oynadığı maçta sakatlanan Adebayor, 6. hafta Gençlerbirliği ile deplasmanda yapılan maçın kadrosuna da alınmadı. Abdullah Avcı'nın, Adebayor'un yokluğunda Mevlüt Erdinç'e ilk 11'de şans vermesi bekleniyor.

'İzmir Marşı nasıl söylenir göstereceğiz'

KONYASPOR taraftarı bugün şov yapmaya hazırlanıyor. Konyaspor Taraftar Grubu Nalçacılar'ın basın sözcüsü İlker Kırmaz, "Maçtan 10 dakika önce marşlarımızı söylemeye başlayacağız. İzmir

Marşı'nı, Gençlik Marşı'nı ve Mehter Marşı'nı hep bir ağızdan söyleyeceğiz. Herkes Vitoria Guimaraes maçını izlesin. Tüm Türkiye'ye İzmir Marşı nasıl söylenir Nalçacılar olarak göstereceğiz" dedi.

Konyaspor ilk maçta deplasmanda Marsilya'ya 1-0 kaybettii.